

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

UDRUGA ZA PRIRODU, OKOLIŠ I ODRŽIVI RAZVOJ

9/6/2023

PLAN UPRAVLJANJA ZAŠTIĆENIM PODRUČJEM I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE (6107): Mljet

Europska unija
Zajedno do fondova EU

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Razvoj okvira za
upravljanje ekološkom
mrežom NATURA 2000

Naziv projekta	Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000
<i>Oznaka projekta</i>	KK.06.5.2.03.0001
<i>Element projekta</i>	E1 - Planiranje upravljanja ekološkom mrežom Natura 2000
<i>Projektna aktivnost/podaktivnost</i>	A 1.1. Izrada konačnih nacrtu PU kroz participativni proces planiranja i izrada nacrtu programa zaštite šuma
<i>Ugovor</i>	Ugovor o javnoj nabavi pružanja usluge „Usluga izrade planova upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000 i zaštićenim područjima – Grupa 5: izrada planova upravljanja iz skupine 5“ Evidencijski broj nabave 805/02-19/15JN
<i>Dokument:</i>	Plan upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet
<i>Izrađivači Plana upravljanja:</i>	Javna ustanova „Nacionalni park Mljet“ (JU NP Mljet) Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Uprava za zaštitu okoliša i prirode Zavod za zaštitu okoliša i prirode Jedinica za provedbu projekta - WYG savjetovanje d.o.o. Udruga BIOM Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce SAFEGE d.o.o.
<i>Voditelj izrade PU 6107:</i>	Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce

Sadržaj

Popis tablica.....	3
Popis slika.....	4
Popis kratica.....	5
1. UVOD I KONTEKST	6
1.1 Svrha plana upravljanja	6
1.2 Područja obuhvaćena planom upravljanja.....	6
1.2.1. Ekološka mreža	8
1.2.2. Zaštićena područja	10
1.3. Javna ustanova Nacionalni park Mljet.....	10
2. OPIS PODRUČJA.....	13
2.1. Smještaj područja i naseljenost.....	13
2.2. Stanovništvo.....	13
2.3. Klima.....	14
2.4. Georaznolikost	14
2.5. Hidrološke značajke	15
2.6. Bioraznolikost.....	15
2.6.1. Blatine i slatine.....	15
2.6.2. Špilje i jame i vezane vrste.....	16
2.6.3. Obalna i morska staništa.....	19
2.6.4. Šumska staništa	24
2.7. Krajobraz.....	25
2.8. Korištenje prostora	26
2.8.1. Poljoprivreda, stočarstvo, ribarstvo i lovstvo.....	26
2.8.2. Vodoopskrba	27
2.8.3. Otpadne vode.....	28
2.8.4. Gospodarenje otpadom.....	28
2.8.5. Šumarstvo	28
2.8.6. Turizam	29
2.8.7. Zaštita od požara	30

3. PROCES PLANIRANJA I UKLJUČIVANJA DIONIKA	31
4. UPRAVLJANJE	35
4.1. Vizija.....	35
4.2. TEMA A: OČUVANJE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI	35
4.3. TEMA B. PROMOCIJA, INTERPRETACIJA I EDUKACIJA.....	66
4.4. TEMA C. RAZVOJ KAPACITETA JAVNE USTANOVE	72
4.5. RELACIJSKA TABLICA IZMEĐU NACRTA CILJEVA I MJERA OČUVANJA I AKTIVNOSTI UPRAVLJANJA ..	81
4.6. PREGLED AKTIVNOSTI PLANA UPRAVLJANJA PREMA PODRUČJIMA	93
4.7. UPRAVLJAČKA ZONACIJA.....	96
4.7.1. Upravljačka zonacija za zaštićeno područje Značajni krajobraz Saplunara	96
4.8. FINANCIJSKE POTREBE ZA PROVEDBU PLANA UPRAVLJANJA	101
5. PRILOZI.....	110
6. LITERATURA	123

Popis tablica

Tablica 1.	Područja obuhvaćena Planom upravljanja 6107 (podaci prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže NN 80/19 i Bioportalu, 2021).....	7
Tablica 2.	Ciljni stanišni tipovi područja EM (prema UEM, 2019)	9
Tablica 3.	Ciljne vrste područja EM (prema UEM, 2019)	10
Tablica 4.	Slatkovodni ciljni stanišni tip i ciljne vrste Natura 2000 i staništa sukladno NKS te izdvojena područja EM za očuvanje slatkovodnih staništa i vrsta	15
Tablica 5.	Podzemni ciljni stanišni tip i ciljna vrsta (označena masnim slovima) Natura 2000 i staništa sukladno NKS te izdvojena područja EM za očuvanje podzemnih staništa i vrsta te uz špilje i jame vezane vrste.....	17
Tablica 6.	Obalni i morski ciljni stanišni tipovi i ciljne vrste Natura 2000 i staništa sukladno NKS te izdvojena područja EM za očuvanje obalnih i morskih staništa	21
Tablica 7.	Šumski ciljni stanišni tipovi i ciljne vrste Natura 2000 i staništa sukladno NKS te izdvojena područja EM za očuvanje obalnih i morskih staništa.....	25
Tablica 8.	Pregled održanih radionica za dionike	32
Tablica 9.	Ocjena stanja očuvanosti morskih stanišnih tipova u relevantnoj biogeografskoj regiji, prema nacionalnom izvješću sukladno članku 17 Direktive o staništima, te SDF-u za pojedinačno područje.....	36
Tablica 10.	Ocjena stanja očuvanosti ciljnih stanišnih tipova područja ekološke mreže HR4000010 Saplnara u relevantnoj biogeografskoj regiji, prema nacionalnom izvješću sukladno članku 17 Direktive o staništima, te SDF-u za pojedinačno područje.	44
Tablica 11.	Ocjena stanja očuvanosti ciljne vrste dugokrili pršnjak (<i>Miniopterus schreibersii</i>) i stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost u relevantnoj biogeografskoj regiji, prema nacionalnom izvješću sukladno članku 17 Direktive o staništima, te SDF-u za pojedinačno područje.....	51
Tablica 12.	Ocjena stanja očuvanosti ciljnih vrsta i stanišnog tipa blatina i slatina otoka Mljeta u relevantnoj biogeografskoj regiji, prema nacionalnom izvješću sukladno članku 17 Direktive o staništima, te SDF-u za pojedinačno područje.	55
Tablica 13.	Pregled površina upravljačkih zona i podzona – HR4000010 Saplnara	99

Popis slika

Slika 1.	Kartografski prikaz obuhvata Plana upravljanja pod šifrom 6107.....	8
Slika 2.	Ustroj Javne ustanove Nacionalni park Mljet	12
Slika 3.	Špilje i jame zatvorene za javnost u obuhvatu Plana	19
Slika 4.	PU 6107 HR4000010 Saplunara, upravljačka zonacija.....	100

Popis kratica

Kratica	Značenje
APPRRR	Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i regionalnom razvoju
DHMZ	Državni hidrometeorološki zavod
DNŽ	Dubrovačko-neretvanska županija
EM	Ekološka mreža
EU	Europska unija
FLAG	Lokalna akcijska grupa u ribarstvu (<i>Fisheries Local Action Group</i>)
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
IRES	Institut za istraživanje i razvoj održivih eko sustava
ISI	Istok-sjever-istok
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JU	Javna ustanova
JUNP	Javna ustanova Nacionalni park Mljet
NKS	Nacionalna klasifikacija staništa
NPKLM	Neretvansko-Pelješko-Korčulansko-Lastovsko-Mljetski
OPG	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OŠ	Osnovna škola
POP	Područje očuvanja značajno za ptice
POVS	Područje očuvanja značajno za stanišne tipove i vrste
PPU	Prostorni plan uređenja
PU	Plan upravljanja
RH	Republika Hrvatska
TZ	Turistička zajednica
UEM	Uredba o ekološkoj mreži
ZIZ	Zapad-jug-zapad
ZK	Značajni krajobraz

1. UVOD I KONTEKST

Plan upravljanja zaštićenim područjem i područjem ekološke mreže otoka Mljeta izrađuje se u sklopu projekta „Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000“ (805/02-19/15JN), kao dio usluge izrade planova upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000 i zaštićenim područjima iz Grupe 5. Projekt je sufinanciran iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., a korisnik projekta je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, dok su suradnici na projektu Javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže.

Obuhvat ovog plana, tj. područja ekološke mreže na otoku Mljetu i značajni krajobraz Saplunara, obuhvaćeni ovim planom, određen je projektnom dokumentacijom, a naveden u poglavlju 1.2. Koordinator izrade ovog plana upravljanja je Javna ustanova Nacionalni park Mljet, dok je zajednica gospodarskih subjekata SAFEGE d.o.o. angažirana od strane Ministarstva kao voditelj procesa izrade. Proces izrade plana započeo je u travnju 2020. godine, a završetak se planira do 31.10.2022. Utemeljen je na Smjernicama za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže (MINGOR, 2020), te se radi na participativan način, uz uključivanje dionika putem radionica, upitnika te prema potrebi tematskih sastanaka. Ovaj plan upravljanja (PU 6107) izrađuje se za razdoblje 2023. – 2032. godine.

Plan upravljanja strukturiran je kroz tri glavne cjeline, počevši od uvodnog dijela i opisa konteksta upravljanja, preko opisa obilježja područja, do upravljačkog dijela koji je centralni dio plana, a uključuje viziju, teme upravljanja, evaluacije stanja, ciljeve upravljanja, pokazatelje za postizanje ciljeva, aktivnosti upravljanja, pokazatelje provedbe aktivnosti, ciljeve i mjere očuvanja ciljnih vrsta i staništa te upravljačku zonaciju. Aktivnostima upravljanja doprinijet će se provedbi mjera očuvanja i postizanju ciljeva očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže. Planirane aktivnosti odnose se na područje djelovanja Javne ustanove sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti prirode).

1.1 SVRHA PLANA UPRAVLJANJA

Plan upravljanja je strateški dokument propisan Zakonom o zaštiti prirode, a donosi ga Javna ustanova Nacionalni park Mljet (u daljnjem tekstu Javna ustanova ili JU).

Planom će se nastojati obuhvatiti sve aktivnosti koje imaju svrhu očuvanja značajnih obilježja područja ekološke mreže na otoku Mljetu i značajnog krajobraza Saplunara, te će prikazivati sve relevantne informacije, procese i strategije koje će omogućiti ustanovi da dugoročno i održivo upravlja tim područjima. Naravno, plan će se osvrnuti i na resurse Javne ustanove te kapacitete kojima ona raspolaže.

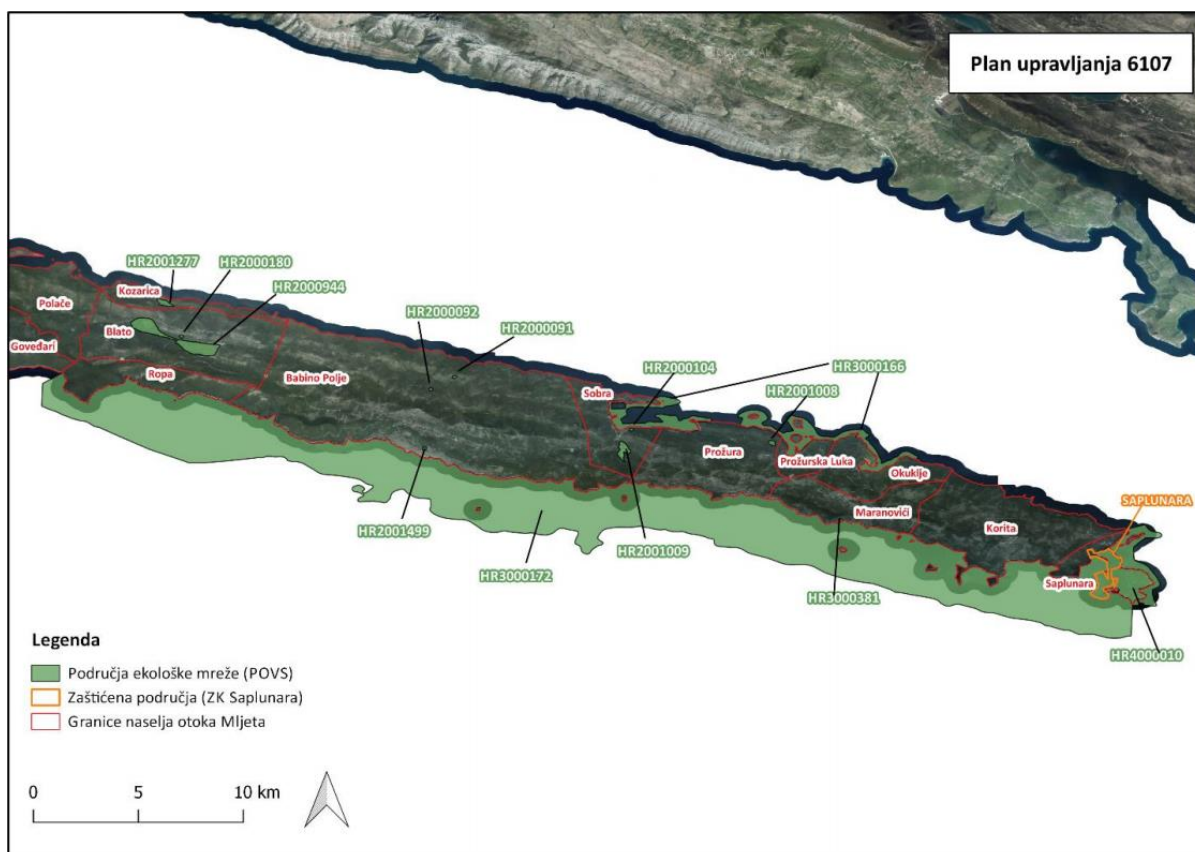
Bitno je napomenuti da je ovaj plan javni dokument te je dostupan svima koji su zainteresirani pratiti njegov razvoj ili se aktivno uključiti u proces izrade i provedbe plana.

1.2 PODRUČJA OBUHVAĆENA PLANOM UPRAVLJANJA

Plan upravljanja područjima ekološke mreže i zaštićenim područjem Mljeta (PU 6107) obuhvaća 13 područja ekološke mreže na otoku Mljetu izvan granica Nacionalnog parka Mljet te područje zaštićeno u kategoriji značajni krajobraz- Saplunara (Tablica 1).

Tablica 1. Područja obuhvaćena Planom upravljanja 6107 (podaci prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže NN 80/19 i Bioportalu, 2021)

Kategorija zaštite	Identifikacijski broj područja EM	Naziv područja EM	Površina [ha]	Akt o proglašenju
POVS	HR4000010	Saplunara	127,7	Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19)
POVS	HR2001277	Slatina kod Kozarice na Mljetu	5,38	
POVS	HR2001009	Blatina kraj Sobre (Mljet)	10,6	
POVS	HR2000944	Blatina kod Blata	62	
POVS	HR2001008	Blatina kraj Prožure	2,24	
POVS	HR3000172	Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	4 262,83	
POVS	HR3000166	Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobre do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	244,53	
POVS	HR3000381	Zaglavica	0,78	
POVS	HR2000091	Movrica špilja	0,78	
POVS	HR2000092	Ostaševica špilja	0,78	
POVS	HR2000104	Polušpilja kod Sobre	0,78	
POVS	HR2000180	Velika špilja	0,78	
POVS	HR2001499	Jama za Sv. Spasom	0,78	
Kategorija zaštite ZP	Registarski broj iz Upisnika ZP	Naziv ZP	Površina [ha]	Akt o proglašenju
Značajni krajobraz	158	Saplunara	54,91	Rješenje br. 18/3-1965, Zavod za zaštitu prirode SRH

Slika 1. Kartografski prikaz obuhvata Plana upravljanja pod šifrom 6107 (autor: Udruga Sunce, 2021; izvori podloga: Bioporta, Geoportal)

1.2.1. Ekološka mreža

Ekološka mreža Natura 2000 (EM) je koherentna europska ekološka mreža sastavljena od područja u kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i staništa divljih vrsta od interesa za Europsku uniju, a omogućuje očuvanje ili, kad je to potrebno, povrat u povoljno stanje očuvanja određenih prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti (ZZP). Temelji se na EU direktivama (Direktiva o staništima i Direktiva o pticama), a područja se biraju na osnovi propisanih stručnih kriterija, te se u obzir uzimaju interesi i dobrobit ljudi koji žive na područjima EM. Njezin cilj je očuvati ili ponovno uspostaviti povoljno stanje ugroženih i rijetkih vrsta, te prirodnih i poluprirodnih stanišnih tipova na specifičnim područjima odabranim prema znanstvenim mjerilima. Dosad je u ovu ekološku mrežu uključeno oko 27500 područja na gotovo 20% teritorija EU, što je čini najvećim sustavom očuvanih područja u svijetu.

Ekološka mreža se sastoji od područja očuvanja značajnih za ptice (POP) za koje se utvrđuju ciljne vrste ptica, te područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS) za koje se utvrđuju ciljni stanišni tipovi i ciljne vrste biljaka i životinja (osim ptica). Područja ekološke mreže, te nadležnost javnih ustanova za upravljanje područjima EM propisani su Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže. Prema navedenoj Uredbi, nadležnost nad područjima ekološke mreže za upravljanje i donošenje planova upravljanja na otoku Mljetu pripala je JU NP Mljet. Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima EM (NN 25/20, 38/20) propisuje ciljeve i mjere očuvanja za područja očuvanja značajna za ptice, a propisane

mjere očuvanja provode se u okviru planskih dokumenata gospodarenja prirodnim dobrima, dokumenata prostornog uređenja, planova upravljanja zaštićenim područjem i/ili područjem ekološke mreže, planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama te kod provedbe zahvata i/ili aktivnosti koji bi mogli utjecati na ciljeve njihova očuvanja. Pravilnik koji definira ciljeve i mjere očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova za područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove donesen je u rujnu 2022. godine (NN 111/22). Doneseni pravilnik ne sadrži ciljeve i mjere očuvanja za područja EM obuhvaćena ovim PU, no on će se sukcesivno nadopunjavati.

1.2.1.1. Ciljne vrste i stanišni tipovi

Planom upravljanja Mljet (PU 6107) želi se očuvati 8 ciljnih stanišnih tipova (Tablica 2) te 3 ciljne vrste (Tablica 3).

Tablica 2. Ciljni stanišni tipovi područja EM (prema UEM, 2019)

IDENTIFIKACIJSKI BROJ PODRUČJA EM→		HR4000010	HR2001009	HR2000944	HR2001008	HR3000172	HR3000166	HR3000381	HR2000091	HR2000092	HR2000104	HR2000180	HR2001499
KOD	CILJNI STANIŠNI TIP ¹												
2110	Embrijske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina												
9540	Mediterranske šume endemičnih borova												
3140	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)												
1170	Grebeni												
8330	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje												
1160	Velike plitke uvalje i zaljevi												
1120	Naselja posidonije (<i>Posidonium oceanicae</i>)												
8310	Špilje i jame zatvorene za javnost												

¹ Morski stanišni tipovi prema Priručniku za određivanje morskih staništa u Hrvatskoj prema Direktivi o staništima EU (Bakran-Petricioli, 2011) Kopneni stanišni tipovi prema Priručniku za određivanje kopnenih staništa u Hrvatskoj prema Direktivi o staništima EU (Topić i Vukelić, 2009)

Tablica 3. Ciljne vrste područja EM (prema UEM, 2019)

IDENTIFIKACIJSKI BROJ PODRUČJA EM→			HR2001277	HR2001009	HR2000944	HR2000092
SKUPINA ²	HRVATSKI NAZIV	ZNANSTVENI NAZIV				
A	jezerski regoč	<i>Lindenia tetraphylla</i>				
R	barska kornjača	<i>Emys orbicularis</i>				
M	dugokrili pršnjak	<i>Miniopterus schreibersii</i>				

1.2.2. Zaštićena područja

Značajni krajobraz Saplnara proglašen je zaštićenim 1965. godine sukladno tada važećem Zakonu o zaštiti prirode (NN 19/60), kao predjel velike krajobrazne vrijednosti. Nalazi se na krajnjem jugoistoku otoka Mljeta te zauzima površinu od 54,91 ha. U aktu o proglašenju (Rješenje br. 18/3-1965) navodi se da se ovo područje odlikuje vegetacijom makije i pinjola koja raste na podlozi sitnog pijeska. Pješčana plaža Blace, kao sastavni dio Saplnare, spada među najljepše plaže ovog dijela naše obale. Zaštita ovog predjela je tim značajnija i nužnija zbog toga što dosada nije narušena njegova prirodna harmonija nikakvim turističko-građevnim i drugim objektima. Nažalost, od 1965. godine do danas se puno toga promijenilo, posebno širenjem utjecaja turizma i izgradnje te je stoga zaštita ovog područja u ovom trenutku važnija nego ikad prije.

1.3. JAVNA USTANOVA NACIONALNI PARK MLJET

Javna ustanova upravlja područjem nacionalnog parka Mljet sukladno aktu o osnivanju, Zakonu o zaštiti prirode, Zakonu o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19), Statutu i drugim aktima Ustanove. Nacionalni park proglašava Sabor Republike Hrvatske, a Javnu ustanovu osniva Republika Hrvatska uredbom Vlade. Javna ustanova Nacionalni Park Mljet osnovana je Odlukom o osnivanju Javnoga poduzeća Uprava Nacionalnoga parka Mljet (NN 14/92). Osnovne djelatnosti javne ustanove su:

- zaštita, održavanje i promicanje zaštićenog područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode,
- osiguravanje neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara,
- nadziranje provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja,

² A – člankonošci (eng. *arthropods*); R – gmazovi (eng. *reptiles*); M – sisavac (eng. *mammals*)

- sudjelovanje u prikupljanju podataka u svrhu praćenja stanja očuvanosti prirode (monitoring).

Navedene djelatnosti Javna ustanova obavlja kao javnu službu.

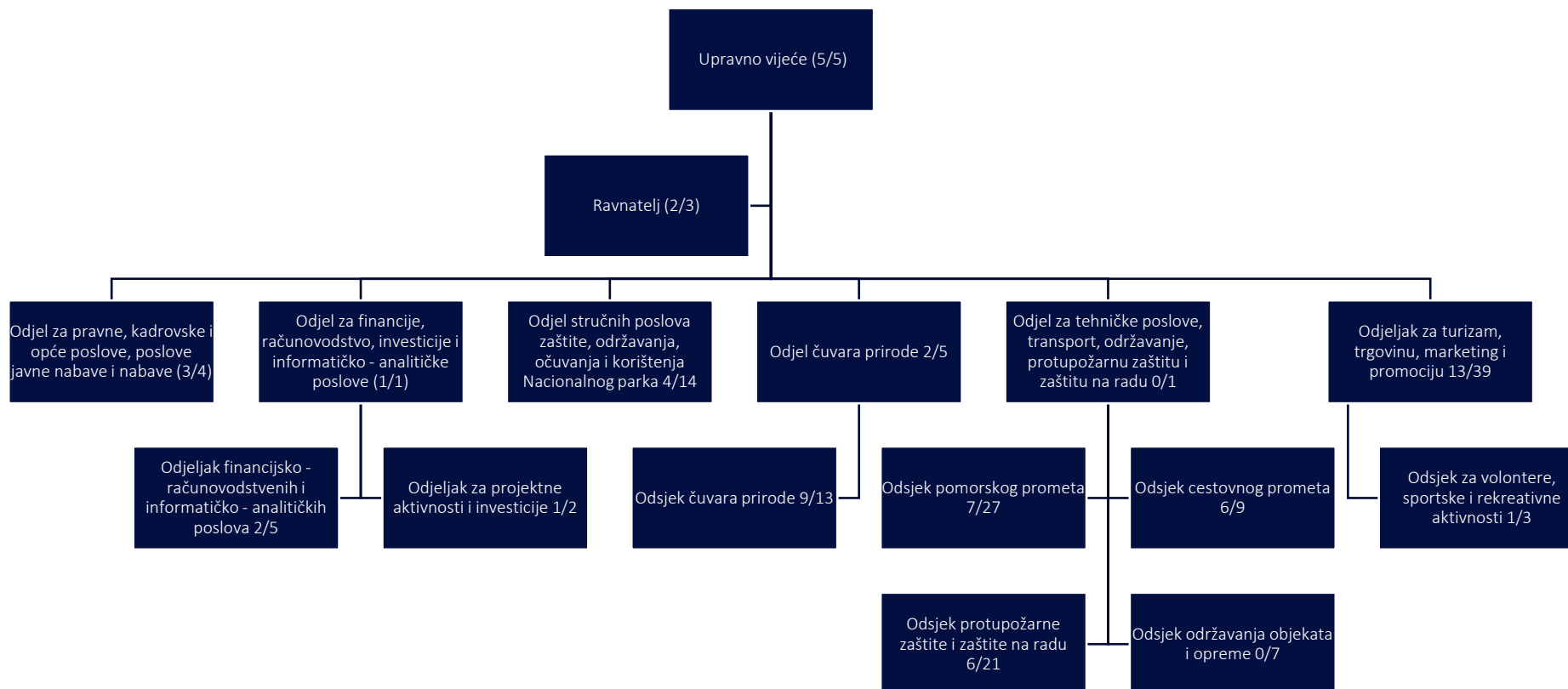
Upravljanje nacionalnim parkom pobliže se uređuje Zakonom o zaštiti prirode i iz njega proizašlim podzakonskim aktima. Također, bitno je spomenuti da je Ministar graditeljstva i prostornoga uređenja 18. studenog 2019. godine donio Odluku o izradi novog Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet (NN 113/19), kojim se određuje organizacija prostora, način korištenja, uređenja i zaštite prostora. Ovi dokumenti trebaju biti međusobno usklađeni i utemeljeni na stručnim spoznajama o prostoru i njegovim korisnicima kako bi upravljanje zaštićenim područjem bilo učinkovito.

Prema Zakonu o zaštiti prirode, upravljanje značajnim krajobrazom Saplnara na otoku Mljetu 2018. godine je preuzela JU NP Mljet. Time je ujedno prestalo pravo upravljanja tim područjem Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije (JU DNŽ). Također, prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, nadležnost nad područjima ekološke mreže za upravljanje i donošenje planova upravljanja na otoku Mljetu pripala je JU NP Mljet.

NP Mljet zauzima površinu od 5 287,53 ha. Ukupna površina ekološke mreže obuhvaćena ovim planom upravljanja iznosi 4 719,97 ha. Površina morskog područja ekološke mreže iznosi 4 508,14 ha, dok je površina kopnenog dijela ekološke mreže 21,83 ha. Površina značajnog krajobraza Saplnara iznosi 54,91 ha.

Sredstva za rad Javne ustanove i obavljanje djelatnosti osiguravaju se iz državnog proračuna, iz vlastitih sredstava naplatom ulaznica, prodajom suvenira, prihodima od naknada od koncesijskih odobrenja koje izdaje ustanova sukladno Zakonu o zaštiti prirode i dr., te od projekata koji su financirani preko različitih provedbenih tijela, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, fondova EU-a i dr.

Od projekata na razini Općine Mljet, planira se rekonstrukcija i modernizacija nerazvrstanih cesta, izgradnja i opremanje društvenog multifunkcionalnog doma u Babinom Polju, izgradnja sustava odvodnje na području općine, izgradnja planinarskog doma i rekonstrukcija planinarskih staza, uređenje obale u svim priobalnim otočnim naseljima, revitalizacija lovstva i lovnog turizma, uključujući izgradnju lovačkog doma, te izgradnja turističkog kompleksa na lokaciji Uvala Sutmiholjska (JU NP Mljet, 2017).

Slika 2. Ustroj Javne ustanove Nacionalni park Mljet (Arhiva JU NP Mljet)

2. OPIS PODRUČJA

2.1. SMJEŠTAJ PODRUČJA I NASELJENOST

Mljet pripada dubrovačkoj skupini otoka i osmi je otok u Hrvatskoj po veličini. Na području otoka nalazi se jedna administrativna jedinica lokalne samouprave, Općina Mljet, sa sjedištem u naselju Babino Polje. Na području Općine Mljet nalazi se je 14 naselja (Babino polje, Blato, Goveđari, Korita, Kozarica, Maranovići, Okuklje, Polače, Pomena, Prožura, Prožurska Luka, Ropa, Saplunara i Sobra).

Površina otoka iznosi 100,4 km². Izduženog je oblika, dug 37 km, a širok prosječno samo 3 km. Proteže se u smjeru sjeverozapad – jugoistok. Smatra se najšumovitijim otokom na Jadranu s više od 70% površine pokriveno šumama, dok unutar nacionalnog parka pokrivenost prelazi i 90 %. Zbog toga i ima nadimak „najzeleniji otok Hrvatske“.

Sjeverozapadni dio otoka Mljeta proglašen je nacionalnim parkom 1960. godine. Upravo je taj dio i najrazvedeniji, pa ga karakteriziraju brojni rtovi, uvale, okolni otočići i hridi. Prema razvedenosti Mljet je na četvrtom mjestu među našim velikim otocima, s indeksom relativne razvedenosti od 3,70. Neki od većih otočića u Parku jesu Pomeštak, Kobrava, Moračnik i Glavat. U Parku se nalaze i dva duboka zaljeva, zvana „jezera“: Veliko (1,45 km²) i Malo (0,24 km²), a koja su povezana s otvorenim morem preko Solinskog kanala (Općina Mljet, 2017).

2.2. STANOVNIŠTVO

Većih naselja na Mljetu nema, poglavito zbog loše ekonomske razvijenosti otoka, što je rezultiralo permanentnim iseljavanjem mlađeg stanovništva. Popisi stanovništva od 1948. do danas pokazuju konstantan pad broja stanovništva na ovom otoku.

Prema popisu stanovništva iz 2021. na području Općine Mljet živi 1.088 stanovnika. Prosječna gustoća naseljenosti iznosila je 10,84 stanovnika na km², što je 6,3 puta manja gustoća od prosjeka Dubrovačko-neretvanske županije (68,82 st/km²), odnosno 7,2 puta manja od hrvatskog prosjeka (78,1 st/km²). Najmanja gustoća naseljenosti je u naseljima Blato (39 stanovnika) i Kozarica (28 stanovnika).

Od ukupnog radno aktivnog stanovništva, 24,26% (264 osobe) osoba starijih od 15 godina ima završeno najviše osam razreda osnovne škole, dok 4,17% (11 osoba) ima nezavršenu osnovnu školu. Srednju stručnu spremu ima većina otočnog stanovništva, njih 43,93% (264 osobe), a 10,29% (112 osoba) ima završen neki oblik visoke stručne spreme. Danas je jedan od najznačajnijih pokazatelja obrazovanosti stanovnika i računalna pismenost. Od 1.088 stanovnika starijih od 10 godina, 37% izjavilo je da poznaje način obrade teksta, 24% poznaje metodologiju tabličnih izračuna, 42% koristi elektroničku poštu u komunikaciji, dok se njih 46% služi internetom.

Nadalje, prema popisu stanovništva iz 2011., u Općini Mljet bila su 972 radno sposobna stanovnika (od 15 do 64 godine starosti), a ukupno zaposlenih osoba bilo je 491 ili 50,51% radno sposobnih stanovnika. Prosječna stopa nezaposlenosti na državnoj razini iznosila je 19,3%, dok je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji iznosila 16,1% (Općina Mljet, 2017).

Na temelju prvih rezultata popisa stanovništva iz 2021. ukupan broj stanovnika na području Općine Mljet procijenjen je na 1.077 (11 stanovnika manje u odnosu na 2011.).

2.3. KLIMA

Mljet pripada mediteranskom klimatskom području pa su ljeta suha i duga, dok su zime kišovite i blage. Proljetno – ljetno razdoblje je najčešće obilježeno suhim, toplim, sunčanim i vedrim vremenom, dok kiša pada samo u slučaju nevera ili jakog južnog vjetra. Temperatura se rijetko spušta ispod nule, a snijeg u pravilu padne jednom u desetljeću. Ova kategorija klime poznata je još i pod nazivom klima masline. Južna strana otoka u potpunosti je otvorena utjecajima pučine koja bitno utječe na klimatske uvjete područja. Klimatološka postaja Goveđari nalazi se na području nacionalnog parka te se preko nje prikupljaju podaci o najvažnijim klimatskim elementima.

Srednja godišnja temperatura zraka iznosi 16,1 °C. U prosjeku je najtopliji mjesec u godini srpanj sa srednjom mjesečnom temperaturom od 26,1°C, a najhladnija veljača sa 8,6°C. Prosječna temperatura tijekom zimskih mjeseci rijetko je niža od 6°C. Apsolutno najviša temperatura izmjerena na području Nacionalnog parka bila je 40,4°C u kolovozu 1998. g., dok je apsolutno najniža temperatura iznosila -6,3°C, a izmjerena je u siječnju 1968. g. Iz podataka sakupljenih između 1981. i 2012. g. primjećuje se trend rasta srednje godišnje temperature, posebno u najtoplijim mjesecima.

Procijenjeni broj sunčanih sati na otoku Mljetu je 2500 sati godišnje. Po broju sunčanih sati Mljet se svrstava u najsunčanija mjesta na našoj obali. Količina oborina kreće se od 1000 do 1200 mm godišnje. Jesen i zima primaju gotovo podjednako oborina, zajedno oko 70%.

Naoblaka nije veoma izražena i u prosjeku godišnje ima gotovo trostruko više vedrih (139,1) nego oblačnih (54,2) dana. Mjesec s najvećim prosječnim brojem vedrih dana jest srpanj (19,3), a najmanje ih je u prosincu (8,7) (Općina Mljet, 2017).

2.4. GEORAZNOLIKOST

Reljef otoka ima raščlanjen i vrlo dinamičan izgled. Uz to ga okružuje i više otočića i grebena. Najviši vrh otoka je Veliki grad (514 m), dok mnogi vrhovi prelaze 300 metara. Uzduž otoka postoje mnoge krške udoline (polja) te stotinjak manjih dolova. Njihova dna pokrivena crvenicom glavne su obradive površine. Izdizanjem morske razine u postglacijalnom razdoblju, dna nekih kraških dolova našla su se ispod morske razine i pretvorena su u blatine i slatine.

Otok Mljet pruža se u smjeru ISI-ZJZ, paralelno s obalom te predstavlja nepotopljeni ostatak monoklinalnog grebena dinarskog smjera pružanja. Litološki sastav Mljeta je prilično jednostavan. Otočni trup je izgrađen od vapnenca i dolomita mezozojske starosti. Slojevi su nagnuti prema sjeveroistoku. Geološki najstariji dijelovi otoka, gornjojurske naslage, se nalaze na relativno uskoj zoni u središnjem dijelu južne obale. Na krajnjemu jugoistočnom dijelu otoka, oko naselja Saplunara, nalaze se debele naslage pleistocenskog pijeska eolskog podrijetla. Padine nagiba veće od 55 stupnjeva, strmce, nalazi se na jugozapadnoj obali otoka. Skoro su okomiti i izloženi otvorenom moru i velikim valovima koji ih oblikuju abrazivnim djelovanjem. Strme padine najčešće su pokazatelji dubokog mora odmah uz obalu, pa tako neki strmci završavaju tek na 80 m dubine. Kao tipični krški otok, Mljet je bogat špiljama i jamama od kojih se dubinom ističe 77 m duboka jama na Brekalcima. U jami Jarač na ponti od Graca kraj Polača nalaze se rijetki sedreni stalaktiti, karakteristični po tome što rastu kalcificiranjem biljaka koje žive na njima. Ovi stalaktiti su prvi put u Hrvatskoj zabilježeni 2007. godine u špilji Galičnjak na jugoistočnom dijelu otoka. Osim kopnenih, brojne su i morske špilje i jame. Na dnu Malog jezera prisutne su dvije jame koje se protežu do dubine od 38 i 50 m (Općina Mljet, 2017).

2.5. HIDROLOŠKE ZNAČAJKE

Na otoku nema nepropusne podloge pa zato nema vodenih tokova. Postoje tri velika izvora bočate vode (blatine kod Blata, Sobre, Prožure) koji služe za navodnjavanje polja tijekom ljetnih mjeseci, kad je oskudica pitke vode. Osim u blatinama, postoje manji izvori pitke vode u Polačama, Omanima, Vodicama i kod Babinog polja. Stanovništvo otoka vodom se donedavno opskrbljivalo sakupljanjem kišnice i desaliniziranim vodom koju su dobivali iz desalinizacijskog postrojenja u općinskom vlasništvu. No uvođenjem Neretvansko-Pelješko-Korčulansko-Lastovsko-Mljetskog (NPKLM) vodovoda na područje NP Mljet, taj se pritisak smanjio, odnosno desalinatorske jedinice su se rasteretile (Općina Mljet, 2017).

2.6. BIORAZNOLIKOST

2.6.1. Blatine i slatine

Tablica 4 sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) prikazuje ciljni stanišni tip koji je zastupljen na području otoka Mljeta i za koja su izdvojena područja ekološke mreže, a koji su definirani temeljem nacionalne klasifikacije staništa prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa (NN 27/2021) i opisani u Priručniku za određivanje kopnenih staništa u Hrvatskoj prema Direktivi o staništima EU (Topić i Vukelić, 2009) te ciljne vrste područja ekološke mreže koje koriste staništa blatina i slatina i za njih su vezana.

Tablica 4. Slatkovodni ciljni stanišni tip i ciljne vrste Natura 2000 i staništa sukladno NKS te izdvojena područja EM za očuvanje slatkovodnih staništa i vrsta

KOD I NAZIV CILJNOG STANIŠNOG TIPA	KOD I NAZIV STANIŠNOG TIPA PREMA NKS (III RAZINA)	PODRUČJE EKOLOŠKE MREŽE			VEZANE VRSTE
		HR2001009	HR2000944	HR2001008	
		Blatina kraj Sobre (Mljet)	Blatina kod Blata	Blatina kraj Prožure	
3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)	A.3.1. Submerzna vegetacija parožina				jezerski regoč (<i>Lindenia tetraphylla</i>) barska kornjača (<i>Emys orbicularis</i>)

Izdizanjem morske razine u postglacijalnom razdoblju, dna nekih kraških dolova našla su se ispod morske razine i pretvorena su u blatine i slatine. Na Mljetu se nalaze četiri u kojima se zimi razina vode podigne za nekoliko metara, a ljeti se zadrži samo u najnižem dijelu dna. U svima je voda bočata.

Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae) ciljno je stanište 3 blatine otoka Mljeta, područja ekološke mreže obuhvaćene ovim planom: HR2001009 Blatina kraj Sobre (Mljet), HR2000944 Blatina kod Blata, HR2001008 Blatina kraj Prožure. Ovo stanište karakterizira vrlo bistra

plavo-zelena voda. Parožine prekrivaju dna jezera poput saga te su pokazatelji čistoće vode, odnosno indikatori niske koncentracije hranjivih tvari.

Blatina kraj Sobre ima površinu od oko 4 ha u ljetnom periodu i oko 9 ha u zimskom periodu. U centralnom dijelu, koji je konstantno prekriven vodom, nalaze se dvije šupljine u obliku lijevka (Jaz i Struga) koje nalikuju na dvije jame u kraškoj depresiji. U periodima najviše oseke, razina vode u blatini je 0,5 m poviše razine mora, dok zimi razina vode naraste i do 5 m poviše razine mora. Danas se postupkom desalinizacije iz blatine dobiva voda za piće koja se distribuira po otoku.

Glavni fenomen krškog Blatskog polja je Blatina kod Blata koja se nalazi u njegovom najnižem dijelu. Ovo je ujedno i najveća blatina na otoku Mljetu s vodenom površinom od 0,8 km² u ljetnom periodu i 2 km² u zimskom periodu. Podzemnim kanalima je povezana sa morem, što je za vrijeme ljetnih suša čini slanijom, kao i Blatina kraj Prožure koja je najmanja na otoku Mljetu, s površinom od oko 2 - 2,7 ha.

Slatina kod Kozarice razlikuje se od ostalih blatina po izraženijem salinitetu vode. Nalazi se blizu mora, te u periodima visokih plima razina vode naglo raste, dok u vrijeme oseke iznenada pada. Istočni rub Slatine, koji je povremeno poplavljen i ima stalni izvor, navodnjavanjem se pretvorio u voćnjake i povrtnjake. Na ovoj Slatini iskopan je kanal do mora za odvodnjavanje viška vode za visokog vodostaja, što omogućuje trajno obrađivanje i navodnjavanje zemljišta na rubu. Kao i ostale blatine na otoku, i Slatina kod Kozarice predstavlja stanište na kojem su se održale vrste vezane uz slatkovodna staništa.

Barska kornjača (*Emys orbicularis*), ciljna vrsta područja EM HR2001277 Slatina kod Kozarice na Mljetu i HR2000944 Blatina kod Blata, živi u stajaćicama ili mirnijim tekućicama, te je jedna od četiri vrste slatkovodnih kornjača u Europi. Tijekom tople sezone veliki dio dana provodi sunčajući se na površini vode ili plutajućim predmetima (npr. debla ili hrpe suhe trske), dok veći dio zime provodi u hibernaciji. Kada temperatura vode padne ispod 14°C, skriva se u vlažnim skrovištima, primjerice na rubu voda ili ispod vlažnog lišća. Optimalno stanište za ovu vrstu uključuje kopnene vode gusto obrasle vegetacijom s osunčanim obalama te kopnena staništa pogodna za polaganje jaja poput vlažnih livada i ekstenzivno obrađenih površina. Barska kornjača je relativno brojna u Blatini kod Blata. Njena prisutnost u Slatini kod Kozarice je slabije istražena zbog nepristupačnosti područja kao i pristupa zemljištu u privatnom vlasništvu. Pojedini primjerci se nalaze i u bunarima u Blatskom polju (Udruga Hyla, 2008).

Vretence jezerski regoč (*Lindenia tetraphylla*) ciljna je za područja ekološke mreže HR2000944 Blatina kod Blata, HR2001277 Slatina kod Kozarice na Mljetu i HR2001009 Blatina kraj Sobre (Mljet). Na Mljetu je zabilježen po jedan odrasli primjerak na području Slatine kod Kozarice tijekom istraživanja 2009. i 2015. godine (IRES - Institut za istraživanje i razvoj održivih eko sustava, 2009; HAOP, 2015). Premda u Mljetskim slatinama i blatinama ličinke mogu pronaći optimalno stanište, odraslim oblicima su neophodne velike, otvorene kamenjarske površine. Kako je otok Mljet izrazito pošumljen, postoji mogućnost da odrasli oblici ove svojite ovdje ne nalaze optimalna staništa te da samo povremeno dolutaju iz ne tako udaljenog područja delte Neretve.

2.6.2. Špilje i jame i vezane vrste

Tablica 5. sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) prikazuje podzemni ciljni stanišni tip koji je zastupljen na području otoka Mljeta i za koji su izdvojena područja ekološke mreže, a koji je definiran temeljem nacionalne klasifikacije staništa prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa (NN 27/2021) i opisan u

Priručniku za određivanje podzemnih staništa u Hrvatskoj prema Direktivi o staništima EU (Gottstein, 2010). Također je u Tablici 5. prikazana ciljna vrsta za koju je izdvojeno područje ekološke mreže u obuhvatu ovog Plana te ostale vrste koje su zastupljene u podzemnom staništu područja ekološke mreže otoka Mljeta i za to stanište su vezana.

Tablica 5. Podzemni ciljni stanišni tip i ciljna vrsta (označena masnim slovima) Natura 2000 i staništa sukladno NKS te izdvojena područja EM za očuvanje podzemnih staništa i vrsta te uz špilje i jame vezane vrste

KOD I NAZIV CILJNOG STANIŠNOG TIPA	KOD I NAZIV STANIŠNOG TIPA PREMA NKS (II i III RAZINA)	PODRUČJE EKOLOŠKE MREŽE					VEZANE VRSTE
		HR2000091 Movrica špilja	HR2000092 Ostaševica špilja	HR2000104 Polušpilja kod Sobre	HR2000180 Velika špilja	HR2001499 Jama za Sv. Spasom	
8310 Špilje i jame zatvorene za javnost	H.1.1. Kopnena kraška špiljska staništa						dugokrili pršnjak <i>(Miniopterus schreibersii)</i>
	H.1.2. Amfibijska kraška špiljska staništa						dugonogi šišmiš <i>(Myotis capaccinii)</i>
	H.1.3. Vodena (slatkodovna) kraška špiljska staništa						mali potkovnjak <i>(Rhinolophus hipposideros)</i>
	H.1.5. Zasumporene kraške špilje						mljetski sljepušac <i>(Niphargus mljeticus)</i>
	H.2. Nekraške špilje i jame						<i>Oroniscus meledensis</i>

Špilje i jame otoka Mljeta nije lako pronaći, te se treba probijati kroz guste šume, prehodati mnogobrojne ponikve, polja u kršu i uvale. Danas je na otoku poznat čak 71 speleološki objekt, a najpoznatije su zasigurno špilje Rikavica, Ostaševica, Movrica i Odisejeva špilja. Potrebno je naglasiti i

to da i poslije dugogodišnjih istraživanja, u bujnom raslinju, i na teško prohodnim krškim predjelima otoka Mljeta, postoje još neotkrivene špilje i jame.

Jedan od najznačajnijih speleoloških objekata na području otoka Mljeta je područje ekološke mreže HR2000092 Ostaševica špilja s ciljnom vrstom dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*). Ulaz u špilju trokutastog je oblika, širok oko 6 m i visok oko 5 m, te je stoga dobro vidljiv. Neposredno iza početnog dijela špilje izloženog dnevnom svjetlu slijedi uži otvor u mračni dio špiljskog prostora. Ulaz je nastao odlamanjem slojeva stijena, a uz sami desni rub nalazi se rasjed koji se na površini iznad špilje može dobro pratiti. Široki kanal vodi do velike prostorije kupolastog stropa, na čijem kraju se nalazi jezero koje je za umjereno kišnih perioda dimenzija 45 x 20 m, dok tijekom ljetnih mjeseci može potpuno presušiti. Iza jezera špilja se nastavlja i strmo uspinje preko sigastog saljeva. Na njegovu se kraju nalazi manji horizontalni kanal s brojnim kaskadama. U špilji je pronađen jedan ulomak trbuha rimskodobne amfore (1. st. pr. Kr. do 5. st.) i nekoliko ulomaka željeznodobne keramike (8. st. pr. Kr. do 1. st.). S obzirom na postojanje vode u špilji može se pretpostaviti da je u razdoblju željeznog doba i antike korištena kao izvor vode. Špilja je značajno stanište mnogih podzemnih životinja, iz nje je opisan puž mljetski špiljski pasjak (*Meledella wernerii*), pauk *Histopona bidens*, rakušac mljetski sljepušac (*Niphargus mljeticus*) i jednakonožni rak *Oroniscus meledensis*. Sve su vrste endemi otoka Mljeta.

Recentnim istraživanjima do 2019. godine (Udruga za zaštitu šišmiša Tragus, 2009; Hrvatsko biospeleološko društvo, 2019) zabilježeno je ukupno 12 od 15 vrsta šišmiša za koje se navodi da su prisutne na Mljetu po dostupnim literaturnim podacima, od čega vrsta veliki šišmiš (*Myotis myotis*) nakon 60 godina nije nikada sa sigurnošću dokazana, dok vrste veliki večernjak (*Nyctalus lasiopterus*) i južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*) osim osteoloških nalaza iz 1996. također nisu potvrđene. Osim ove tri vrste zabilježeni su riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*), mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*), sredozemni slobodnorepac (*Tadarida teniotis*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), Kolombatovićev dugoušan (*Plecotus kolombatovici*), dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*), mali večernjak (*Nyctalus leisleri*), bjeloruski šišmiš (*Pipistrellus kuhlii*), patuljasti šišmiš (*Pipistrellus pipistrellus*), primorski šišmiš (*Hypsugo savii*) i brkati šišmiš (*Myotis mystacinus*).

Prema dostupnim podacima istraživanja (Hrvatsko biospeleološko društvo, 2019) koje je provedeno s ciljem utvrđivanja stanja, brojnosti te sastava vrsta s posebnim naglaskom na vrstu dugokrili pršnjak, u špilji Ostaševici tijekom proljetnih migracija (travanj) boravi kolonija navedene vrste, procijenjena na oko 100 jedinki. Tijekom ovog istraživanja zabilježene su i dvije jedinke vrste veliki potkovnjak, dok su u rujnu unutar špilje zabilježene vrste veliki potkovnjak i dugokrili pršnjak. Ovdje je zabilježen i pojedinačni nalaz vrste dugonogi šišmiš tijekom istraživanja 2008. godine, do sada jedini nalaz ove vrste za otok Mljet. Nažalost, nije utvrđena prisutnost ove vrste u 2019. godini.

Movrica je speleološki objekt jednostavnog oblika kojeg čini samo jedan prostrani kanal. Špiljski ulaz širok je 11 m, a visok 4 m. Špilju karakterizira bogatstvo sigastih formi (stalaktita, stalagmita, sigastih saljeva, zavjesa i stalagnata). Zanimljivo je da je u Movrici pronađeno dugme s odore francuskog vojnika (francuska okupacija Mljeta trajala je od 1806. do 1815. godine). Movrica špilja značajno je nalazište podzemne faune. Iz nje je opisano čak pet špiljskih vrsta: dvije vrste jednakonožnih rakova *Cyphodillidium absoloni* i *Troglocyphoniscus absoloni*, pauk *Folkia inermis*, lažištipavac *Chthonius insularis* i grinja *Pergamasus meledensis*.

Polušpilja kod Sobre, zbog svoje duljine od samo par metara, prema speleološkoj klasifikaciji objekata, se ne ubraja u špilje, već u polušpilje, a zanimljiva je po tome što je u njoj prvi put nađen i opisan kopneni puž *Platyta elisabethae*.

Velika špilja je nastala u mjestimično dolomitiziranim vapnencima. Na zidovima i stropu nalazi se sigovina, a cijeli lijevi zid čini veliki sigasti saljev. Na stijeni iznad ulaza nalaze se isklesana, danas prilično teško čitljiva slova, IHS, godina 1905., križ i potpuno nečitljivi dio natpisa. U špilji je pronađeno i prikupljeno nekoliko ulomaka iz ranog brončanog doba (2150. – 1900. g. pr. Kr.). Špilja je stanište brojnih podzemnih životinja, među kojima je česta vrsta jednakonožni rak - troglofil *Trichoniscus matulici*. Vjerojatno je iz ove špilje opisana i prva špiljska životinja s otoka Mljeta - kornjaš *Speonesiotes gobanzi*, koji je endem otoka.

Jama za Sv. Spasom je dugačka 42 m, a duboka 75 m. Posljednjih je 18 m potopljeno slatkom vodom koja tvori prirodni bunar. Jama je nastala u najstarijim naslagama Mljeta – vapnencima gornjojurske starosti. U njoj su uočeni lijepi primjeri sigastih formi: saljeva, stalagmita, a posebno sitnih, tankih stalaktita (tzv. makarona), koji se nalaze na stropu iznad jezera. Također, u jami je zabilježena jedina troglobiontna vrsta jednakonožnog raka poznata na Mljetu, *Aegonethes cervinus*, koja obitava u većini speleoloških objekata na otoku.

Svi speleološki objekti koji su unutar obuhvata ovog Plana poznati su lokalnom stanovništvu te su neki od njih u prošlosti bili aktivno korišteni (Ostaševica kao izvor vode, Movrica kao mjesto na kojem su se čuvala koze). Premda nije poznato da se intenzivno posjećuju, većina njih je lako dostupna. Ostashevica i Movrica nalaze se uz planinarske puteve, Velika špilja je na samoj cesti, dok je Polušpilja kod Sobre u neposrednoj blizini naselja.

Slika 3. Špilje i jame zatvorene za javnost u obuhvatu Plana (autor: Udruga Sunce, 2021; izvor: Bioportal)

2.6.3. Obalna i morska staništa

Tablica 6. sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) prikazuje ciljne obalne i morske stanišne tipove koji su zastupljeni na području otoka Mljeta i za koja su izdvojena područja ekološke mreže, a koji su definirani temeljem

nacionalne klasifikacije staništa prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa (NN 27/2021) i opisani u Priručniku za određivanje morskih staništa u Hrvatskoj prema Direktivi o staništima EU (Bakran Petricoli, 2011)

Tablica 6. Obalni i morski ciljni stanišni tipovi i ciljne vrste Natura 2000 i staništa sukladno NKS te izdvojena područja EM za očuvanje obalnih i morskih staništa

KOD I NAZIV CILJNOG STANIŠNOG TIPA	KOD I NAZIV STANIŠNOG TIPA PREMA NKS (II, III ili IV RAZINA)	PODRUČJE EKOLOŠKE MREŽE			
		HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	HR3000381 Zaglavica	HR4000010 Saplunara
1160 Velike plitke uvale i zaljevi	F.1.2. Supralitoralni muljevi				
	G.2.1. Mediolitoralni muljeviti pijesci i muljevi				
	G.3.2.3. Biocenoza zamuljenih pijesaka zaštićenih obala				
	K.3. Velike plitke uvale i zaljevi				
1120 Naselja posidonije (<i>Posidonion oceanicae</i>)	G.3.5. Naselja posidonije				
1170 Grebeni	F.4.2. Supralitoralne stijene				
	G.2.4.1. Biocenoza gornjih stijena mediolitorala				
	G.2.4.2. Biocenoza donjih stijena mediolitorala				
	G.3.6. Infralitoralna čvrsta dna i stijene				
	G.4.3.1. Koraličinska biocenoza				
	G.4.3.3. Biocenoza potpučinskih stijena (stijena na rubu kontinentske podine)				
2110 Embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina	F.2.1. Površine pješčanih plaža pod halofitima				

KOD I NAZIV CILNOG STANIŠNOG TIPA	KOD I NAZIV STANIŠNOG TIPA PREMA NKS (II, III ili IV RAZINA)	PODRUČJE EKOLOŠKE MREŽE			
		HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	HR3000381 Zaglavica	HR4000010 Saplunara
8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	H.1.4. Anihaline kraške špilje				
	G.2.4.3. Biocenoza mediolitoralnih špilja				
	G.4.3.2. Biocenoza polutamnih špilja (pojavljuje se i kao enklava u infralitoralu)				
	G.5.3.2. Biocenoza špilja i prolaza u potpunoj tami (javlja se i kao enklava u plićim stepenicama)				

Na otoku Mljetu zastupljena su 4 ciljna morska staništa.

Kao važno područje za očuvanje ciljnih stanišnih tipova naselja posidonije (*Posidonion oceanicae*) (1120) i velike plitke uvale i zaljevi (1160) izdvojeno je područje ekološke mreže HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem.

U svrhu utvrđivanja stanja bentosa, tj. svih biljnih i životinjskih organizama koji žive na dnu mora ili slatke vode, i dubinske rasprostranjenosti bentosnih zajednica (biocenoza) na užem predmetnom području u Mljetskom kanalu uz otok Galičnjak obavljeno je terensko istraživanje (biocenološki pregled; Modri savjet j.d.o.o., 2017) u kolovozu 2017. godine, na dva profila. Biocenološkim istraživanjem su zahvaćeni supralitoral (pojas prskanja valova), mediolitoral (pojas plime i oseke) te infralitoral (pojas trajno preplavljen morem) do maksimalne dubine od 45 m.

Istraživani profil 1 se proteže od zapadnog rta otočića Galičnjak prema području buduće koncesije za uzgoj bijele ribe, prateći konfiguraciju dna, te obuhvaća područje stjenovitog i sedimentnog dna. U početnom dijelu profila od 0 do oko 20 m dubine, posebno do 6 m dubine, dno je prekriveno gustim naseljem livade posidonije te prošarano stijenama i većim kamenjima. . Od 20 m dno se spušta strmije u dubinu pod kutom od oko 45°, a livade cvjetnica u tom dijelu su rjeđe ali i dalje prisutne između stijena. Dno je stjenovito s prisutnošću većih kamenja i stijena koje služe kao zaklon za ribu dok se između pojedinih stijena nalaze ravni dijelovi terasastog oblika. Od epilitskih algi i dalje dominira smeđa alga paunov rep (*Padina pavonica*) uz sporadičnu prisutnost drugih vrsta, poput *Halimeda tuna*, *Zanardinia prototypus*, *Cystoseira barbata* i *Fauchea repens*. Od dubine od 16 m pa do kraja istraživanog profila uočena je velika prisutnost invazivne vrste alge iz roda *Caulerpa*, grozdasta kaulerpa (*Caulerpa racemosa*). Vrsta je pokrila dobar dio istraživanog područja, te je na pojedinim dijelovima izrast dovoljno gust da onemogućava normalan razvoj ranije prisutnih bentosnih vrsta. Od vrsta tipičnih za sediment koje se mogu smatrati indikatorom utjecaja uzgoja ribe na bentosne zajednice, u vrlo malom broju su uočeni obični trp (*Holothuria tubulosa*), ljubičasti ježinac (*Spatangus purpureus*, kvrgava zvjezdača (*Marthasterias glacialis*), dlakava zmijača (*Ophiothrix fragilis*), plaštenjak *Phallusia mammillata*, i kvrgavi volak (*Hexaplex trunculus*). No njihova je brojnost vrlo mala te se može smatrati normalnom distribucijom za ovaj dio Jadrana.

Istraživani profil 2 proteže se od sjeverne obale otoka Mljeta prema području buduće koncesije, prateći konfiguraciju dna od plićaka do najveće dubine od 43 metra. Karakteristike dna su slične kao kod profila 1, no obala je na ovom profilu strmije položena te već nakon 30 m udaljenosti iznosi oko 20 m dubine. U početnom dijelu profila, dno se od dubine oko 2 m do 20 m spušta relativno brzo. Dno je prošarano stijenama i većim kamenjima dok se između nalaze naselja livade posidonije, no u manjoj gustoći u odnosu na profil 1. Na dubini od ispod 10 m uočeni su izdanci alge grozdaste kaulerpe, koji su nešto manje gustoće u odnosu na profil 1. Na dubini od ispod 15 m smanjuje se rasprostranjenost velikih kamenja i stijena te svakih nekoliko metara se prostire pješćani terasasti dio, te se takva konfiguracija dna nastavlja do dubine od oko 35 m (Ecoina, 2019).

Velike i plitke uvale i zaljevi unutar ovog područja ekološke mreže zauzimaju područje uvale Sobre, Prožurske luke i Okuklja koje su zaštićene od utjecaja valova. Ovo ciljno stanište izuzetno je važno, jer se u njima mnoge vrste mrijeste i nalaze hranu.

Ciljna staništa područja ekološke mreže HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički su grebeni (1170) i preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje (8330). Grebeni obuhvaćaju staništa na kompaktnoj čvrstoj podlozi, od zone prskanja mora pa do morskog dna (Bakran-Petricioli, 2011), te se pružaju cijelom obalnom linijom navedenog područja ekološke mreže. Obalna linija je strma i dobro

očuvana, a podmorje predstavlja atraktivnu ronilačku lokaciju. Unutar ovog područja nalaze se i 2 morske špilje, prirodno izdubljene radom mora, Odisejeva špilja koja ima kulturološku i posjetiteljsku vrijednost, i Rikavica koja je dobila ime zbog toga što „riče“ kad se tijekom jakog juga diže more u njoj.

Jama Zaglavica je također područje ekološke mreže HR3000381 Zaglavica značajno za očuvanje stanišnog tipa preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje (8330). Dno jame potopljeno je morem na kojem se nalazi sloj slatke, odnosno bočate vode, te ju stoga ubrajamo u anhidralne jame. Ukupna dubina jame iznosi 56 m, od čega je posljednjih 18 m potopljeno. Jama je ovalnog poprečnog presjeka, a na njenim zidovima mjestimično se nalazi tanki ili debeli sloj sigovine, kao i jedan veći stalaktit na samom ulazu. U potopljenom dijelu jame obitava nekoliko stigobiontnih vrsta morskih planktonskih rakova među kojima je značajan nalaz roda *Metacalanus*.

Područje značajnog krajobraza i ekološke mreže HR4000010 Saplnara značajno je zbog stanišnog tipa embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina (2110). Područje se ističe po razvedenoj obali s pješčanim plažama Velika i Mala Saplnara, te Blace gdje se nalaze najveće i najbolje očuvane pješčane dine u Hrvatskoj. Plaža Blace je 500 m duga, te povezana s otvorenim morem jednim uskim kanalom. Velika Saplnara duga je 150 m, a Mala Saplnara 50 m. Uvala ima izrazitu krajobraznu vrijednost jer pješčane obale postoje samo na nekoliko izoliranih područja u Hrvatskoj.

Najveća zajednica ovog područja je zajednica sitolisne pirike i ježike (*Echinophoro spinosi-Elymetum farcti*), vrlo rijetka na hrvatskoj obali s najvećim površinama upravo na Mljetu. Karakteristične vrste su primorski žilj (*Pancratium maritimum*), jajolika baršunka (*Lagurus ovatus*) i primorska vija (*Medicago marina*). Ova zajednica je razvijena na primarnoj dini, te je zato izvan direktnog utjecaja mora, dok su prema obali sve češće nitrofilne vrste: primorska morguša (*Cakile maritima*), kalijska solnjača (*Salsola kali*) i obična dikica (*Xanthium strumarium*) koje se koriste hranjivim tvarima iz naplavljenog biljnog materijala. S udaljavanjem od obale smanjuje se učestalost pješčanih vrsta i vegetacija prelazi u mediteransku šikaru, odnosno bušiku. Veliki broj biljnih vrsta prisutnih u vegetaciji pijesaka Saplnare nalazi se na popisu kritično ugroženih biljnih vrsta u Crvenoj knjizi vaskularne flore Hrvatske (Državni zavod za zaštitu prirode, 2005), primjerice pješčarski ladolež (*Calystegia soldanella*), trnovita ježika (*Echinophora spinosa*), primorski žilj (*Pancratium maritimum*), ravenski sladorovac (*Saccharum ravennae*), valjkasta zupčica (*Imperata cylindrica*), pješčana sijačica (*Sporobolus pungens*), glavičasti šilj (*Cyperus capitatus*), i bodljikava pirika (*Elymus farctus*). Među tim biljkama ističe se kritično ugrožena gljiva resasta pušnica (*Tulostoma fimbriatum*) koja u Hrvatskoj obitava još samo u Podravini, na Kloštarskim pijescima.

Također je važno naglasiti da se morski pojas otoka Mljeta nalazi u Registru kulturnih dobara RH, odnosno podmorska arheološka zona otoka Mljeta ima svojstvo kulturnog dobra te obuhvaća morski pojas širine 300 m od otoka Mljeta, kao i svih ostalih otočića i hridi na udaljenosti 2000 m od navedenog otoka (Ministarstvo kulture, 2015).

2.6.4. Šumska staništa

Tablica 7. sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) prikazuje ciljni šumski stanišni tip koji je zastupljen na području otoka Mljeta i za koja su izdvojena područja ekološke mreže, a koji je definiran temeljem nacionalne klasifikacije staništa prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa (NN 27/2021) i opisan u Priručniku za određivanje kopnenih staništa u Hrvatskoj prema Direktivi o staništima EU (Topić i Vukelić, 2009).

Tablica 7. Šumski ciljani stanišni tipovi Natura 2000 i staništa sukladno NKS te izdvojeno područje EM za očuvanje šumskih staništa

KOD I NAZIV CILJNOG STANIŠNOG TIPA	KOD I NAZIV STANIŠNOG TIPA PREMA NKS (III RAZINA)	PODRUČJE EKOLOŠKE MREŽE HR4000010 Saplunara
9540 Mediteranske šume endemičnih borova	E.8.2.7. Mješovita šuma alepskoga bora i crnike	
	E.8.2.8. Šuma alepskog bora sa sominom	

Za vrijeme posljednjeg ledenog doba Mljet nije imao šumski pokrov, već je bio obrastao uglavnom travnjačkom vegetacijom. Šumska vegetacija pojavila se prije oko 9000 godina, u početku listopadna, a potom je uslijed zatopljenja postepeno prešla u vazdazelenu s dominacijom hrasta crnike (*Quercus ilex*). Mješovite zimzelene šume alepskog bora i hrasta crnike (*Quercus ilicis-Pinetum halepensis*) najrasprostranjenije su šumske zajednice ovog područja, a značajna je i zajednica alepskog bora sa sominom (*Junipero phoeniceae-Pinetum halepensis*), koja prekriva razmjerno velike površine na južnim i jugozapadnim ekspozicijama.

Mediteranske šume endemičnih borova (9540) karakteristika su značajnog krajobraza Saplunara i područja ekološke mreže HR4000010 Saplunara. U zaleđu pješćanih žala razvijena je šuma alepskog bora sa sominom (as. *Junipero Phoeniceae-Pinetum halepensis*) koja raste na najsušnijim i najtoplijim dijelovima naše obale. U sklopu te šume, na pješćanim staništima rastu i pinije (*Pinus pinea*), poznate po svojim jestivim sjemenkama pinjolima. Sastojine na Mljetu, nekoć su bile najveće u Hrvatskoj, te predstavljale i jedino autohtono stanište ove vrste kod nas. Pretpostavlja se da je pinija u prošlosti bilo i na drugim otocima dubrovačkog područja, a izrazito joj odgovara morski pijesak s podvirnom vodom. Danas te rijetke šume nestaju uslijed pojačane ljudske aktivnosti.

2.7. KRAJOBRAZ

Prema krajobraznoj regionalizaciji Hrvatske s obzirom na prirodna obilježja, područje Mljeta pripada krajobraznoj jedinici Obalno područje Srednje i Južne Dalmacije. Krajobrazna raznolikost jedna je od najvećih i najprepoznatljivijih vrijednosti ovog područja, a karakterizira ga šumski pokrov, razvedenost obale te reljefna raznolikost. Današnja vegetacija rezultat je klimatoloških promjena u nedavnoj geološkoj prošlosti, ali i višestoljetnog utjecaja čovjeka koji je boravio na otoku još od antičkog doba. Zahvaljujući palinološkim istraživanjima iz sedimenta Malog jezera danas dobro poznajemo povijesni razvitak vegetacije otoka Mljeta. Vrijednosti krajobraza pridonose i krška polja i dolci te starija naselja poput Goveđara. Na otoku su rasprostranjene mnoge šumske zajednice, zajednice makija, gariga i šikara.

Na obalnom i morskom dijelu Mljeta razvedenost obale vidljiva je po velikom broju otočića, hridi i podmorskih špilja, posebno na njegovom sjeverozapadnom dijelu. Podmorske špilje formirale su se pod snažnim utjecajem valova kroz abrazivni endogeni proces i okršavanje vapnenačkih naslaga obalnog područja. Izuzetnu krajobraznu važnost za otok Mljet imaju značajni krajobraz Saplunara, duboki zaljev koji tvori Jezera te uvala Polače.

Značajni krajobraz Saplunara, smješten na krajnjem jugoistoku otoka Mljeta, predstavlja jedno od najvećih preostalih staništa obalnih pijesaka u Hrvatskoj. Veliki broj biljnih vrsta prisutnih u vegetaciji pijesaka

Saplunare nalazi se na popisu kritično ugroženih biljnih vrsta u Crvenoj knjizi vaskularne flore Hrvatske (Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb 2005.). Na pješčanim staništima rastu i pinije (*Pinus pinea*), a sastojine na Mljetu predstavljaju jedino autohtono nalazište ove vrste u Hrvatskoj. Saplunara je i stanište iznimno rijetkih i ugroženih pješčarskih gljiva. Sastavni dio predjela Saplunara je i 800 m duga pješčana plaža Blace, koja se ubraja među najljepše plaže ne samo na otoku Mljetu nego i na ovom dijelu naše obale.

2.8. KORIŠTENJE PROSTORA

2.8.1. Poljoprivreda, stočarstvo, ribarstvo i lovstvo

Zbog geografskog položaja i prirodnih značajki otok Mljet bio je vrlo rano naseljen. Prvi stanovnici bili su Iliri, čija su plemena ostavila brojne materijalne tragove na otoku u obliku kamenih gradina i gomila. U prapovijesnim razdobljima osnova života bili su poljoprivreda i stočarstvo te, u manjoj mjeri, lov i ribolov. Posebno je bilo važno plodno i vodom bogato šire područje Babina Polja.

Zbog svoje bujne vegetacije i odlične pokrivenosti šumama, stanovništvo Mljeta se oduvijek bavilo sječom drva i njegovim izvozom, dok su na prokrčenim mjestima sadili vinovu lozu i masline, dvije kulture koje su u mnogočemu označile gospodarstvo otoka.

Najvažnija poljoprivredna područja smještena su u krškim poljima. Raspoloživo poljoprivredno zemljište je relativno visoke vrijednosti i ekološki očuvano. Nedostatak toga je što poljoprivredna gospodarstva imaju male i fragmentirane brojne čestice. Ekološkom proizvodnjom značajnijih razmjera bavi se svega jedno poljoprivredno gospodarstvo na otoku. Najznačajnije poljoprivredne površine su:

- Dugo Polje u zapadnom dijelu otoka uz samu granicu prema NP Mljet,
- Blatsko Polje na čijem se rubu nalazi naselje Blato, a u zapadnom dijelu polja je blatina. Podzemne vode potiskuju se crpnom stanicom iz bunara u lokalni vodovod.
- Babino Polje je na prisojnoj blagoj padini podno naselja Babino Polje. U središtu je otoka i po površini najveće. Dobro je obrađeno.
- Donja Žara malo je polje u istočnom dijelu otoka uz naselja Korita i Saplunara.
- Manje obradive poljodjelske površine su uz naselja Maranoviće, Prožuru, Ropu i Kozaricu. Melioracija blatine u Kozarici omogućuje za mljetske prilike obilan prinos.

Dio poljoprivrednih površina je u privatnom vlasništvu, a dio je u državnom i daje se u najam, zakup ili prodaju sukladno posebnim propisima.

Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i regionalnom razvoju (u daljnjem tekstu: APPRRR) na području Općine registrirano je 105 poljoprivrednih gospodarstava (stanje na dan 14.12.2015. godine), od toga 103 obiteljska poljoprivrednih gospodarstava. Prema broju zaposlenih među poljoprivrednim gospodarstvima najznačajnije je trgovačko društvo RIBA-MLJET d.o.o. koje se bavi uzgojem bijele ribe (brancin, orada, ham) i školjaka – dagnji. Na području Općine nema registrirane niti jedne poljoprivredne zadruge.

Prema recentnim podacima APPRRR-a biljna proizvodnja u sustavu državnih potpora organizirana je na 68,06 ha na ukupno 438 parcela, što daje prosječnu veličinu parcele od 0,15 ha. Od kultura najvažnije su masline, vinova loza te miješani nasadi voća. Također u ARKOD bazi APPRRR-a se nalaze i krški pašnjaci te vrtovi. Prema podacima iz Popisa poljoprivrede 2003. godine, površina korištenog poljoprivrednog zemljišta iznosila je 198,87 ha te se površina korištenog poljoprivrednog zemljišta prema Popisu stanovnika iz 2011. godine povećala na 249,83 ha. Površine poljoprivrednog zemljišta razlikuju se u različitim bazama te se kreću oko cca 1.065 ha što znači da se trenutno koristi oko 18,6-23,5%. U sustavu potpora je svega 27,24% korištenog poljoprivrednog zemljišta u odnosu na podatke o korištenom poljoprivrednom zemljištu iz Popisa stanovnika 2011. godine. Na području otoka Mljeta uzgaja se desetak sorti maslina od kojih je šest autohtono. Autohtone sorte su: pačica, resulja, grozdača, pontoguza, krvavica i divljaka.

Premda su vinarstvo i vinogradarstvo od iznimne gospodarske i socijalne važnosti za Dubrovačko - neretvansku županiju (izuzetni vinogradarski položaji, prije svega na poluotoku Pelješcu), vinogorje otoka Mljeta najmanje je po važnosti.

Prema podacima APPRR (u sustavu državnih Potpora) uzgoj stoke na području Općine je zanemariv. Svega 6 poljoprivrednih gospodarstva uzgaja ukupno 44 grla ovaca i koza (stanje 14.12.2015.). Samo jedno poljoprivredno gospodarstvo se bavi pčelarstvom (35 košnica). Na području Općine, dvije tvrtke se bave akvakulturom (uzgoj bijele ribe i školjaka), a na Otoku Mljetu nalazi se i prvo ekološko uzgajalište ribe u Hrvatskoj (Riba Mljet d.o.o.).

Na području Općine Mljet izdano je 11 povlastica za gospodarski ribolov, a još 111 povlastica se izdaje za mali obalni ribolov. Unutar pojedinih područja ekološke mreže prisutne su pošete za obalne mreže potegače (Pravilnik o obavljanju gospodarskog ribolova na moru obalnim mrežama potegačama (NN 80/13, 100/21)), ali prema mišljenju Javne ustanove na Mljetu se više ne koriste one potegače koje bi potencijalno mogle ugroziti bentoske zajednice (npr. šabakun).

Na ovom području djeluje Lokalna akcijska skupina u ribarstvu Južni Jadran - FLAG Južni Jadran, koja okuplja 49 članova predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora.

Na području Općine Mljet ustanovljeno je jedno zajedničko lovište koje je u zakupu lovačkog društva "Mljet". Glavne vrste divljači jelen lopatar (*Dama dama*), muflon (*Ovis musimon*), divlja svinja (*Sus scrofa*) i obični zec (*Lepus europaeus*). Na području Općine, tj. u mjestu Blato, se trenutno radi na uređivanju i osposobljavanju lovačkog doma (Općina Mljet, 2017).

2.8.2. Vodoopskrba

Na otoku Mljetu nema pitke vode, a Vodoopskrbni sustav otoka Mljeta se donedavno zasnivao na sustavu opskrbe pojedinih naselja vodom dobivenom postupkom desalinizacije. Vodoopskrba se vršila iz 3 desalinizatora na području Općine Mljet (Sobra, Blato, Kozarica). Većina kućanstava se opskrbljivala pomoću cisterni koje razvoze vodu po otoku. Samo naselja Blato i dijelom Sobra imaju vodoopskrbnu mrežu i priključena su direktno na desalinizatore.

Prema prijedlogu Hrvatskih voda Općina Mljet se nalazi u uslužnom području 19 za koje je planirana realizacija opskrbe pitkom vodom jedinstvenog sustava opskrbe iz vodoopskrbnog sustava Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo-Mljet, dovođenjem vode podmorskim kanalom s kopna (Žuljane, poluotok Pelješac) u NP Mljet (Polače) i potom središnjim vodoopskrbnim vodom duž otoka. Do sada je postignuto da je vodosustav stigao na područje NP Mljet.

U prijelaznom razdoblju do izgradnje kompletnog vodoopskrbnog sustava otoka vezanog za regionalni NPKL(M) vodovod planira se opskrba naselja Maranovići, Okuklje, Prožura, Prožurska Luka, Sobra, Babino Polje, Blato, Ropa i Kozarica u središnjem dijelu otoka korištenjem podzemnih zaliha bočate vode na lokacijama Blatina kod Sobre, Blatina kod Blata i Slatina kod Kozarice, te izgradnja vodopostrojenja za desalinizaciju morske vode na lokacijama Goveđari i Saplunara za okolna pripadajuća naselja na zapadnoj i istočnoj strani otoka. Ukupno planirana dužina sustava vodoopskrbe iznosi 80 km.

Do sada, prosječna godišnja potrošnja po stanovniku (prerađena voda i kišnica) iznosi 3306 litara prerađene vode (desalinizirane) i 2400 litara kišnice. U ljetnim mjesecima zbog turističke sezone i suša koje su sve češće potrošnja prerađene vode iznosi 2543 litre, odnosno 53,84% više nego u zimskim mjesecima, dok se potrošnja kišnice poveća za 50%.

Na području Općine nalaze se vodospreme uz naselja Kozarica (30 m³), Blato (50 m³), iznad naselja Ropa (20 m³), Žukovac (100 m³), iznad naselja Prožurska Luka (100 m³), iznad naselja Sobra (200 m³), zapadno od naselja Saplunara (100 m³), predio Sikjerica (100 m³). Nedostaje još 9 vodosprema ukupne zapremine (1200 m³) (Općina Mljet, 2017).

2.8.3. Odpadne vode

Na području Općine Mljet nema sustava odvodnje otpadnih voda. U tijeku je izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda za područje NP Mljet, a u planu je izgradnja sustava odvodnje s pročištačima (18) u svim naseljima Općine, ukupne planirane duljine od 54 km. Odvodnja oborinskih voda svih naselja na području Općine Mljet se vrši površinskim otjecanjem u otvorene kanale, a zatim u manje prirodne vodotoke-potoke i kanale, koji svi utječu u more. Odvodnja fekalnih voda riješena je izgradnjom sabirnih (septičkih) jama i gnojnica, na koje se postavlja obvezan uvjet vodonepropusnosti. Procjeđivanje fekalnih voda u podzemlje realna je opasnost od zagađenja bunara za pitku vodu, koji se nerijetko nalaze u neposrednoj blizini septičkih jama i gnojnica (Općina Mljet, 2017).

2.8.4. Gospodarenje otpadom

Općina Mljet ima usvojen Plan gospodarenja otpadom za razdoblje 2016.- 2021. godine. Na području Općine nema neuređenih deponija otpada ni divljih deponija. Bivše odlagalište Dubrovica i sva divlja odlagališta su sanirana. Sakupljanje svakog otpada vrši društvo Komunalno Mljet d.o.o., te preko pretovarne stanice (Babino Polje) odvozi i zbrinjava izvan Općine na odlagalištu Grabovica, kojim upravlja Čistoća d.o.o. iz Dubrovnika. U sklopu zone gospodarske namjene „Žukovac“ predviđa se urediti odlagališta korisnoga otpada (metal, staklo, papir, drvo, plastika i dr.), a u sklopu uslužne zone „Zaglavac“ neposredno uz luku „Zaglavac“ predviđa se urediti skladištenje press kontejnera za odvoz (Općina Mljet, 2017).

2.8.5. Šumarstvo

Većinu prostora Općine zauzimaju površine pod šumom. Šumska vegetacija ima razmjerno veliku prirodnu vrijednost. Vegetacija se javlja u tri osnovna oblika: alepski bor, zimzelena lisnata šuma hrasta česmине, makija. Istočnim dijelom otoka prevladavaju makije, šikare i garizi u grmolikim oblicima. Najzastupljenije vrste su: vries, somina, mrča, lemprika, šmrijek. Najšumovitiji predjeli otoka su na zapadnom dijelu na području NP Mljet i područje poluotoka Gruj istočno od naselja Saplunara. Struktura vlasništva nad šumama Općine je takva da se u državnom vlasništvu nalazi 68% šuma, pa, prema tome, na privatne šume otpada 32% (op.a. podatak iz uvoda elaborata Uredajne osnove za šume NP Mljet od 1875. do 1980. godine, Drago Majer, dipl.ing.šum., novijih pokazatelja nema). Cijelo područje otoka Mljeta izvan NP Mljet spada pod gospodarsku jedinicu „Blatska gora – Bugari“ Zaštitne šume nalaze se uglavnom na južnim obalnim

područjima otoka, a gospodarske dominiraju sjevernim područjima. PPU Mljeta predviđeno je da se šumska površina na poluotoku Gruj i prirodna plaža - uvala Blace urede kao javni park površine 71,0 ha (Općina Mljet, 2017). Smjernice gospodarenja za šumska staništa na području značajnog krajobraza Saplunara su prepuštanje sastojine prirodnom razvoju uz redovito provođenje mjera zaštite od požara, biljnih bolesti i štetnika (Hrvatske šume, 2017).

2.8.6. Turizam

U drugoj polovici 20. stoljeća, stanovnici Mljeta se sve manje bave poljoprivredom, a sve se više okreću turizmu i ugostiteljstvu. Mjesta uz more posebno prosperiraju, dok se stanovništvo iz sela u unutrašnjosti kopna u ljetnim mjesecima sve više seli u naselja na moru.

Danas su turizam i ugostiteljstvo najznačajnije gospodarske grane na području Općine Mljet. Prema podacima turističke zajednice Mljet na otoku se nalazi jedan hotel sa 155 soba i 2 apartmana, tri kampa u naseljima Babino polje, Ropa i Kozarica (za 312 gostiju u 104 kamp jedinice), 130 privatnih iznajmljivača koji u obiteljskim kućama imaju više smještajnih jedinica, soba i apartmana te 43 ugostiteljska objekta. Gastronomske specifičnosti otočke ponude su, osim obilja svježih ribe i jela od konzervirane ribe, mljetske jegulje, jela od kozletine i divljači, mljetski kozji sir te razne grahorice, jela od motara i kapara.

U Strategiji razvoja turizma Dubrovačko-neretvanske županije 2012. - 2022. godine (dalje Strategija razvoja turizma) Mljet je unutar destinacije Dubrovačka Rivijera definiran kao „otok park“ koji nudi sljedeće turističke proizvode: sunce i more, selektivne vrste turizma -ruralni, nautički, kulturni, sportsko-rekreacijski, robinzonski, lovni turizam. Kao najvažniji proizvod utvrđena je nautika, a za njezin uspjeh potrebno je sagraditi novu marinu te ulagati u povećanje turističke ponude, prije svega gastronomske ponude namijenjene nautičarima. Ključni atributi za privlačenje turista na otok su: raznolikost prirodnih fenomena, pošumljenost otoka i netaknutost plaža i obale. Mistična povijest se nameće kao drugi atribut jer se uz otok vežu legende o Odiseju i o brodolomu sv. Pavla. Na otoku također postoje brojni ostaci vjerskog naslijeđa i građevina, kapelica, ostacima grobova i oltarnih slika te niz antičkih i prapovijesnih lokaliteta.

Strategijom su definirane i sljedeće ključne investicije i projekti konkurentnosti za područje Županije:

- Resort Mljet – izgradnja eko turističkog naselja srednje do visoke kategorije s mogućnošću pružanja obrazovnih programa i ekološki orijentiranih aktivnosti (kapacitet 400-430 postelja, procijenjena vrijednost investicije 35,00 - 40,00 mln. EUR-a)
- Marina Mljet –nautička „vrata“ NP Mljet i neizostavna tranzitna nautička luka na jedrenjima duž jadranske obale i južnim Jadranom (kapacitet 150 vezova, procijenjena vrijednost 9-11 mln. EUR-a)
- Projekti konkurentnosti su podijeljeni na više sektora (upravljanje, infrastruktura, poboljšanje javnih usluga i edukacija).

Utvrđeni klusterski projekti konkurentnosti Mljeta:

- NP Mljet – kreativna interpretacija zaštićenog područja te predstavljanje Mljeta na globalnoj mapi,
- Unaprjeđenje i izgradnja novih biciklističkih staza i pješačkih staza sa pratećom infrastrukturom,
- Opremanje i tematizacija plaža,

- Izgradnja interpretacijskog centra „Mljet- Odisejev otok“,
- Specijalizacija gastronomske ponude,
- Razvoj komplementarne ponude,
- Revitalizacija postojećih ruralnih objekata u kuće za odmor,
- Ruralni bed & breakfast,
- Ruralni obiteljski hotel.

Prostorni plan uređenja (u daljnjem tekstu: PPU) Dubrovačko-neretvanske županije predviđa 3 luke posebne namjene sa ukupno 250 vezova dok PPU Općine Mljet predviđa 3 luke s ukupno 400 vezova (Sobra 200, Prožurska Luka i Okuklje po 100). Unutar PPU Općine Mljet planirana su dva područja turističko-ugostiteljske namjene u naselju Saplnara ukupne površine 13,7 ha., a najveće turističko naselje s 3000 ležajeva planirano je u uvali Sutmiholjska.

Na području Općine registrirano je 54 obrta. Najbrojniji su obrti čija je pretežna djelatnost priprema i posluživanje hrane i pića (25), trgovina na malo (9) te ribarstvo (8) (Općina Mljet, 2017).

2.8.7. Zaštita od požara

Za zaštitu od požara na cijelom otoku pa tako i na Saplnari odgovorna je JVP Mljet koja u svom sastavu ima 22 profesionalna vatrogasca od kojih je 8 stacionirano na području NP Mljet. U parku još djeluje i dobrovoljno vatrogasno društvo „Montokuc“ s 41 člana od kojih su mnogi djelatnici JU NP Mljet. Na najvišem vrhu otoka Mljeta nalazi se kamera u sklopu vatrodojavnog sustava, a slična kamera se nalazi i na vrhu Planjak u NP Mljet. Nadalje, na predjelu Saplnara u sklopu vojne postrojbe djeluje i vatrogasna jedinica koja intervenira u slučaju požara u okolnom području te na taj način sudjeluje u protupožarnoj zaštiti ovog područja.

3. PROCES PLANIRANJA I UKLJUČIVANJA DIONIKA

Proces izrade ovog Plana koordinirala je Javna ustanova Nacionalni park Mljet kroz stručno vođenje od strane Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, kao dio konzorcija kojeg je sačinjavao i SAFEGE d.o.o. te Udruga BIOM, angažiranog putem javne nabave od strane MINGOR-a.

Proces izrade Plana započeo je u travnju 2020. godine, a završio u lipnju 2023. Utemeljen je na Smjernicama za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže (MINGOR, 2020), te na principima participativnog planiranja i adaptivnog upravljanja.

Plan upravljanja se izrađivao temeljem:

- Nacionalnih ciljeva i mjera očuvanja te zonacije rasprostranjenosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova za sljedeća područja ekološke mreže HR4000010 Saplnara, HR2001277 Slatina kod Kozarice na Mljetu, HR2001009 Blatina kraj Sobre (Mljet), HR2000944 Blatina kod Blata, HR2001008 Blatina kraj Prožure, HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički, HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem, HR3000381 Jama Zaglavica, HR2000091 Movrica špilja, HR2000092 Ostaševica špilja, HR2000104 Polušpilja kod Sobre, HR2000180 Velika špilja, HR2001499 Jama za Sv. Spasom.
- Rezultata postojećih istraživanja i stručnih studija.
- Važećih prostornih planova.
- Radionica s dionicima.
- Internih radionica s Javnom ustanovom i MINGOR-om.
- Prethodnih godišnjih programa rada te znanja i iskustava Javne ustanove.

U procesu izrade Plana upravljanja identificirano je ukupno 66 organizacija relevantnih za područja ekološke mreže otoka Mljeta i značajnog krajobraza Saplnara.

Dionici su se u izradu plana upravljanja uključili u fazama utvrđivanja vrijednosti i pritisaka, osmišljavanja vizije i aktivnosti, utvrđivanja prioriteta aktivnosti i suradnika u provedbi, te komentiranja cjelovitog nacрта Plana upravljanja. U Prilogu se nalazi pregled svih dionika koji su se uključili u izradu Plana upravljanja te način njihova uključivanja.

Dionici su pozivani na sudjelovanje putem e-maila od strane JU i putem obavijesti na oglasnim pločama, a imali su se priliku uključiti putem upitnika, radionica te službene procedure javne rasprave. Ukupno je na radionicama sudjelovalo 66 dionika, predstavnika 20 organizacija (Tablica 8). Na radionicama su sudjelovali i zaposlenici Javne ustanove

Uključivanje dionika se provodilo u vrijeme pandemije COVID – 19 uz poštivanje epidemiološke situacije i mjera koje su bile na snazi. Pretpostavka je da su ipak ove vanjske okolnosti negativno utjecale na odziv dionika kao i na razinu njihove interakcije tijekom radionica.

Tablica 8. Pregled održanih radionica za dionike

Radionica	Datum	Teme	Broj sudionika	Mjesto održavanja
1.	09.06.2021.	Definiranje vrijednosti, pritisaka, izrada nacrtu vizije.	17	Babino Polje
2.	25.01.2022.	Dorada vizije, prezentacija ciljeva, izrada aktivnosti, utvrđivanje suradnika i prioriteta za područja EM.	21	Babino Polje
3.	03.05.2022.	Prezentacija ciljeva, izrada aktivnosti, utvrđivanje suradnika i prioriteta za područje ekološke mreže HR4000010 Saplnara i Značajnog krajobraza Saplnara.	16	Korita, Saplnara
4.	10.05.2023.	Javno izlaganje Prijedloga Plana upravljanja	12	Babino Polje

Kako bi i dionicima koji nisu mogli sudjelovati na radionicama bila pružena mogućnost da daju svoj doprinos procesu izrade Plana upravljanja, JU NP Mljet im je u početnoj fazi (14.04.2021.) mailom uputila poveznicu za popunjavanje osmišljenog on-line upitnika. Do zadanog roka (26.04.2021.) zaprimljen je ukupno 21 odgovor.

Dionici prepoznaju pješčane plaže i njihovu floru te šume kao najvažnije prirodne vrijednosti područja ekološke mreže HR4000010 i Značajnog krajobraza Saplnara. Stabla pinija i hrasta oštrike prepoznaju se kao osobito vrijedna. Stabla pinija na području Saplnare su u prošlosti tvorila šumu, no danas su ostala samo pojedinačna, očuvana stabla. Sječa stabala događala se više puta, a zadnja velika bila je 1987. godine kada se planiralo izgraditi luku na ovom području. Ova šuma se teško obnavlja, jer je sjeme pinije teže od npr. onoga alepskog bora, pa se ne širi lako, a uz to je i slabo zbog prisutnosti nametnika svrdlaša. Pojedini dijelovi upisani su (u evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta - ARKOD) kao poljoprivredne površine/zemljišta/parcele pa je stoga i danas teško zaustaviti uklanjanje šumske vegetacije u Saplnari. Poljoprivredu dionici vide kao vrijednost ovog područja te posebno ističu autohtone sorte maslina, vinogradarske marelice, itd. Dionici smatraju da je sve veći i veći broj posjetitelja doprinio devastaciji Saplnare, kroz ilegalnu i/ili neplansku gradnju, smještanje turističkih objekata poviše pješčanih dina, pristupne puteve koji prelaze preko dina (npr. za dječje igralište), itd. Problem je što ni posjetitelji, a ni lokalno stanovništvo, nisu dovoljno informirani o važnosti i funkciji pješčanih dina. Lokalno stanovništvo izuzetno je pozitivno reagiralo na treću radionicu za dionike organiziranu u naselju Korita u blizini Saplnare koja se bavila isključivo ovim područjem unutar PU. Izrazili su želju za češćim sastancima s JU na kojima bi se mogli informirati o aktivnostima koje JU provodi ili planira provoditi. Dionici su mišljenja da bi ovakve aktivnosti uvelike mogle smanjiti utjecaj raznih zahvata lokalnog stanovništva i koncesionara na prirodne vrijednosti područja Saplnare, a za koje možda u ovom trenutku nisu ni svjesni da postoje. Izuzetno je važno osigurati prisutnost čuvara prirode na terenu, barem tijekom turističke sezone, kada je i najveći pritisak na područje. Kao pozitivan primjer suradnje navode praksu lokalnog stanovništva da samoinicijativno ne uklanjaju stabla ukoliko smatraju da postoji potreba, već se obraćaju JU za dopuštenje.

JU izađe na teren, utvrđuje stanje i ukoliko zahtjev smatra opravdanim, izdaje suglasnost. Na osnovu te suglasnosti, Komunalno Mljet i Javna vatrogasna postrojba Mljet provedu uklanjanje.

Područje ekološke mreže HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem koristi se intenzivno od strane nautičara tijekom ljetne sezone zbog sigurnosti koje uvale pružaju. U njima postoje i plutače za privez brodova, no dionici su mišljenja da su postavljene bez potrebnih dozvola. Uz to, intenzivno je i slobodno sidrenje. Velik broj brodova, apartmana i restorana, uz neizgrađen kanalizacijski sustav smatraju velikim opterećenjem za ove plitke i zatvorene uvale. Pozitivnim dionici smatraju premještanje ribogojilišta izvan uvale Sobra.

Drugo morsko područje ekološke mreže HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički dionici smatraju dobro očuvanim s vrijednim ronilačkim lokacijama, iako je postojala praksa vađenja koralja. Od ribolovnih alata, dionici navode da je prisutan ribolov puškom i mrežama stajaćicama. Odisejeva špilja koja se nalazi unutar ovog područja EM posjećuje se s kopnene i s morske strane, pa se tijekom radionice za dionike pokrenulo pitanje sigurnosti posjećivanja, nepostojanja toaleta, info tabli, itd.

Blatine i slatine na otoku Mljetu dionici smatraju važnima zbog crpljenja vode za piće, ali i zbog navodnjavanje poljoprivrednih površina. No navode kako zbog napuštanja poljoprivredne prakse, neprisutnosti stoke i prestanka korištenja trstike za hranu, ove površine sve više i više zarastaju. Tijekom radionice dionici su spomenuli i sječu drva za ogrjev u okolnom području, kao i potencijalnu opasnost od požara što bi zasigurno imalo utjecaj i na ova staništa.

Otok Mljet ima mnogo speleoloških objekata, no oni su dosta nepoznati lokalnom stanovništvu, posebno ako se nalaze izvan markiranih staza i naselja. Ipak tijekom radionice, dionici su izrazili snažno negodovanje zbog naziva ciljnog stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost. Objašnjeno im je da su to špilje i jame koje nije moguće urediti za posjećivanje, no ono ipak nije u potpunosti isključeno kroz određene uvjete zaštite prirode. Kako su i sami dionici naveli, dokazi uništavanja stalaktita i stalagmita postoje u špilji Movrica, te će zasigurno trebati razmisliti na koji način provesti upravljanje ovim područjima (potreba fizičkog zatvaranja pojedinih lokaliteta, mogućnost kontroliranog posjećivanja, itd.).

Zbog dokaza korištenja špilja i jama u prošlosti i danas se tu provode brojna arheološka istraživanja. Nadalje, postoji cijeli niz morskih lokaliteta pojedinačno zaštićenih kao kulturna baština, te se zbog njihovog velikog broja nametnula potreba zaštite čitave morske zone koja se nalazi unutar područja ekološke mreže. Glavni problem zaštite ove kulturne baštine koji je istaknut na radionici je problem nadzora i kontrole podvodnih aktivnosti. Lokalni ronilački centar na Mljetu ima koncesiju od strane Ministarstva kulture kojom ostvaruje pravo na zarone na zaštićenim arheološkim lokalitetima. No događa se da dolaze brodovi koji organiziraju zarone na razne podvodne arheološke lokacije na Mljetu, često potpuno ilegalno.

Dionici smatraju da su glavne prepreke učinkovitom upravljanju područjima u obuhvatu Plana dosadašnje nepostojanje kvalitetnog Plana upravljanja, zonacije i aktivnih mjera zaštite, neintegrirano upravljanje područjem, nepoštivanje zakonskih i podzakonskih odredbi, preklapanje ovlasti, tromost javnih institucija, slab nadzor na terenu, manjak ljudskih i financijskih resursa, trajanje javnih nabava kod provedbe EU projekata, ograničenja u gospodarenju privatnim šumama, razvoj turizama, posebno nautičkog, niska razina ekološke svijesti kod lokalnog stanovništva, nedostatak komunikacije među dionicima, raznorazni privatni interesi koji često nadglasaju onaj javni, itd.

Glavne prilike za održivi razvoj područja unutar ovog PU dionici vide u prirodnoj baštini kao snažnom pokretaču razvoja, sustavnijem pristupu upravljanju, poboljšanju infrastrukture, boljoj kontroli širenja građevinskih područja, korištenju europskih fondova (posebno za projekte restauracije staništa),

razvijanju svijesti kod lokalnog stanovništva o prirodnim vrijednostima, boljem nadzoru na terenu, kvalitetnijoj suradnji s dionicima i njihovoj boljoj informiranosti, itd.

Rezultati procesa uključivanja dionika integrirani su sve elemente Plana upravljanja, a ponajprije u aktivnostima. Prijedlozi aktivnosti koje nisu u nadležnosti rada Javne ustanove integrirani su na način da su, gdje god je to bilo moguće, osmišljene aktivnosti poticanja i suradnje Javne ustanove s nadležnim institucijama.

Upravno vijeće Javne ustanove NP Mljet je na 2. sjednici održanoj 12. travnja 2023. godine donijelo Odluku o upućivanju Prijedloga Plana upravljanja na javnu raspravu u razdoblju od 20. travnja do 20. svibnja 2023. godine. U istom razdoblju, javnosti i zainteresiranoj javnosti omogućen je uvid u Prijedlog Plana upravljanja na službenoj internetskoj stranici Javne ustanove NP Mljet, kao i u prostorijama same Ustanove. Tijekom javne rasprave, 10. svibnja 2023. godine održano je javno izlaganje Prijedloga plana upravljanja u prostorijama Doma kulture Zabrježe u Babinom Polju na kojem je sudjelovalo 12 sudionika. Nakon predstavljanja procesa javne rasprave i Prijedloga Plana upravljanja, nije bilo komentara i primjedbi na sadržaj samog plana od strane prisutnih sudionika. Tijekom cijele javne rasprave zaprimljeni su prijedlozi i primjedbe na Plan od Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara (Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti), no oni nisu utjecali na promjene unutar Prijedloga Plana upravljanja. O javnoj raspravi sastavljeno je izvješće koje se nalazi u Prilogu 1. ovog dokumenta.

4. UPRAVLJANJE

Ovaj dio Plana upravljanja definira viziju, teme i opće ciljeve, evaluira stanje po temama, postavlja posebne ciljeve upravljanja s pokazateljima, definira aktivnosti upravljanja s pokazateljima te prioritetima, suradnike i vremenski raspored, upravljačku zonaciju, financijske potrebe i način praćenja provedbe plana upravljanja.

Teme predstavljaju glavne cjeline Plana upravljanja koje se bave srodnim nizom pitanja. Opći ciljevi obuhvaćaju bit svake teme, a njihovim razdvajanjem na posebne ciljeve dobiva se jasnija slika onoga što se želi postići Planom. Pokazatelji posebnih ciljeva (indikator) omogućavaju praćenje njihova ostvarivanja. Posebni ciljevi ostvaruju se provedbom planiranih aktivnosti čiji pokazatelji omogućavaju praćenje provedbe Plana upravljanja i rada Javne ustanove.

Kako bi se dobio bolji uvid u raspored i prioritete pojedinih aktivnosti, napravljen je planirani vremenski raspored provedbe svih aktivnosti prema godinama te su navedeni suradnici u provedbi ključni za provedbu pojedinih elemenata ili cijele aktivnosti.

Zbog ograničenih ljudskih i financijskih kapaciteta definirane su prioritetne aktivnosti:

- Prioritet 1 – ključne aktivnosti koje se moraju poduzeti za vrijeme trajanja Plana upravljanja. Njihovo neispunjavanje narušava uspješnost cijelog plana upravljanja.
- Prioritet 2 – aktivnosti koje bi se trebale poduzeti za vrijeme trajanja Plana upravljanja. Iako postoji određena fleksibilnost, za neprovođenje ovih aktivnosti mora postojati dobar razlog.
- Prioritet 3 – aktivnosti koje su dugoročno važne i mogu se poduzeti kada vrijeme i/ili sredstva postanu dostupni te ako njihova provedba ne ugrožava provedbu aktivnosti 1. i 2. razine prioriteta.

4.1. VIZIJA

Područja ekološke mreže zelenog otoka Mljeta, jedinstven spoj blatina, špiljskih staništa, morskih uvala, pješčanih plaža i strmaca, očuvana su i prepoznata od strane lokalne zajednice koja aktivno sudjeluje u njihovoj zaštiti i održivom korištenju.

4.2. TEMA A: OČUVANJE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

Opći i posebni ciljevi i pokazatelji povezani s ciljnim staništima i vrstama ekološke mreže izrađeni su sukladno nacrtu ciljeva i mjera očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže (MINGOR, 2021). Postizanje ovih posebnih ciljeva i njihovih pokazatelja proizlaze iz obveza Republike Hrvatske kao članice Europske unije. Odgovornost ostvarivanja posebnih ciljeva vezanih za ekološku mrežu je na svim sektorima i nadležnim institucijama Republike Hrvatske. Javna ustanova će doprinijeti ostvarivanju posebnih ciljeva provedbom aktivnosti navedenih u ovom Planu upravljanja.

Kroz razvijanje planova praćenja za ciljna staništa i vrste utvrditi će se dodatni pokazatelji koji će omogućiti praćenje kvalitete staništa (struktura, funkcija) i stanje populacija vrsta.

OPĆI CILJ A. Očuvano je povoljno stanje ciljnih staništa i vrsta ekološke mreže te Značajnog krajobraza Saplunara na otoku Mljetu.

- **POSEBNI CILJ AA:** Očuvano je povoljno stanje morskih ciljnih staništa područja ekološke mreže.
- **POKAZATELJI POSEBNOG CILJA AA:**
 - Očuvano 200 ha postojeće površine stanišnog tipa 1120* Naselja posidonije na području ekološke mreže HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem.
 - Očuvano 110 ha postojeće površine stanišnog tipa 1160 Velike plitke uvale i zaljevi na području ekološke mreže HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem.
 - Očuvana postojeća površina stanišnog tipa 1170 Grebeni na području ekološke mreže HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički.
 - Očuvane dvije morske špilje Odisejeva špilja i Rikavica (Roaring Cave) unutar područja ekološke mreže HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički.
 - Očuvana jedna anhidralna krška jama HR3000381 Zaglavica.

Tablica 9. Pokazatelji očuvanja i ocjena stanja očuvanosti morskih stanišnih tipova u relevantnoj biogeografskoj regiji, prema nacionalnom izvješću sukladno članku 17 Direktive o staništima, te SDF-u za pojedinačno područje.

Stanišni tip	Naziv područja	Pokazatelj očuvanja	Stupanj očuvanosti	
<p>Stanje očuvanosti: FV-povoljno, XX-nepoznato, U1-nepovoljno-neodgovarajuće, U2-nepovoljno-loše, sukladno https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/, za razdoblje 2013.-2018.</p> <p>Pokazatelj očuvanja: sukladno nacrtu ciljeva i mjera očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže (MINGOR, 2021)</p> <p>Stupanj očuvanosti: razina očuvanosti strukture i funkcije prirodnog staništa: A = izvrsna očuvanost, B = dobra očuvanost, C = prosječna ili smanjena očuvanost, sukladno SDF-u područja na https://www.bioportal.hr/gis/</p>				
1120* Naselja posidonije (<i>Posidonium oceanicae</i>)				
Stanje očuvanosti u EU za mediteransku biogeografsku regiju: FV U1	HR3000166	Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	Očuvano 200 ha postojeće površine stanišnog tipa.	C
Stanje očuvanosti u RH prema nacionalnom izvještaju temeljem članka 17. EU Direktive o staništima: U1				
1160 Velike plitke uvale i zaljevi				

Stanje očuvanosti u EU za mediteransku biogeografsku regiju: XX	HR3000166	Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	Očuvano 110 ha postojeće površine stanišnog tipa.	B
Stanje očuvanosti u RH prema nacionalnom izvještaju temeljem članka 17. EU Direktive o staništima: XX				
1170 Grebeni				
Stanje očuvanosti u EU za mediteransku biogeografsku regiju: XX	HR3000172	Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	Očuvana postojeća površina stanišnog tipa.	B
Stanje očuvanosti u RH prema nacionalnom izvještaju temeljem članka 17. EU Direktive o staništima: U1				
8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje				
Stanje očuvanosti u EU za mediteransku biogeografsku regiju: U1	HR3000172	Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	Očuvane dvije morske špilje (Odisejeva špilja i Rikavica (Roaring) Cave).	C
Stanje očuvanosti u RH prema nacionalnom izvještaju temeljem članka 17. EU Direktive o staništima: U1	HR30003841	Zaglavica	Očuvana jedna anhijalina krška jama.	C

Stanišni tip velike plitke uvale i zaljevi (1160) i naselja posidonije (1120*) unutar područja ekološke mreže HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem područje je ograničene cirkulacije, a u isto vrijeme pod velikim opterećenjem onečišćenja (otpadnih voda iz kućanstva, turističkih objekata – restorani i apartmani, brodova). Uvala Sobra je donedavno bila pod utjecajem ribogojilišta koje se pomaknulo na novu, pogodniju lokaciju izvan uvale, gdje je jače strujanje mora. Produkti metabolizma i hranjenja tijekom uzgoja ribe povećavaju sedimentaciju i dovode do hipoksije pri morskom dnu te anoksije u sedimentu. Iako utjecaj nikad nije praćen, pretpostavlja se da postoji, pa se očekuje se da će pomicanjem kaveza dovesti do oporavka ovog stanišnog tipa u uvali Sobra, no trebat će vremena da se to i dogodi. Nautički turizam tijekom ljeta izražen je u sve tri uvale (Sobra, Okuklje i Prožurska Luka), zbog sigurnosti koje te plitke i zatvorene uvale pružaju. U njima postoje i plutače za privez brodova, no dionici su tijekom radionica bili mišljenja da su postavljene bez potrebnih dozvola. Uz to, intenzivno je i slobodno sidrenje. U Sobri se nalazi i trajektno pristanište za redovnu liniju Sobra – Prapratno, kao i pristanište za katamaran. U Sobri, Prožurskoj Luci i Okuklju planirana je izgradnja privezišta s ukupno 400 vezova, kao i uređenje obalnog zida što će u određenoj mjeri negativno utjecati na postojeća staništa, ovisno o vrsti izvedenih radova. Trenutno su u navedenim uvalama, kao i unutar uvale Luka Saplnara (dio HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički), prisutna ilegalno postavljena sidrišta (sidreni blokovi, korpo morto) te slobodno sidrenje koje uzrokuje uništavanje morskog dna, posebno livada

posidonije (1120* Naselja posidonije) koje se smatraju posebno vrijednim morskim staništem. Pritisak sidrenja moguće je umanjiti/ smanjiti postavljanjem ekološkog sustava sidrenja, tako da će aktivnosti Javne ustanove u sljedećim godinama, ići u smjeru zagovaranja uklanjanja ilegalnih sidrišta, zabrane slobodnog sidrenja i postavljanja ekoloških sidrišta. Unutar ovogorskog područja, kao i drugogorskog područja ekološke mreže HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički ustanovljena je i prisutnost invazivne vrste alge *Caulerpa cylindracea*. U uvali Sutmiholjska predviđena je izgradnja turističkog naselja kapaciteta do 3000 ležajeva što može imati lokalno negativan utjecaj zbog otpadnih voda te rasta nautičkog prometa.

Na Mljetu nema većih ribarskih brodova već se mahom radi o malim plovilima u rangupasare. Razmatrajući broj plovila ne bi se očekivao veliki pritisak na riblji fond, međutim mnoge od tih brodica ugradile su vitlo (vinč) za mreže što znatno olakšava ribarenje mrežama stajaćicama. Često se ilegalno koriste višestruke mreže stajaćice (poponice) koje se ostavljaju po nekoliko dana u moru kako bi ulovile jastoga (*Palinurus elephas*) ili škarpinu (*Scorpaena scrofa*), pritom loveći i sve druge riblje vrste koje propadaju kao kolateralna žrtva. Gospodarski ribolov većim ribarskim brodovima, prvenstveno plivaricama i kočaricama, vrše ribari koji nisu s otoka Mljeta. Utjecaj plivarica, s obzirom na ciljna morska staništa, bi trebao biti zanemariv. S druge strane, utjecaj kočarica mogao bi biti vrlo velik prvenstveno na staništa grebena zbog mehaničkog oštećivanja nastalog uslijed povlačenja mreže po morskom dnu. Ovdje se povremeno još uvijek vadi i crveni koralj, premda dionici navode kako je crveni koralj zbog pritiska vađenja danas prisutan samo na većim dubinama. Dionici također smatraju da se i dalje događa ilegalni izlov prstaca.

Temperaturne promjene utječu na morska područja. Istraživanja kojima se godinama prati stanje koraligena u akvatoriju Nacionalnog parka Mljet pokazala su vidljiva odumiranja (nekroze) tkiva na spužvama, koraljima i mahovnjacima, uz pozitivnu korelaciju između povišenja temperature mora i povećanja nekroze tkiva kod indikatorskih vrsta. S obzirom na to da se radi o istoj vodenoj masi, za pretpostaviti je da je takvo stanje prisutno i na ciljnim staništima izvan parka, na morskim područjima ekološke mreže otoka Mljeta.

Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje (8330) nisu izravno ugrožene, jer su lokacije ovih objekata (osim lokacije Odisejeve špilje) uglavnom nepoznate širem krugu ljudi. No, uvijek postoji opasnost od nesavjesnih ronilaca ili bacanja otpada kad je riječ o anhijalinim jamama. Tijekom radionice za dionike spomenuto je da se u potopljenom dijelu Jame Zaglavica nalazi odbačeni otpad. Akcija njegova uklanjanja je vrlo zahtjevna, jer uključuje angažman speleoronioca koji se trebaju spustiti u jamu i ronjenjem ukloniti otpad iz jezera. Odisejeva špilja se posjećuje morskim i kopnenim putem. Sve veći broj posjetilaca znači i potencijalno veću količinu otpada u neposrednoj blizini, a otvara i pitanje sigurnosti posjetitelja. Trenutno ne postoji posjetiteljska infrastruktura na ovom području te JU nema u planu njenu uspostavu u budućnosti, osim postavljanja informativne table s upozorenjima i zabranjenim aktivnostima.

Podmorje otoka Mljeta zaštićeno je u svojstvu kulturnog dobra. Time podliježe određenim mjerama zaštite koje mogu ići u prilog očuvanju ovog područja s aspekta zaštite prirode (primjerice, regulacija ronilačkih aktivnosti, sidrenja i istraživanja lokaliteta, zabrana kopanja dna ili dizanja mulja radi otkrivanja arheoloških nalaza, itd.). No, prisutan je problem nadzora i kontrole podvodnih aktivnosti.

TEMA A: Očuvanje prirodnih vrijednosti

OPĆI CILJ: Očuvano je povoljno stanje ciljnih staništa i vrsta ekološke mreže te Značajnog krajobraza Saplunara na otoku Mljetu.

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELI PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	
<p>POSEBNI CILJ AA: Očuvano je povoljno stanje morskih ciljnih staništa područja ekološke mreže.</p> <p>POKAZATELJI POSEBNOG CILJA AA:</p> <ul style="list-style-type: none"> Očuvano 200 ha postojeće površine stanišnog tipa 1120* Naselja posidonije na području ekološke mreže HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem. Očuvano 110 ha postojeće površine stanišnog tipa 1160 Velike plitke uvale i zaljevi na području ekološke mreže HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem. Očuvana postojeća površina stanišnog tipa 1170 Grebeni na području ekološke mreže HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički. Očuvane dvije morske špilje Odisejeva špilja i Rikavica (Roaring Cave) unutar područja ekološke mreže HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički. Očuvana jedna anhidralna krška jama HR3000381 Zaglavica. 															
Suradnja	Suradivati s MINGOR i angažiranim stručnjacima u provedbi nacionalnog kartiranja morskih staništa.	AA1	Broj i pregled upita i odaziva na suradnju.	1											MINGOR, VS
Monitoring	Uspostaviti i provoditi praćenje stanja ciljnih stanišnog tipa 1120 Naselja posidonije (<i>Posidonium oceanicae</i>).	AA2	Izrađen program praćenja. Uspostavljeno praćenje stanja. Izvješća o praćenju stanja s georeferenciranim podacima o rasprostranjenosti,	1											MINGOR, VS

			kvaliteti i veličini staništa i procjenom očuvanosti te preporukama za prilagodbu upravljanja.															
Monitoring	Uspostaviti i provoditi praćenje stanja ciljnog stanišnog tipa 1160 Velike plitke uvale i zaljevi.	AA3	Izrađen program praćenja. Uspostavljeno praćenje stanja. Izvešća o praćenju stanja s georeferenciranim podacima o rasprostranjenosti, kvaliteti i veličini staništa i procjenom očuvanosti te preporukama za prilagodbu upravljanja.	1														MINGOR, VS
Monitoring	Uspostaviti i provoditi praćenje stanja ciljnog stanišnog tipa 1170 Grebeni.	AA4	Izrađen program praćenja. Uspostavljeno praćenje stanja. Izvešća o praćenju stanja s georeferenciranim podacima o rasprostranjenosti, kvaliteti i veličini staništa i procjenom očuvanosti te preporukama za prilagodbu upravljanja.	1														MINGOR, VS

Monitoring	Uspostaviti i provoditi praćenje stanja ciljnog stanišnog tipa 8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje.	AA5	Izrađen program praćenja. Uspostavljeno praćenje stanja. Izvješća o praćenju stanja s georeferenciranim podacima o rasprostranjenosti, kvaliteti i veličini staništa i procjenom očuvanosti te preporukama za prilagodbu upravljanja.	1																MINGOR, VS
Istraživanje	Provesti inventarizaciju vrsta vezanih za ciljno stanište grebeni.	AA6	Izvješće istraživanja.	2																VS
Monitoring	Provoditi praćenje strane vrste <i>Caulerpa cylindracea</i> tijekom ostalih aktivnosti istraživanja ili monitoringa, te prema potrebi provoditi aktivnosti uklanjanja.	AA7	Izvješća praćenja stanja. Definiranje prioriteta za uklanjanje. Pregled aktivnosti uklanjanja i njihova učinka.	2																MINGOR, IOR, VS
Poticanje	Zagovarati postavljanje ekoloških sidrišta te zabranu sidrenja unutar livada posidonije.	AA8	Broj i pregled mišljenja JU na prostorne i strateške dokumente te studije koje definiraju sidrišta.	2																MINGOR, MPI, DNŽ, JLS, LK, LU
Poticanje	Poticati uklanjanje ilegalnih sidrišta.	AA9	Minimalno pet dopisa upućenih nadležnim institucijama.	2																MMPI, DNŽ, LK, LU

Poticanje	Zagovarati izgradnju kanalizacije i spajanje kućanstava na kanalizacijsku mrežu.	AA10	Minimalno tri dopisa prema nadležnim institucijama. Minimalno tri sastanka. Zapisnici sastanaka.	3														DNŽ, JLS
Poticanje	Poticati uspostavu infrastrukture za pražnjenje tankova brodova.	AA11	Minimalno tri dopisa i mišljenja upućenih nadležnim institucijama. Minimalno tri sastanka. Zapisnici sastanaka.	3														MMPI, DNŽ, JLS, LK, LU
Regulacija	S nadležnim institucijama surađivati na provedbi nadzora ribolovnih aktivnosti te akcijama uklanjanja ilegalnih ribolovnih alata.	AA12	Minimalno jedan zapisnik terenskih obilazaka čuvara prirode godišnje. Minimalno pet zajedničkih sastanaka, izlazaka na teren i dojava prema inspekciji.	2														MINGOR, UR, RI
Aktivno upravljanje	Provoditi edukaciju djelatnika o ribolovnim alatima i postupanjima vezano za ilegalne ribolovne aktivnosti.	AA13	Minimalno pet edukacija i minimalno dva sudionika po edukaciji.	2														RI
Aktivno upravljanje	Ispitati načine i mogućnosti uspostave praćenja ribolovnog napora u suradnji s Upravnom ribarstva Ministarstva poljoprivrede.	AA14	Pregled i broj sastanaka, dopisa. Izrađen protokol praćenja ribolovnog napora.	2														UR, RI, VS

Aktivno upravljanje	Provoditi praćenje ribolovnog napora u suradnji s Upravom ribarstva Ministarstva poljoprivrede.	AA15	Izvešća praćenja ribolovnog napora.	2												UR, RI, VS
Suradnja	Suradivati s organizacijama i institucijama koje provode čišćenja obale i podmorja te monitoring otpada iz mora.	AA16	Minimalno jedna akcija godišnje. Minimalno deset sudionika po akciji. Količina prikupljenog otpada.	2												JLS, KM, OCD
Aktivno upravljanje	Pripremiti i provesti akciju izvlačenje otpada iz morske Jame Zaglavica.	AA17	Izvešće s akcije. Minimalno deset sudionika. Količina prikupljenog otpada.	3												JLS, KM, OCD

- **POSEBNI CILJ AB:** Zaustavljena je daljnja degradacija ciljnih stanišnih tipova na području ekološke mreže HR4000010 Saplnara i Značajnog krajobraza Saplnara te se pristupilo restauraciji istih.
- **POKAZATELJI POSEBNOG CILJA AB:**
 - Očuvano 77 ha postojeće površine stanišnog tipa 9540 Mediteranske šume endemičnih borova na području ekološke mreže HR4000010 Saplnara.
 - Očuvano 1,67 ha postojeće površine stanišnog tipa 2110 Embrionske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina na području ekološke mreže HR4000010 Saplnara.
 - Očuvane vrijednosti Značajnog krajobraza Saplnara (šume i pješćane plaže) na razini zatečenoj u 2022. godini.
 - Povećana površina ciljnog stanišnog tipa 2110 Embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina za 10 % nakon provedbe restauracijskih aktivnosti.

NAPOMENA: JU će kroz naredni period ići u reviziju granica ZK sukladno obuhvatu područja ekološke mreže HR4000010 Saplnara. Nakon što se granice usklade, pokazatelj vezan uz postizanje dijela cilja koji se odnosi na ZK bit će isti onima za EM: Očuvano 77 ha postojeće površine stanišnog tipa 9540 Mediteranske šume endemičnih borova; Očuvano 1,67 ha postojeće površine stanišnog tipa 2110 Embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina (dio HR4000010 Saplnara).

Tablica 10. Pokazatelji očuvanja i ocjena stanja očuvanosti ciljnih stanišnih tipova područja ekološke mreže HR4000010 Saplnara u relevantnoj biogeografskoj regiji, prema nacionalnom izvješću sukladno članku 17 Direktive o staništima, te SDF-u za pojedinačno područje.

Stanišni tip	Naziv područja	Pokazatelj očuvanja	Stupanj očuvanosti	
<p>Stanje očuvanosti: FV-povoljno, XX-nepoznato, U1-nepovoljno-neodgovarajuće, U2-nepovoljno-loše, sukladno https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/, za razdoblje 2013.-2018.</p> <p>Pokazatelj očuvanja: sukladno nacrtu ciljeva i mjera očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže (MINGOR, 2021)</p> <p>Stupanj očuvanosti: razina očuvanosti strukture i funkcije prirodnog staništa: A = izvrsna očuvanost, B = dobra očuvanost, C = prosječna ili smanjena očuvanost, sukladno SDF-u područja na https://www.biportal.hr/gis/</p>				
9540 Mediteranske šume endemičnih borova				
Stanje očuvanosti u EU za mediteransku biogeografsku regiju: FV	HR4000010	Saplnara	Očuvano 77 ha postojeće površine stanišnog tipa.	C
Stanje očuvanosti u RH prema nacionalnom izvještaju temeljem članka 17. EU Direktive o staništima: FV				
2110 Embrionske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina				
Stanje očuvanosti u EU za mediteransku biogeografsku regiju: U2	HR4000010	Saplnara	Očuvano 1,67 ha postojeće površine stanišnog tipa.	B

Stanje očuvanosti u RH prema nacionalnom izvještaju temeljem članka 17. EU Direktive o staništima: U2				
---	--	--	--	--

Prema mišljenju djelatnika stručne službe JU, kao i informacijama dobivenim od dionika tijekom dioničke radionice, ciljni stanišni tip embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina unutar područja ekološke mreže HR4000010 Saplnara pod konstantnim je pritiskom aktivnosti posjećivanja (većinom tijekom turističke sezone), uređenja plaža koje često nije u skladu s očuvanjem prirodnih vrijednosti, otpada iz mora i sukcesije alepskim borom.

Sve veći broj posjetitelja doprinio je devastaciji Saplnare i kroz ilegalnu i/ili neplansku gradnju, smještanje turističkih objekata i pristupnih puteva poviše pješćanih dina, itd. Na svim plažama ovog područja, posjetitelji prelaze preko pješćanih dina iz znatiželje, u potrazi za hladom ili zbog neprimjerenog korištenja prostora kao zahoda, te ih na taj način oštećuju. Stoga veći problem predstavlja način korištenja ovog područja, nego sami broj posjetitelja. Neadekvatno postavljena posjetiteljska infrastruktura, kao što je ugostiteljski objekt s terasom preko pješćanih dina na području Male Saplnare, dječje igralište i kabine za presvlačenje kojima se pristupa prolaskom preko pješćanih dina i dr. , dodatno doprinosi fragmentaciji i uništavanju embrionskih obalnih sipina. Prilikom čišćenja plaža, odnose se i naplavine posidonije koje imaju važnu ulogu u stabilizaciji pijesaka. Ovo pokazuje da postoji nedostatak svijesti i znanja o posidoniji kao prirodnoj barijeri koja sprječava eroziju plaža.

Krajem 2019. godine jaki južni vjetar formirao je velike valove i podigao razinu mora, što je rezultiralo velikim oštećenjem pješćanih dina te potaklo ubranu eroziju istih. Ovakvi događaji podizanja razine mora koji imaju negativan utjecaj na dine mogu se očekivati i u budućnosti kao posljedica klimatskih promjena i vremenskih ekstrema.

Dosad je vegetacija Saplnare bila sačuvana zbog vojnih objekata u blizini i loše cestovne povezanosti, no danas je i ovo područje pod snažnim utjecajem ilegalne gradnje, pa se jednom od najvećih prijetnji području Saplnare smatra kontinuirana neplanska urbanizacija koja se događa i u obalnom pojasu. S obzirom na to da se radi o turistički atraktivnom području, pretpostavlja se da će se ovaj pritisak nastaviti i u budućnosti. Uz to je vezan i veliki problem nedostataka kanalizacijskog sustava, zbog čega se koriste septičke jame kod kojih postoji realna mogućnost ispusta i procjeđivanje fekalnih voda. Važno je regulirati i nadzirati korištenje plaža te ograničiti svako širenje građevinskih zona u zaštićeno područje.

Premda je šuma pinije (*Pinus pinea*) jedan od razloga proglašenja značajnog krajobraza Saplnare zaštićenim, Stručna služba JU smatra da je na području više nema. Odavno su fragmentirane i devastirane širenjem naselja te sadnjom i obnovom maslinika. Sječa stabala događala se više puta, a zadnja velika bila je 1987. godine kada se planiralo izgraditi luku na ovom području. Nadalje, ova vrsta ima manje sjemena i manje je fertilna od alepskog bora, pa se i sporije rasprostranjuje. Samim time gubi bitku s alepskim borom i vazdazelenom šikarom, te polako nestaje. Osim toga, sjeme pinije posljednjih je godina slabo i zbog prisutnosti nametnika svrdlaša. Šume alepskog bora su dosta dobro razvijene, ali ostaje mogućnost da se pojedini dijelovi ove šume ili pojedinačna stabla pinije u njima iskrče uslijed daljnjih širenja građevinskih zona ili poljoprivrednih kultura. Pojedini dijelovi upisani su kao poljoprivredne površine/zemljišta/parcele (ARKOD) pa je stoga i danas teško zaustaviti uklanjanje šumske vegetacije u Saplnari. Za vrijeme izrade ovog PU, Općina Mljet je objavila javnu raspravu za Izmjene i dopune urbanističkog plana uređenja naselja Saplnara koji predviđa daljnje širenje građevinskih zona na što se JU očitovala. Potrebno je popratiti ove

izmjene i dopune kako ne bi došlo do daljnje devastacije šuma na ovom području uslijed širenja novih zona za gradnju.

Također, postoji visoka razina prijetnje od požara na ovom šumskom području. Protupožarnu zaštitu obavlja Javna vatrogasna postrojba Mljet, a u sklopu vojne postrojbe u Saplunari postoji i vatrogasna jedinica koja je prvenstveno zadužena da štiti vojnu bazu od požara, ali intervenira i ako požar zaprijeti iz okolnog područja. JU će u narednom periodu surađivati s nadležnim institucijama u provedbi protupožarne zaštite.

Kako bi se spriječila daljnja degradacija ciljnih stanišnih tipova, Javna ustanova nastavit će suradnju s jedinicom lokalne samouprave i ostalim nadležnim službama te provoditi edukativne aktivnosti s lokalnim stanovništvom, posjetiteljima i koncesionarima o važnosti pješčanih dina i šumske vegetacije na području Saplunare. Naime, dionici trenutno nisu dovoljno informirani o njihovoj važnosti i funkciji, a upravo provedba edukativnih aktivnosti mogla bi uvelike smanjiti utjecaj raznih zahvata lokalnog stanovništva i koncesionara na prirodne vrijednosti područja Saplunare. Nadalje, važno je osigurati češću prisutnost čuvara prirode na terenu, barem tijekom turističke sezone, kada je i pritisak na područje najveći.

TEMA A: Očuvanje prirodnih vrijednosti

OPĆI CILJ: Očuvano je povoljno stanje ciljnih staništa i vrsta ekološke mreže te Značajnog krajobraza Saplunara na području otoka Mljeta.

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.		
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10			
<p>POSEBNI CILJ AB: Zaustavljena je daljnja degradacija ciljnih stanišnih tipova na području ekološke mreže HR4000010 Saplunara i Značajnog krajobraza Saplunara te se pristupilo restauraciji istih.</p> <p>POKAZATELJI POSEBNOG CILJA AB:</p> <ul style="list-style-type: none"> Očuvano 77 ha postojeće površine stanišnog tipa 9540 Mediteranske šume endemičnih borova na području ekološke mreže HR4000010 Saplunara. Očuvano 1,67 ha postojeće površine stanišnog tipa 2110 Embrionske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina na području ekološke mreže HR4000010 Saplunara. Očuvane vrijednosti Značajnog krajobraza Saplunara (šume i pješčane plaže) na razini zatečenoj u 2022. godini. Povećana površina ciljnog stanišnog tipa 2110 Embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina za 10 % nakon provedbe restauracijskih aktivnosti. 																	
Monitoring	Uspostaviti i provoditi praćenje stanja ciljnog stanišnog tipa 2110 Embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina.	AB1	Izrađen program praćenja. Uspostavljeno praćenje stanja. Izvješća o praćenju stanja s georeferenciranim podacima o rasprostranjenosti, kvaliteti i veličini staništa i procjenom očuvanosti.	1													MINGOR, VS
Istraživanje	Utvrđiti postojeće stanje stabala pinija (<i>Pinus pinea</i>) na području Saplunare.	AB2	Izvješće o stanju.	1													VS
Monitoring	Uspostaviti i provoditi praćenje stanja ciljnog stanišnog tipa 9540 Mediteranske šume endemičnih borova.	AB3	Izrađen program praćenja. Uspostavljeno praćenje stanja. Izvješća o praćenju stanja s georeferenciranim podacima o rasprostranjenosti,	1													MINGOR, VS

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.		
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10			
			kvaliteti i veličini staništa i procjenom očuvanosti.														
Istraživanje	Izraditi vegetacijsku kartu područja.	AB4	Izrađena vegetacijska karta.	3													VS, HŠ
Informiranje	Postaviti informativne oznake zabrane gaženja po dinamama kao privremeno rješenje zaštite istih.	AB5	Postavljene table.	1													MINGOR, JLS, VS
Infrastruktura	Osmisliti, izraditi i postaviti ekološki prihvatljivu infrastrukturu u vidu ograda i mostova u svrhu stabilizacije sedimenta i zaštite dina.	AB6	Postavljene ograde i mostovi u svrhu zaštite dina.	1													MINGOR, JLS, VS
Poticanje	Poticati Općinu Mljet na pronalazak rješenja za preusmjeravanje oborinskih voda na području Saplunare na način koji ne utječe na fragmentiranje i uništavanje dina.	AB7	Minimalno tri sastanka s Općinom. Zapisnici sastanaka.	1													JLS
Poticanje	Poticati premještanje turističke infrastrukture s područja pješćanih dina u svrhu njihove zaštite.	AB8	Minimalno tri dopisa i mišljenja upućenih nadležnim institucijama i nositeljima koncesija i koncesijskih odobrenja. Minimalno dva održana sastanka. Zapisnici sastanaka.	1													DNŽ, JLS, KON

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
Suradnja	U suradnji s lokalnim stanovništvom, pronaći rješenje za izvlačenje barki tijekom zime kako bi se smanjio utjecaj na dine.	AB9	Minimalno dva sastanka s lokalnom zajednicom. Provedeno zajedničko rješenje.	2												LZ
Informiranje	Provoditi aktivnosti informiranja korisnika plaža (koncesionari, posjetitelji, lokalno stanovništvo) o značaju ciljnog stanišnog tipa 2110 Embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina.	AB10	Minimalno tri dopisa upućena davatelju koncesija. Minimalno 30 informiranih korisnika godišnje.	2												JLS, OCD, KON, LZ
Poticanje	Poticati sanaciju ilegalnih odlagališta otpada unutar ZK.	AB11	Minimalno tri dopisa prema nadležnim institucijama. Minimalno tri sastanka. Zapisnici sastanaka.	2												JLS, KM
Suradnja	Zagovarati prema nadležnim institucijama zaustavljanje daljnje prenamjene šumskog zemljišta.	AB12	Minimalno pet dopisa upućenih nadležnim institucijama. Minimalno jedan zapisnik terenskih obilazaka čuvara prirode godišnje.	1												HŠ, MP, MINGOR, JLS, DNŽ
Suradnja	Suradivati s nadležnim institucijama u provedbi protupožarne zaštite.	AB13	Minimalno 2 terenska obilaska godišnje. Minimalno 2 terenska izvješća.	2												JLS, VZ
Aktivno upravljanje	Sukladno smjernicama i uz stručnu podršku MINGOR-a, napraviti plan restauracije ciljnog stanišnog tipa 2110 Embrionske obalne sipine – prvi	AB14	Pregled provedenih aktivnosti iz plana restauracije.	1												MINGOR, VS

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
	stadij stvaranja sipina te provoditi aktivnosti plana.															

- **POSEBNI CILJ AC:** Očuvano je povoljno stanje špilja i jama zatvorenih za javnost te prisutnih populacija rijetkih vrsta špiljske faune.
- **POKAZATELJI POSEBNOG CILJA AC:**
 - Očuvan speleološki objekt HR2000091 Movrica koji odgovara opisu stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost.
 - Očuvan speleološki objekt HR2000092 Ostaševica špilja koji odgovara opisu stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost.
 - Očuvan speleološki objekt HR2000104 Polušpilja kod Sobre koji odgovara opisu stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost.
 - Očuvan speleološki objekt HR2000180 Velika špilja koji odgovara opisu stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost.
 - Očuvan speleološki objekt HR2001499 Jama za Sv. Spasom koji odgovara opisu stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost.
 - Očuvana migracijska populacija u brojnosti od najmanje 100 jedinki i skloništa unutar područja ekološke mreže HR2000092 Ostaševica špilja.

Tablica 11. Pokazatelji očuvanja i ocjena stanja očuvanosti ciljne vrste dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*) i stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost u relevantnoj biogeografskoj regiji, prema nacionalnom izvješću sukladno članku 17 Direktive o staništima, te SDF-u za pojedinačno područje.

Stanišni tip/Vrsta	Naziv područja	Pokazatelj očuvanja	Stupanj očuvanosti	
<p>Stanje očuvanosti: FV-povoljno, XX-nepoznato, U1-nepovoljno-neodgovarajuće, U2-nepovoljno-loše, sukladno https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/, za razdoblje 2013.-2018.</p> <p>Pokazatelj očuvanja: sukladno nacrtu ciljeva i mjera očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže (MINGOR, 2021)</p> <p>Stupanj očuvanosti: razina očuvanosti strukture i funkcije prirodnog staništa: A = izvrsna očuvanost, B = dobra očuvanost, C = prosječna ili smanjena očuvanost, sukladno SDF-u područja na https://www.bioportal.hr/gis/</p>				
8310 Špilje i jame zatvorene za javnost				
Stanje očuvanosti u EU za mediteransku biogeografsku regiju: U1	HR2000091	Movrica špilja	Očuvan speleološki objekt (Movrica) koji odgovara opisu stanišnog tipa.	B
Stanje očuvanosti u RH prema nacionalnom izvještaju temeljem članka 17. EU Direktive o staništima: U1	HR2000092	Ostaševica špilja	Očuvan speleološki objekt (Ostaševica špilja) koji odgovara opisu stanišnog tipa.	B
	HR2000104	Polušpilja kod Sobre	Očuvan speleološki objekt (Polušpilja kod Sobre) koji odgovara opisu stanišnog tipa.	B
	HR2000180	Velika špilja	Očuvan speleološki objekt (Velika špilja) koji odgovara opisu stanišnog tipa.	B

	HR2001499	Jama za Sv. Spasom	Očuvan speleološki objekt (Jama za Sv. Spasom) koji odgovara opisu stanišnog tipa.	B
dugokrili pršnjak (<i>Miniopterus schreibersii</i>)				
Stanje očuvanosti u EU za mediteransku biogeografsku regiju: U1	HR2000092	Ostaševica špilja	Očuvana migracijska populacija u brojnosti od najmanje 100 jedinki i skloništa (Ostaševica špilja).	B
Stanje očuvanosti u RH prema nacionalnom izvještaju temeljem članka 17. EU Direktive o staništima: U1				

U svim špiljama koje ulaze u obuhvat ovog plana uspostavljene su plohe za praćenje stanja ciljnog stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost te će Javna ustanova provoditi praćenje stanja svake 3 godine, usporedno s praćenjem stanja ciljne vrste šišmiša dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*) u Ostashevica špilji. Procijenjena koloniju ove vrste je oko 100 jedinki tijekom proljetnih migracija. Iako do ulaza u špilju vodi planinarska staza, u njoj nisu uočeni tragovi posjećivanja od strane lokalnog stanovništva i/ili turista. Isto tako, u samoj špilji teško je pristupiti koloniji šišmiša, jer se ista nalazi visoko na stropu špilje ili na teško dostupnoj galeriji iznad saljeva. Stoga je moguće zaključiti da šišmiši nisu izloženi većem riziku od uznemiravanja.

Prema informacijama dobivenim tijekom radionice za dionike, špilje u obuhvatu ovog plana se rijetko posjećuju, uglavnom od strane planinara, jer se nalaze u blizini planinarskih staza. Oštećenja su zabilježena u Movrica špilji, no radi se o starim oštećenjima, još iz vremena kad su se obrađivala polja u neposrednoj blizini i dok su se u Movrici čuvale koze i/ili ovce. Polja se već desetljećima ne obrađuju. JU stoga smatra kako špilje nije potrebno fizički zatvoriti, već će biti dovoljno postaviti table zabrane ulaska (planirano unutar teme B: Promocija, interpretacija, edukacija). Procijenjeno je da otpad ne predstavlja veliku razinu pritiska za ove špilje, osim kod Jame za Sv. Spasom za koje je JU planirala aktivnost čišćenja. Ugrozu predstavlja i poljoprivredni otpad i ambalaže s okolnih poljoprivrednih površina no JU smatra da se radi o nekolicini stanovnika koje je potrebno informirati i educirati kako bi prestali s postojećom praksom. Vegetaciju oko ulaza u ove špilje i jame je potrebno očuvati, ali treba obratiti pažnju da ne dođe do prekrivanja ulaza, što će JU povremeno provjeravati terenskim obilaskom. Ukoliko dođe do zaraštanja, višak vegetacije oko ulaza će se uklanjati.

Prema mišljenju Hrvatskog Biospeleološkog Društva (HBSD) sve jame i špilje otoka Mljeta koje su tipski lokaliteti trebale bi biti dio ekološke mreže. Stoga će JU podržati nova biospeleološka istraživanja u svrhu buduće revizije ekološke mreže otoka Mljeta za ciljno stanište 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost.

Zbog dokaza korištenja špilja i jama u prošlosti i danas se tu provode brojna arheološka istraživanja od strane nadležnih institucija te će JU NP Mljet u narednom periodu raditi na uspostavi suradnje s njima s ciljem zajedničke učinkovitije zaštite.

TEMA A: Očuvanje prirodnih vrijednosti

OPĆI CILJ: Očuvano je povoljno stanje ciljnih staništa i vrsta ekološke mreže te Značajnog krajobraza Saplunara na području otoka Mljeta.

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	
<p>POSEBNI CILJ AC: Očuvano je povoljno stanje špilja i jama zatvorenih za javnost te prisutnih populacija rijetkih vrsta špiljske faune.</p> <p>POKAZATELJI POSEBNOG CILJA AC:</p> <ul style="list-style-type: none"> Očuvan speleološki objekt HR2000091 Movrica koji odgovara opisu stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost. Očuvan speleološki objekt HR2000092 Ostaševica špilja koji odgovara opisu stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost. Očuvan speleološki objekt HR2000104 Polušpilja kod Sobre koji odgovara opisu stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost. Očuvan speleološki objekt HR2000180 Velika špilja koji odgovara opisu stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost. Očuvan speleološki objekt HR2001499 Jama za Sv. Spasom koji odgovara opisu stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost. Očuvana migracijska populacija u brojnosti od najmanje 100 jedinki i skloništa unutar područja ekološke mreže HR2000092 Ostaševica špilja. 															
Monitoring	Provoditi praćenje stanja ciljnih staništa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost.	AC1	Izvešća o praćenju stanja s georeferenciranim podacima o rasprostranjenosti, kvaliteti i veličini staništa i procjenom očuvanosti te preporukama za prilagodbu upravljanja.	1											MINGOR, VS
Monitoring	Provoditi praćenje stanja ciljne vrste šišmiša dugokrili pršnjak (<i>Miniopterus schreibersii</i>) u Ostaševica špilji.	AC2	Izvešća o praćenju stanja s podacima o veličini populacije i procjenom stanja očuvanosti te preporukama za prilagodbu upravljanja.	1											MINGOR, VS
Istraživanje	Podržati nova biospeleološka istraživanja u svrhu buduće revizije ekološke mreže na području Mljeta	AC3	Broj i pregled novih biospeleoloških	3											OCD, VS

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
	za ciljno stanište 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost.		istraživanja. Izvješća istraživanja.													
Aktivno upravljanje	Provesti aktivnost čišćenja otpada iz Jame za sv. Spasom.	AC4	Izvješće s akcije. Minimalno deset sudionika. Količina prikupljenog otpada.	2												JLS, KM, OCD
Informiranje	Informirati okolne poljoprivrednike o pravilnom odlaganju poljoprivrednog otpada i ambalaže.	AC5	Minimalno deset poljoprivrednika informirano.	2												MP, LAG
Aktivno upravljanje	Redovito obilaziti ciljno stanište 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost i po potrebi uklanjati višak vegetacije oko ulaza u objekte.	AC6	Broj i pregled provedenih aktivnosti.	2												

- **POSEBNI CILJ AD:** Očuvano je povoljno stanje ciljnih stanišnog tipa i ciljnih vrsta blatina i slatina otoka Mljeta.
- **POKAZATELJI POSEBNOG CILJA AD:**
 - Očuvana 3,5 ha postojeće površine stanišnog tipa 3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama na području ekološke mreže HR2001009 Blatina kod Sobre Mljet.
 - Očuvano 5 ha postojeće površine stanišnog tipa 3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama na području ekološke mreže HR2000944 Blatina kod Blata.
 - Očuvan stanišni tip u zoni od 2 ha 3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama na području ekološke mreže HR2001008 Blatina kraj Prožure.
 - Očuvano 3 ha pogodnih staništa (veće vodene površine obrasle tršćacima) za vrstu jezerski regoč na području ekološke mreže HR2001277 Slatina kod Kozarice na Mljetu.
 - Očuvano 10 ha pogodnih staništa (veće vodene površine obrasle tršćacima) za vrstu jezerski regoč na području ekološke mreže HR2001009 Blatina kod Sobre Mljet.
 - Očuvana pogodna staništa za vrstu jezerski regoč (veće vodene površine obrasle tršćacima) u zoni od 60 ha na području ekološke mreže HR2000944 Blatina kod Blata.
 - Očuvana pogodna staništa za vrstu barska kornjača (kopnene vode gusto obrasle vegetacijom s osunčanim obalama te kopnena staništa pogodna za polaganje jaja poput vlažnih livada, ekstenzivno obrađenih površina i šumskih sastojina) u zoni od 5 ha na području ekološke mreže HR2001277 Slatina kod Kozarice na Mljetu.
 - Očuvana pogodna staništa (kopnene vode gusto obrasle vegetacijom s osunčanim obalama te kopnena staništa pogodna za polaganje jaja poput vlažnih livada i ekstenzivno obrađenih površina) za vrstu barska kornjača na području ekološke mreže HR2000944 Blatina kod Blata.

Tablica 12. Pokazatelji očuvanja i ocjena stanja očuvanosti ciljnih vrsta i stanišnog tipa blatina i slatina otoka Mljeta u relevantnoj biogeografskoj regiji, prema nacionalnom izvješću sukladno članku 17 Direktive o staništima, te SDF-u za pojedinačno područje.

Stanišni tip	Naziv područja	Pokazatelj očuvanja	Stupanj očuvanosti	
<p>Stanje očuvanosti: FV-povoljno, XX-nepoznato, U1-nepovoljno-neodgovarajuće, U2-nepovoljno-loše, sukladno https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/, za razdoblje 2013.-2018.</p> <p>Pokazatelj očuvanja: sukladno nacrtu ciljeva i mjera očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže (MINGOR, 2021)</p> <p>Stupanj očuvanosti: razina očuvanosti strukture i funkcije prirodnog staništa: A = izvrsna očuvanost, B = dobra očuvanost, C = prosječna ili smanjena očuvanost, sukladno SDF-u područja na https://www.bioportal.hr/gis/</p>				
3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (<i>Characeae</i>)				
Stanje očuvanosti u EU za mediteransku biogeografsku regiju: U1	HR2001009	Blatina kod Sobre Mljet	Očuvana 3,5 ha postojeće površine stanišnog tipa.	A
Stanje očuvanosti u RH prema nacionalnom izvješćaju	HR2000944	Blatina kod Blata	Očuvano 5 ha postojeće površine stanišnog tipa.	A

temeljem članka 17. EU Direktive o staništima: XX				
	HR2001008	Blatina kraj Prožure	Očuvan stanišni tip u zoni od 2 ha.	A
Jezerki regoč (<i>Lindenia tetraphylla</i>)				
Stanje očuvanosti u EU za mediteransku biogeografsku regiju: U1	HR2001277	Slatina kod Kozarice na Mljetu	Očuvano 3 ha pogodnih staništa (veće vodene površine obrasle tršćacima) za vrstu.	C
Stanje očuvanosti u RH prema nacionalnom izvještaju temeljem članka 17. EU Direktive o staništima: XX	HR2001009	Blatina kod Sobre Mljet	Očuvano 10 ha pogodnih staništa za vrstu (veće vodene površine obrasle tršćacima).	C
	HR2000944	Blatina kod Blata	Očuvana pogodna staništa za vrstu (veće vodene površine obrasle tršćacima) u zoni od 60 ha.	C
Barska kornjača (<i>Emys orbicularis</i>)				
Stanje očuvanosti u EU za mediteransku biogeografsku regiju: U1	HR2001277	Slatina kod Kozarice na Mljetu	Očuvana pogodna staništa za vrstu (kopnene vode gusto obrasle vegetacijom s osunčanim obalama te kopnena staništa pogodna za polaganje jaja poput vlažnih livada, ekstenzivno obrađenih površina i šumskih sastojina) u zoni od 5 ha.	B
Stanje očuvanosti u RH prema nacionalnom izvještaju temeljem članka 17. EU Direktive o staništima: XX	HR2000944	Blatina kod Blata	Očuvana pogodna staništa za vrstu (kopnene vode gusto obrasle vegetacijom s osunčanim obalama te kopnena staništa pogodna za polaganje jaja poput vlažnih livada i ekstenzivno obrađenih površina).	B

Zbog napuštanja poljoprivrede i neprisutnosti stoke dolazi do zarastanja blatina otoka Mljeta, pa je ovakva staništa stoga potrebno aktivno održavati sječom u ljetnim mjesecima, kad je vodostaj najniži. Postojeći put do Prožurske blatine trenutno je zarastao i neprohodan te je isti potrebno pokositi kako bi blatina uopće bila dostupna za provođenje provođenja mjera očuvanja, odnosno uklanjanja zarastanja.

Na Blatini kod Sobre i Blata, te na Slatini kod Kozarice crpi se voda za piće preko bušotina u neposrednoj blizini. Kako se radi o povezanim sistemima pojedine bušotine i pripadajuće blatine/slatine, pretpostavlja se da postoji direktan utjecaj na vodostaj. Budući da do sada nisu provedena istraživanja, teško je procijeniti događa li se i u kojoj mjeri opadanje razine vode uslijed crpljenja. Potrebno je pratiti i zagađenje voda u Blatskom polju, jer se voda koja se crpi kemijski tretira, a otpadni dio (koji nije za piće) se vraća putem cijevi u Blatsku blatinu. Slatina kod Kozarice nalazi se u neposrednoj blizini naselja te postoji mogućnost daljnje gradnje koja bi mogla utjecati na vrijednosti ovog područja.

Invazivna vrsta ribe gambuzija (*Gambusia holbrooki*) prisutna je u Blatskoj blatini, a gotovo sigurno i u Blatini kod Sobre i Slatini kod Kozarice. Pretpostavlja se da nije prisutna u Blatini kod Prožure, jer ona povremeno

u potpunosti presuši. Kod ove blatine potrebno je utvrditi prisutnost ciljnog stanišnog tipa 3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (*Characeae*), jer su vode ove blatine puno bočatije.

Blatine i slatine kao slatkovodni sustavi nisu direktno ugroženi požarom, no budući da se nalaze u udolinama okruženim brdima, bilo kakav požar okolnog područja proizveo bi velike količine pepela koji bi kišom završio u blatinama, što bi uzrokovalo ubranu eutrofikaciju. Zaštita od požara izvan NP Mljet provodi se sukladno Planu zaštite od požara u nadležnosti Općine Mljet. JU NP Mljet će na ovim lokalitetima kroz redovan terenski rad provoditi nadzor kao preventivnu mjeru od požara te edukativno djelovati kroz postavljanje tabli upozorenja od požara i sl.

Općina Mljet vrši i aktivnosti zaprašivanja komaraca za koje je potrebno regulirati obuhvat kako bi se smanjio potencijalni utjecaj na slatine i blatine otoka Mljeta.

Ciljna vrsta jezerski regoč (*Lindenia tetraphylla*) zabilježena je dva puta na Mljetu i to po jedan odrasli primjerak na području Slatine kod Kozarice, 20.07.2009. i 25.06.2015. (IRES, 2009; HAOP, 2015). Potrebno je istražiti je li je ova vrsta stalni stanovnik Mljeta ili ličinke ovdje pronalaze optimalno stanište, dok odrasli oblici samo povremeno dolutaju iz područja delte Neretve.

Barska kornjača (*Emys orbicularis*) relativno je brojna u Blatini kod Blata (Udruga Hyla, 2008), dok je njenu prisutnost u Slatini kod Kozarice potrebno dodatno istražiti, što do sada nije napravljeno zbog nepristupačnosti terena i okolnog privatnog vlasništva. Utjecaj malog indijskog mungosa (*Herpestes javanicus auropunctatus*) nije poznat na ovu vrstu, ali postoji potencijalna opasnost u vrijeme kada ženka barske kornjače polaže jaja na suhom do kojih mungos može doći. JU NP Mljet će sudjelovati u provedbi aktivnosti predviđenih "Planom upravljanja mungosom", što će biti razrađeno unutar Godišnjih planova. Crvenouha kornjača (*Trachemys scripta*) do sada nije zabilježena na Mljetu, ali uvijek postoji prijetnja od njene introdukcije.

TEMA A: Očuvanje prirodnih vrijednosti

OPĆI CILJ: Očuvano je povoljno stanje ciljnih staništa i vrsta ekološke mreže te Značajnog krajobraza Saplunara na području otoka Mljeta.

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	

POSEBNI CILJ AD: Očuvano je povoljno stanje ciljnih stanišnog tipa i vrsta blatina i slatina otoka Mljeta.

POKAZATELJI POSEBNOG CILJA AD:

- Očuvana 3,5 ha postojeće površine stanišnog tipa 3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama na području ekološke mreže HR2001009 Blatina kod Sobre Mljet.
- Očuvano 5 ha postojeće površine stanišnog tipa 3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama na području ekološke mreže HR2000944 Blatina kod Blata.
- Očuvan stanišni tip u zoni od 2 ha 3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama na području ekološke mreže HR2001008 Blatina kraj Prožure.
- Očuvano 3 ha pogodnih staništa (veće vodene površine obrasle tršćacima) za vrstu jezerski regoč na području ekološke mreže HR2001277 Slatina kod Kozarice na Mljetu.
- Očuvano 10 ha pogodnih staništa (veće vodene površine obrasle tršćacima) za vrstu jezerski regoč na području ekološke mreže HR2001009 Blatina kod Sobre Mljet.
- Očuvana pogodna staništa za vrstu jezerski regoč (veće vodene površine obrasle tršćacima) u zoni od 60 ha na području ekološke mreže HR2000944 Blatina kod Blata.
- Očuvana pogodna staništa za vrstu barska kornjača (kopnene vode gusto obrasle vegetacijom s osunčanim obalama te kopnena staništa pogodna za polaganje jaja poput vlažnih livada, ekstenzivno obrađenih površina i šumskih sastojina) u zoni od 5 ha na području ekološke mreže HR2001277 Slatina kod Kozarice na Mljetu.
- Očuvana pogodna staništa (kopnene vode gusto obrasle vegetacijom s osunčanim obalama te kopnena staništa pogodna za polaganje jaja poput vlažnih livada i ekstenzivno obrađenih površina) za vrstu barska kornjača na području ekološke mreže HR2000944 Blatina kod Blata.

Monitoring	Uspostaviti i provoditi praćenje stanja ciljnih staništa 3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (<i>Characeae</i>).	AD1	Izrađen program praćenja. Uspostavljeno praćenje stanja. Izvješća o praćenju stanja s georeferenciranim podacima o rasprostranjenosti, kvaliteti i veličini staništa i procjenom očuvanosti te	1																MINGOR, VS
------------	--	-----	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------------

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELI PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
			preporukama za prilagodbu upravljanja.													
Monitoring	Utvrđiti stanje populacije barske kornjače (<i>Emys orbicularis</i>) te uspostaviti i provoditi praćenje stanja.	AD2	Izrađeno izvješće o stanju populacije. Izrađen program praćenja. Uspostavljeno praćenje stanja. Izvješća o praćenju stanja s podacima o veličini populacije i procjenom stanja očuvanosti te preporukama za prilagodbu upravljanja.	1												MINGOR, VS
Monitoring	Provoditi praćenje stanja jezerskog regoča (<i>Lindenia tetraphylla</i>).	AD3	Izvješća o praćenju stanja s podacima o veličini populacije i procjenom stanja očuvanosti te preporukama za prilagodbu upravljanja.	1												MINGOR, VS
Monitoring	Surađivati na uspostavi praćenja kemijskih parametara tijekom zimskog i ljetnog perioda u svrhu utvrđivanja utjecaja vodocrpilišta na blatine.	AD4	Izrađen program praćenja. Uspostavljeno praćenje stanja.	3												VM, HV, VS
Aktivno upravljanje	Sukladno smjernicama i uz stručnu podršku MINGOR-a, napraviti plan restauracije slatina i blatina, odnosno uklanjanja zarastanja.	AD5	Izrađen plan restauracije.	1												MINGOR

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELI PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.		
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10			
Aktivno upravljanje	Sukladno izrađenom planu restauracije, provesti aktivnosti uklanjanja zarastanja.	AD6	Pregled provedenih aktivnosti iz plana restauracije.	1													MINGOR, VS
Poticanje	Poticati lokalno stanovništvo na održavanje postojećih poljoprivrednih površina.	AD7	Izvešće o provedenim aktivnostima.	2													MP, LAG, LZ
Informiranje	U suradnji s Ministarstvom poljoprivrede promovirati primjere dobre prakse i poticaje za ekološku poljoprivredu i smanjivanje korištenja pesticida.	AD8	Pregled edukativnih aktivnosti s poljoprivrednicima.	2													MP, LAG, LZ
Aktivno upravljanje	Pokositi i održavati postojeći put do Prožurske blatine zbog provođenja mjera očuvanja.	AD9	Pročišćen i održavan put.	1													JLS, VZ
Monitoring	Provoditi praćenje stanja invazivnih vrsta (npr. gambuzija, mungos, crvenouha kornjača) te prema potrebi provoditi	AD10	Izvešća praćenja stanja. Pregled aktivnosti uklanjanja i njihova učinka.	2													MINGOR, OCD, VS

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELI PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.		
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10			
	kontrolu onih sa značajnim utjecajem na ekosustav.																
Aktivno upravljanje	U suradnji s Općinom Mljet regulirati obuhvat aktivnosti zaprašivanja komaraca.	AD11	Minimalno tri dopisa prema Općini. Minimalno tri sastanka. Zapisnici sastanaka.	2													JLS
Suradnja	Sudjelovati u provedbi aktivnosti predviđenih "Planom upravljanja mungosom".	AD12	Pregled sudjelovanja na aktivnostima Plana.	2													MINGOR

- **POSEBNI CILJ AE:** Ojačana je suradnja s nadležnim institucijama u provedbi zakonodavnog okvira za očuvanje područja ekološke mreže i Značajnog krajobraza Saplunara.

- **POKAZATELJI POSEBNOG CILJA AE:**
 - Javna ustanova se očitovala u svim javnim i internim savjetovanjima vezanim za očuvanje prirodnih vrijednosti Mljeta.
 - Pregled broja i tipa ostvarenih suradnji s nadležnim institucijama ukazuje na poboljšanje nadzora, kontrole ilegalnih aktivnosti i smanjivanje negativnih utjecaja u odnosu na 2022. godinu.

U svrhu uspostave prihvatljivih sidrišta za očuvanje ciljnog stanišnog tipa naselja posidonije potrebno je surađivati s jedinicom lokalne samouprave i Lučkom kapetanijom.

Kako bi se spriječio daljnji negativan utjecaj na ciljne stanišne tipove na području Saplunare, provodit će se i unaprijediti postojeća suradnja s jedinicom lokalne samouprave, vatrogascima, vojskom, koncesionarima i lokalnim zajednicama.

Kad je riječ o zaštiti speleoloških objekata JU će nastaviti suradnju s organizacijama civilnog društva, te razvijati suradnju s nadležnim institucijama u kulturi prilikom arheoloških istraživanja evidentiranih arheoloških lokaliteta s ciljem zajedničke učinkovitije zaštite.

Vezano za očuvanje slatina i blatina potrebno je surađivati s Hrvatskim vodama i Vodovodom Mljet u svrhu utvrđivanja utjecaja vodocrpilišta na blatine i kvalitetu samog stanišnog tipa. Jedinica lokalne samouprave te nadležno Ministarstvo poljoprivrede ključni su u poticanju lokalnog stanovništva na održavanje poljoprivrednih površina na ovom području.

Veliki problem predstavlja i otpad, posebno onaj građevinski, koji se često odlaže unutar ili u blizini područja ekološke mreže te je prema jedinici lokalne samouprave i komunalnom poduzeću potrebno zagovarati uspostavu učinkovitog sustava gospodarenja otpadom.

Nadalje, Javna ustanova će nastaviti s očitovanjima na prostorno-planske i strateške dokumente kako bi se spriječila potencijalna negativna zadiranja u prostoru, te na tamo prisutna ciljna staništa i vrste.

TEMA A: Očuvanje prirodnih vrijednosti

OPĆI CILJ: Očuvano je povoljno stanje ciljnih staništa i vrsta ekološke mreže te Značajnog krajobraza Saplunara na području otoka Mljeta.

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.		
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10			
<p>POSEBNI CILJ AE: Ojačana je suradnja s nadležnim institucijama u provedbi zakonodavnog okvira za očuvanje područja ekološke mreže i Značajnog krajobraza Saplunara.</p> <p>POKAZATELJI POSEBNOG CILJA AE:</p> <ul style="list-style-type: none"> Javna ustanova se očitovala u svim javnim i internim savjetovanjima vezanim za očuvanje prirodnih vrijednosti Mljeta. Pregled broja i tipa ostvarenih suradnji s nadležnim institucijama ukazuje na poboljšanje nadzora, kontrole ilegalnih aktivnosti i smanjivanje negativnih utjecaja u odnosu na 2022. godinu. 																	
Regulacija	S nadležnim institucijama surađivati u izradi i provedbi programa gospodarenja šumskogospodarskih osnova i planova upravljanja te vodnogospodarskih osnova.	AE1	Minimalno četiri zajedničkih terenskih izlazaka s nadležnim institucijama. Minimalno četiri službenih mišljenja JU na nacрте dokumenata.	1													HŠ, HV, MINGOR, MP
Regulacija	Sudjelovati u javnim raspravama prostornih planova i studija utjecaja na okoliš te izradi mjera zaštite prirode za projekte s mogućim negativnim utjecajem na područja unutar obuhvata ovog Plana.	AE2	Minimalno tri javne rasprave u kojima je JU sudjelovala. Minimalno tri službena dopisa JU i mišljenja.	2													MINGOR, JLS, PI
Regulacija	Surađivati s nadležnim tijelima te izrađivati mišljenja u postupcima ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu	AE3	Minimalno pet izdanih mišljenja JU.	1													DNŽ, NUO, MINGOR

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
	te donošenju dopuštenja za zahvate i radnje u zaštićenom području.															
Regulacija	U suradnji s ostalim nadležnim inspekcijama i državnim tijelima jačati nadzor nad provedbom mjera očuvanja ekološke mreže, zaštićenih područja, strogo zaštićenih vrsta te rijetkih i ugroženih stanišnih tipova.	AE4	Minimalno pet terenskih obilazaka godišnje. Minimalno jedna zajednička akcija godišnje.	2												DI, MINGOR
Regulacija	Suradivati s MINGOR u provedbi nacionalnih planova praćenja stanja očuvanosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova obuhvaćenih ovim Planom upravljanja te sudjelovati u edukacijskim radionicama vezano uz provedbu praćenja stanja.	AE5	Pregled upita za suradnju i sudjelovanje na koja se JU odazvala.	1												MINGOR, VS
Suradnja	U suradnji s MINGOR i Županijom provesti identifikaciju potencijalnih novih područja za zaštitu i strogu zaštitu na kopnu i moru, sukladno EU Strategiji o bioraznolikosti do 2030.	AE6	Prijedlog novih područja za zaštitu. Prijedlog zona stroge zaštite. Stručna podloga za proglašenje.	3												MINGOR
Poticanje	Zagovarati uspostavu učinkovitog sustava gospodarenja otpadom na otoku Mljetu s naglaskom na problematiku građevinskog otpada.	AE7	Minimalno tri dopisa i mišljenja upućenih nadležnim institucijama. Minimalno tri održana sastanka na temu gospodarenja otpadom.	3												JLS, KM
Suradnja	Uspostaviti suradnju s nadležnim institucijama u kulturi prilikom arheoloških istraživanja speleoloških	AE8	Broj i pregled zajedničkih suradnji.	3												KOD, HRZ, MK

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
	objekata i morskih područja ekološke mreže s ciljem zajedničke učinkovitije zaštite.															

4.3. TEMA B. PROMOCIJA, INTERPRETACIJA I EDUKACIJA

OPĆI CILJ B: Vrijednosti područja ekološke mreže i Značajnog krajobraza Saplnara na otoku Mljetu su prepoznate i vrednovane od strane lokalnog stanovništva i posjetitelja.

- **POSEBNI CILJ BA:** U lokalnoj zajednici te među posjetiteljima povećana je razina razumijevanja važnosti očuvanja prirodnih vrijednosti i održivog korištenja otoka Mljeta.
- **POKAZATELJI POSEBNOG CILJA BA:**
 - Evidencije korisnika edukacijskih i interpretacijskih aktivnosti Javne ustanove vezanih za područja ekološke mreže i Značajnog krajobraza Saplnara ukazuju na povećanje njihova broja u odnosu na 2022. godinu.
 - Evaluacije edukacijskih i interpretacijskih aktivnosti Javne ustanove ukazuju na povećanje razine razumijevanja korisnika o važnosti očuvanja prirodnih vrijednosti i održivog korištenja područja obuhvaćenog ovim planom u odnosu na 2022. godinu.

Promocija, edukacija i interpretacija doprinose očuvanju prirodnih vrijednosti zaštićenih područja i područja ekološke mreže. Razumijevanje prirodnih vrijednosti, prijetnji koje ih ugrožavaju, pravila ponašanja u zaštićenim područjima od posebne je važnosti za njihovo očuvanje. Poboljšanje komunikacije prema dionicima doprinosi učinkovitosti i uspješnosti provedbe planiranih aktivnosti Plana upravljanja.

Područja ekološke mreže na otoku Mljetu obuhvaćaju iznimno veliko područje od kojih nisu sva dostupna posjetiteljima i lokalnoj zajednici. Do sada nije dovoljno napravljeno na interpretaciji njihovih vrijednosti što je rezultiralo njihovim nepoznavanjem od strane posjetitelja, ali i lokalnog stanovništva. Stanovnici koji žive uz neko područje ekološke mreže u velikoj mjeri uopće ne znaju da je to područje dio ekološke mreže ili uopće nisu upoznati s tim pojmom. Nedavno je JU postavila informativne table uz slatine i blatine otoka Mljeta, te u narednom razdoblju koje slijedi namjerava nastaviti s njihovim daljnjim osmišljavanjem, postavljanjem i održavanjem.

Pojedina područja ekološke mreže zastupljena su u informativnim i promotivnim materijalima, ali kao turističke atrakcije, a ne područja izraženih prirodnih vrijednosti. Primjer toga su plaže Velika i Mala Saplnara te Blace koje su posjetitelji prepoznali kao idealne lokacije za kupanje i sunčanje, no nemaju informaciju da su one ujedno dio značajnog krajobraza i područja ekološke mreže značajne za zaštitu vrijednih staništa. Drugi primjer je Odisejeva špilja koja je prepoznata od strane posjetitelja jedino zbog legende o grčkom junaku Odiseju.

Mljetske blatine i slatina imaju potencijal uvrštavanja u posjetiteljsku ponudu kroz održivi način turizma, npr. promatranje ptica bez ometanja postavljanjem panoramskih teleskopa i interpretativnih tabli na vidikovcima iznad tih lokaliteta.

Do sada nisu razvijeni niti se provode edukativni programi vezani za područja u obuhvatu ovoga plana, osim predavanja istraživača posjetiteljima i lokalnom stanovništvu koje organizira Javna ustanova. Ovo se prije svega odnosi na istraživanja speleologa koji jednom godišnje prezentiraju nova saznanja. U godinama provedbe Plana naglasak će biti na edukaciji lokalnog stanovništva, posebno djece osnovnoškolske dobi, te izradi i unaprjeđivanju edukativnih i promotivnih materijala. Potrebno je izraditi edukativne materijale usmjerene prvenstveno učenicima OŠ Mljet, ali i drugim školama županije i države koje posjećuju otok Mljet u sklopu učeničkih ekskurzija. Kroz edukaciju turističkih vodiča i polaznike planinarske škole, JU planira

unaprijediti razinu znanja posjetitelja o važnosti očuvanja prirodnih vrijednosti otoka Mljeta. Promotivne materijale o pojedinim lokalitetima JU će distribuirati putem Turističke zajednice općine Mljet (TZO Mljet), na prodajnim i informativnim punktovima Ustanove te online i putem različitih medija.

Trenutno ne postoje organizirana posjećivanja u područjima ekološke mreže, odnosno posjećivanja su pretežno individualna, uz pojedine organizirane grupe i planinare koji posjećuju područje Saplunare kao dio Mljetske planinarske obilaznice te Odisejevu špilju. Kroz novi Katalog proizvoda otoka Mljeta kojeg je kreirala Javna ustanova i (TZO Mljet), u programe obilazaka uvrštena su i pojedina područja ekološke mreže, no za realizaciju istih bit će potrebno poboljšati posjetiteljsku infrastrukturu.

Osim osnovne komunalne opreme i nekoliko interpretativnih tabli u Saplunari, posjetiteljska infrastruktura ne postoji, iako postoje planovi o uspostavljanju tematskih staza i postavljanju dodatne komunalne opreme na određenim područjima ekološke mreže ili u neposrednoj blizini. Na taj način bi se i potaknule različite rekreativne aktivnosti (npr. pješačenje), a koje su trenutno nedovoljno razvijene. Razvijanjem ovih aktivnosti otvara se mogućnost i produljenja sezone na otoku.

Monitoring posjećivanja se trenutno ne provodi, odnosno nema podataka o broju posjetitelja u Značajnom krajobrazu Saplunara, osim podataka koje ima TZO Mljet o broju noćenja u privatnom smještaju na području Saplunare. U budućnosti će biti potrebno pronaći način za monitoring aktivnosti posjećivanja na tom području kroz broj prodanih izleta za pojedine lokalitete, broj stručnih vođenja, postavljanje brojača posjetitelja, evidencije sudionika akcija čišćenja i sl.

Volonterske akcije će u budućnosti biti od velikog značaja za održavanje područja ekološke mreže, zbog ograničenih ljudskih kapaciteta Javna ustanove, ali i uključivanja zainteresirane javnosti u zaštitu prirode. Već dugi niz godina, Javna ustanova uspješno provodi razne volonterske programe, ali samo na području Nacionalnog parka i to zbog navedenih ograničenja. Plan je proširiti volonterske programe i na područja ekološke mreže, posebno one koji se odnose na čišćenje plaža i uvala od plutajućeg otpada, ali i čišćenje staza. Osim volontera, nastojat će se motivirati i još više uključiti lokalnu zajednicu, općinu, komunalna poduzeća, vatrogasce te ostale dionike u ovakve aktivnosti.

Nadalje, potrebno je održavati, ažurirati i nadograđivati internetske stranice Javne ustanove, te nastaviti komunikaciju s korisnicima putem društvenim mrežama i medija. Pri tome je potrebno povećati teme i objave koje se tiču značenja, vrijednosti, ali u ugroza na ekološku mrežu otoka Mljeta i njenih ciljnih staništa i vrsta.

TEMA B: Promocija, interpretacija i edukacija

OPĆI CILJ: Vrijednosti područja ekološke mreže i Značajnog krajobraza Saprunara na otoku Mljetu su prepoznate i vrednovane od strane lokalnog stanovništva i posjetitelja.

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	
<p>POSEBNI CILJ BA: U lokalnoj zajednici te među posjetiteljima povećana je razina razumijevanja važnosti očuvanja prirodnih vrijednosti i održivog korištenja otoka Mljeta.</p> <p>POKAZATELJI POSEBNOG CILJA BA:</p> <ul style="list-style-type: none"> Evidencije korisnika edukacijskih i interpretacijskih aktivnosti Javne ustanove vezanih za područja ekološke mreže i Značajnog krajobraza Saprunara ukazuju na povećanje njihova broja u odnosu na 2022. godinu. Evaluacije edukacijskih i interpretacijskih aktivnosti Javne ustanove ukazuju na povećanje razine razumijevanja korisnika o važnosti očuvanja prirodnih vrijednosti i održivog korištenja područja obuhvaćenog ovim planom u odnosu na 2022. godinu. 															
Infrastruktura	Osmisliti, postaviti i održavati informativne i edukativne ploče s naglaskom na interpretaciju vrijednosti pojedinih lokaliteta, pravila ponašanja te mjere zaštite područja.	BA1	Minimalno dvije postavljene nove table. Održavane table.	1											JLS, TZ, VS
Informiranje	Izraditi, kontinuirano unaprjeđivati i distribuirati informativne i edukativne materijale za različite ciljne skupine.	BA2	Minimalno dvije različite vrste izrađenih edukativnih materijala te njihovih izmjena i dopuna. Minimalno 600 distribuiranih materijala.	2											TZ, VS
Informiranje	Postojeći letak JU o pravilnom sidrenju unutar NP prilagoditi nautičarima koji posjećuju i područja ekološke mreže akvatorija Mljeta.	BA3	Ažuriran letak. Minimalno 50 distribuiranih letaka izvan NP godišnje.	2											VS

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
Edukacija	Osmisliti i provoditi edukativne aktivnosti za lokalno stanovništvo s ciljem podizanja svijesti o važnosti područja ekološke mreže na otoku Mljetu.	BA4	Minimalno jedna provedena aktivnost godišnje. Minimalno deset uključenih sudionika po aktivnosti.	1												LZ, VS
Edukacija	U suradnji s osnovnom školom, osmisliti i provoditi edukativne programe za školsku djecu.	BA5	Minimalno jedna provedena aktivnost godišnje. Minimalno deset uključene djece po aktivnosti.	1												ŠK, VS
Edukacija	Osmisliti i provoditi edukaciju turističkih vodiča i agencija o prirodnim vrijednostima područja i prezentaciji istih posjetiteljima.	BA6	Minimalno tri provedene aktivnosti. Minimalno pet sudionika po aktivnosti.	2												TZ, TA, TV
Edukacija	U suradnji s planinarskim društvima, uvrstiti obilazak područja ekološke mreže u program planinarske škole na Mljetu.	BA7	Minimalno dva sastanaka s planinarskim društvima. Pregled programa planinarske škole.	2												PD, HGSS
Suradnja	U postojeće volonterske programe koje provodi JU NP Mljet uključiti i područja ekološke mreže.	BA8	U minimalno jedan volonterski program uključena područja ekološke mreže. Minimalno deset uključenih volontera. Pregled ostvarenih volonterskih sati i volonterskih akcija.	2												Vol, LZ
Informiranje	Podržati organizaciju trail utrka po stazama Mljeta kroz informiranje sudionika o područjima ekološke mreže.	BA9	Minimalno jedna aktivnost informiranja tijekom trail utrke.	2												TZ

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
Infrastruktura	U suradnji s planinarskim društvima i HGSS-om, unaprijediti sigurnost pješačkih puteva (putokazi, markacije, table).	BA10	Minimalno pet terenskih akcija.	2												PD, HGSS
Poticanje	Osmisliti i razvijati brendiranje ekološke mreže otoka Mljeta za pružatelje usluga u turizmu koji zadovoljavaju kriterije održivosti.	BA11	Osmišljen i razvijen brend.	3												JLS, TZ, VS
Informiranje	Promovirati i nadograđivati Katalog turističkih proizvoda otoka Mljeta informacijama i sadržajima vezanima uz područja ekološke mreže.	BA12	Ažurirana baza podataka u sklopu kataloga. Pregled nadograđenog sadržaja.	2												JLS, TZ
Suradnja	Upotpunjavati kulturnu manifestaciju "Legende Mljeta" tematikom vezanom za područja ekološke mreže.	BA13	Pregled programa manifestacije.	2												JLS, TZ
Informiranje	U suradnji s TZ-om, promovirati "long distance" trail stazu koja spaja područja ekološke mreže otoka Mljeta.	BA14	Pregled promotivnih aktivnosti.	2												JLS, TZ, PD, HGSS
Edukacija	Osmisliti i provoditi kampanje za promociju vrijednosti područja ekološke mreže Mljeta u okviru obilježavanja prigodnih dana zaštite okoliša i prirode.	BA15	Minimalno pet provedenih aktivnosti. Minimalno deset uključenih sudionika po aktivnosti.	2												TZ, ŠK, LZ
Edukacija	Osmisliti, izraditi i distribuirati vrećice za prikupljanja otpada za posjetitelje, s posebnim naglaskom na problematiku morskog otpada.	BA16	Izrađene vrećice. Minimalno 80% distribuiranih vrećica.	2												VS
Informiranje	Promovirati prirodne vrijednosti područja putem lokalnih, regionalnih i nacionalnih medija.	BA17	Minimalno jedna povezana objava na	1												LRDM

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
			društvenim mrežama ili u medijima godišnje.													
Informiranje	Informirati javnost o postojanju sustava za dojavu pronalazaka zaštićenih i ugroženih vrsta, invazivnih vrsta, ilegalnih odlagališta otpada, itd.	BA18	Minimalno jedna objava godišnje na društvenim mrežama ili u medijima.	3												MINGOR
Informiranje	Održavati, ažurirati i nadograđivati internetske stranice JU i društvene mreže sadržajem vezanim za područja ekološke mreže otoka Mljeta.	BA19	Funkcionalna i redovito ažurirana internet stranica JU. Redovito ažurirane društvene mreže.	1												VS
Edukacija	Osmisliti i izraditi promotivne materijale s motivima ekološke mreže otoka Mljeta.	BA20	Minimalno dvije različite vrste izrađenih promotivnih materijala s motivima ekološke mreže te njihovih izmjena i dopuna. Minimalno 600 distribuiranih materijala.	2												TZ, VS
Aktivno upravljanje	Razviti sustav te pratiti broj i kretanje posjetitelja na području ZK Saplnara.	BA21	Razvijen sustav praćenja. Poznat broj i kretanje posjetitelja.	2												MINGOR, VS, TZ
Monitoring	Uspostaviti sustav evaluacije provedenih edukacijskih i interpretacijskih aktivnosti JU i njihovog utjecaja na povećanje znanja i informiranosti ciljnih skupina.	BA22	Sustav evaluacije. Izvješća provedene evaluacije.	1												JLS, TZ, VS

4.4. TEMA C. RAZVOJ KAPACITETA JAVNE USTANOVE

OPĆI CILJ C. Kapaciteti Javne ustanove i ovlasti su dostatni za upravljanje ekološkom mrežom otoka Mljeta i Značajnim krajobrazom Saplnara te je osiguran pravni okvir za učinkovito upravljanje tim područjima.

- **POSEBNI CILJ CA:** Ojačani su kapaciteti Javne ustanove i uspostavljeni su mehanizmi za učinkovitu provedbu Plana upravljanja.
- **POKAZATELJI POSEBNOG CILJA CA:**
 - Podignuta je razina znanja i vještina zaposlenika Javne ustanove u odnosu na 2022. godinu.
 - Javna ustanova raspolaže s minimalno 4 zaposlenih djelatnika potrebnih za provedbu aktivnosti planiranih Planom upravljanja.
 - Dostupne su objektivne vrijednosti svih pokazatelja navedenih u Planu upravljanja.

Javna ustanova NP „Mljet“ nadležna je za upravljanje značajnim krajobrazom Saplnara na otoku Mljetu od 2018. godine (prema Zakonu o zaštiti prirode) te za upravljanje područjima ekološke mreže Natura 2000 na otoku Mljetu od 2019. godine (prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže).

Nedostatak kvalificiranih, stručnih kadrova predstavlja najveći izazov za upravljanje u praksi. U trenutku izrade Plana, stručna služba nema stručnog voditelja, ima jednog višeg stručnog savjetnika biologa-ekologa, jednu stručnu suradnicu biologa-ekologa te jednog višeg stručnog savjetnika šumara. Čuvarska služba trenutno nema glavnog čuvara prirode. Sastoji se od voditelja odsjeka čuvara prirode te šest čuvara prirode III. vrste zaposlenih na neodređeno vrijeme i četiri čuvara III. vrste na određeno vrijeme. Za kvalitetno provođenje Plana upravljanja neophodno je zaposliti dodatne osobe i u Odjelu stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i korištenja i u Odjelu čuvara prirode. Štoviše, na području Saplnare tijekom ljetnih mjeseci bi bilo dobro imati stalno dežurstvo.

S obzirom na ljudske resurse, upravljanje i nadzor kopnenog dijela ekološke mreže u smislu vremena i radnog napora, osim područja ekološke mreže HR4000010 Saplnara, ne bi trebao biti već problem jer većina područja ne zahtjeva frekventne obilaske. Najveći problem predstavlja područje Saplnare i to za vrijeme trajanja turističke sezone kada se nalazi pod najvećim pritiskom, a u isto vrijeme su raspoloživi ljudski kapaciteti Ustanove zauzeti radnim zadacima u samom Nacionalnom parku. S ciljem učinkovitog nadzora, kako u samom NP Mljet tako i nad područjima ekološke mreže izvan Parka i Značajnog krajobraza Saplnara, bilo bi dobro zaposliti barem jednu osobu prirodoslovne VSS struke u Službu čuvara prirode.

Kako bi postojeći i budući djelatnici Javne ustanove stekli nova i unaprijedili postojeća znanja i vještine, provodit će se ciljano i kontinuirano stručno usavršavanje s naglaskom na tematike vezane uz različite segmente upravljanja područjima ekološke mreže (monitoring, istraživanja, restauracije staništa, nadzor i kontrola, edukacija, interpretacija, upravljanje posjećivanjem i sl). Također će se poticati njihovo sudjelovanje na stručnim skupovima u svrhu razmjene iskustava.

Ustanova raspolaže s jednim gumenjakom i dva terenska vozila nabavljena upravo u svrhu nadzora i upravljanja ekološkom mrežom, pa su s tehničke strane zadovoljeni svi uvjeti za uspješno provođenje Plana upravljanja ovim područjima.

Namjera je da se usvajanjem Plana upravljanja, djelatnost Ustanove usmjeri na aktivnosti planirane u svrhu uspostavljanja i zadržavanja povoljnog statusa ciljeva očuvanja ekološke mreže otoka Mljeta kroz razdoblje

od deset godina. Stoga će JU kontinuirano unaprjeđivati svoju bazu podataka te je nadopunjavati foto i video materijalom. Procjenu provedbe aktivnosti radit će na godišnjoj razini, dok će nakon pet godina raditi procjenu ostvarivanja ciljeva Plana upravljanja te prema potrebi provesti reviziju Plana upravljanja.

TEMA C: Razvoj kapaciteta javne ustanove

OPĆI CILJ: Kapaciteti i ovlasti Javne ustanove „NP Mljet“ su dostatni za upravljanje ekološkom mrežom otoka Mljeta i Značajnim krajobrazom Saplnara te je osiguran pravni okvir za učinkovito upravljanje tim područjima.

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
<p>POSEBNI CILJ CA: Ojačani su kapaciteti Javne ustanove i uspostavljeni su mehanizmi za učinkovitu provedbu Plana upravljanja.</p> <p>POKAZATELJI POSEBNOG CILJA CA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podignuta je razina znanja i vještina zaposlenika Javne ustanove u odnosu na 2022. godinu. • Javna ustanova raspolaže s minimalno 4 zaposlenih djelatnika potrebnih za provedbu aktivnosti planiranih Planom upravljanja. • Dostupne su objektivne vrijednosti svih pokazatelja navedenih u Planu upravljanja. 																
Jačanje kapaciteta JU	Provoditi zapošljavanje djelatnika prema sistematizaciji radnih mjesta i potrebama za provedbu ovog PU.	CA1	Pregled zaposlenih djelatnika sukladno sistematizaciji te njihove stručne spreme. Dva novozaposlena djelatnika.	1												
Edukacija	Provoditi ciljano i kontinuirano stručno usavršavanje zaposlenika JU.	CA2	Minimalno dva sudjelovanja djelatnika JU na usavršavanjima, formalnim i neformalnim treninzima godišnje. Certifikati i potvrde o sudjelovanju. Minimalno dvije edukacija godišnje.	1												

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
			Minimalno četiri zaposlenika koji su ih pohađali.													
Edukacija	Osigurati razmjenu iskustava zaposlenika JU kroz sudjelovanje na nacionalnim i međunarodnim stručnim skupovima.	CA3	Minimalno dva događanja na kojima su sudjelovali zaposlenici godišnje. Minimalno dva zaposlenika koji su sudjelovali.	2												
Održavanje	Kontinuirano unaprjeđivati i održavati postojeću bazu podataka JU.	CA4	Pregled postojećih baza podataka JU. Funkcionalne i nadopunjavane baze podataka.	2												
Održavanje	Kontinuirano nadopunjavati bazu izrađenih foto i video materijala, te oglašavanja i pojavljivanja u medijima (press clipping).	CA5	Organizirana baza sa svim objavama JU u medijima. Uređena foto i video dokumentacija JU.	3												
Monitoring	Na godišnjoj razini raditi procjenu provedbe aktivnosti te nakon pet godina procjenu ostvarivanja ciljeva Plana upravljanja te prema potrebi napraviti reviziju Plana upravljanja.	CA6	Izvešća o provedenoj procjeni provedbe aktivnosti i postizanja ciljeva nakon 5 godina provedbe PU. Godišnja izvešća o radu.	1												
Informiranje	Redovito objavljivati godišnja izvešća o radu na Internet stranicama JU.	CA7	Na internet stranicama JU u svakoj tekućoj godini objavljeno je	1												

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
			izvješće o radu za prethodnu godinu.													
Održavanje	Provoditi nabavu i redovito održavanje opreme te prostora za učinkoviti rad djelatnika.	CA8	Pregled opreme i inventara.	1												VS

- **POSEBNI CILJ CB:** Uspostavljen je usklađen, unaprijeđen i provediv zakonodavni okvir za očuvanje područja ekološke mreže otoka Mljeta i Značajnog krajobraza Saplunara.
- **POKAZATELJI POSEBNOG CILJA CB:**
 - Donesen akt o zaštiti i očuvanju ZK Saplunara.
 - Uspostavljeni pravni mehanizmi za dodatne izvore financiranja rada Javne ustanove, ovlasti čuvara u područjima EM te uključivanje Javne ustanove u upravljanje pomorskim dobrom.

Područje ekološke mreže HR4000010 Saplunara zauzima znatno veću površinu od područja Značajnog krajobraza Saplunara pa će JU zagovarati reviziju obuhvata njegovih granica prema nadležnim institucijama, a sukladno obuhvatu područja ekološke mreže. Saplunara je pod sve većim pritiskom posjećivanja, širenja naselja i poljoprivrednih površina, itd., stoga izrada i donošenje akta o zaštiti i očuvanju predstavlja važan upravljački alat za učinkovitiju zaštitu ovog područja.

Pitanje osiguranja budžeta za redovitu djelatnost potrebno je rješavati kroz zagovaranje uspostave novih mehanizama financiranja zaštite prirode iz postojećih naknada za korištenje prirodnih resursa šuma, mora, voda i sl.

Veliki izazov na terenu predstavljaju i ograničene mogućnosti postupanja čuvara prirode unutar ekološke mreže pa je u godinama koje slijede potrebno zagovarati izmjene zakonodavnog okvira u smjeru unaprjeđenja njihovih ovlasti.

Određena ograničenja nastaju i zbog neuključivanja JU u postupke dodjele koncesija i koncesijskih odobrenja unutar područja koja su u obuhvatu ovog Plana pa je potrebno poticati uključivanje JU u takve postupke.

TEMA C: Razvoj kapaciteta javne ustanove

OPĆI CILJ: Kapaciteti Javne ustanove i ovlasti su dostatni za upravljanje ekološkom mrežom otoka Mljeta i Značajnim krajobrazom Saplunara te je osiguran pravni okvir za učinkovito upravljanje tim područjima.

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	
POSEBNI CILJ CB: Uspostavljen je usklađen, unaprijeđen i provediv zakonodavni okvir za očuvanje ekološke mreže otoka Mljeta i Značajnog krajobraza Saplunara.															
POKAZATELJI POSEBNOG CILJA CB: <ul style="list-style-type: none"> Donesen akt o zaštiti i očuvanju ZK Saplunara. Uspostavljeni pravni mehanizmi za dodatne izvore financiranja rada Javne ustanove, ovlasti čuvara u područjima EM te uključivanje Javne ustanove u upravljanje pomorskim dobrom. 															
Poticanje	Zagovarati reviziju obuhvata granica ZK Saplunara sukladno obuhvatu područja EM HR4000010 Saplunara prema nadležnim institucijama.	CB1	Izmijenjene granice ZK Saplunara	1											MINGOR
Aktivno upravljanje	Izraditi akt o zaštiti i očuvanju za područje ZK Saplunara te poticati njegovo donošenje.	CB2	Izrađen i usvojen akt.	1											MINGOR, VS
Poticanje	Zagovarati uspostavu mehanizama za financiranje zaštite prirode iz postojećih naknada za korištenje prirodnih resursa šuma, mora, voda (npr. komunalne naknade, koncesije, koncesijska odobrenja, turističke pristojbe i sl.).	CB3	Minimalno pet sastanaka s nadležnim institucijama. Minimalno pet službenih dopisa upućenih nadležnim institucijama.	3											MINGOR
Poticanje	Zagovarati izmjene zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na ovlasti čuvara prirode u područjima ekološke mreže.	CB4	Minimalno pet sastanaka s nadležnim institucijama. Minimalno pet službenih dopisa	2											MINGOR

TIP AKT.	AKTIVNOST	KOD AKT.	POKAZATELJ PROVEDENIH AKTIVNOSTI	P	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										SUR.	
					G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
			upućenih nadležnim institucijama.													
Poticanje	Poticati uključivanje JU u izradu strateških i godišnjih planova upravljanja pomorskim dobrom, te postupke dodjele koncesija i koncesijskih odobrenja na ovim područjima.	CB5	Minimalno pet sastanaka s nadležnim institucijama. Minimalno pet službenih dopisa upućenih nadležnim institucijama.	2												JLS, DNŽ, MINGOR

Popis kratica korištenih u tablicama:

DI	Državni inspektorat	MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
DNŽ	Dubrovačko neretvanska županija	MP	Ministarstvo poljoprivrede
HGSS	Hrvatska gorska služba spašavanja	NUO	Nadležni upravni odjel
HŠ	Hrvatske šume	OCD	Organizacije civilnog društva
HRZ	Hrvatski restauratorski zavod	PD	Planinarska društva
HV	Hrvatske vode	PI	Privatni investitori
IOR	Institut za oceanografiju i ribarstvo	RI	Ribarska inspekcija
JLS	Jedinice lokalne samouprave	ŠK	Škole
KM	Komunalno Mljet	TA	Turističke agencije
KON	Koncesionari	TZ	Turističke zajednice
KOD	Konzervatorski odjel Dubrovnik	TV	Turistički vodiči
LAG	Lokalna akcijska grupa	UR	Uprava ribarstva
LRDM	Lokalni, regionalni i državni mediji	UV	Upravno vijeće
LZ	Lokalna zajednica	VS	Vanjski suradnici
LK	Lučka kapetanija	VZ	Vatrogasna zajednica
LU	Lučka uprava	VM	Vodovod Mljet
MINGOR	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja	V	Vojska
MK	Ministarstvo kulture	Vol	Volonteri

4.5. RELACIJSKA TABLICA IZMEĐU NACRTA CILJEVA I MJERA OČUVANJA I AKTIVNOSTI UPRAVLJANJA

Identifikacijski broj područja: HR3000172			
Naziv područja: Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
1170 Grebeni	Očuvana postojeća površina stanišnog tipa	Ograničiti gradnju i nasipavanje u more na području rasprostranjenosti stanišnog tipa;	AE2, AE3, AE4
		Osigurati dovoljan broj ekološki prihvatljivih sidrišta te zabraniti sidrenje na području rasprostranjenosti grebena izvan trajnih sidrišta;	AA8, AA9, AE2, AE3, AE4
		Postaviti plutače za ronilačke aktivnosti unutar područja ekološke mreže korištenjem tehničko-tehnoloških rješenja ekoloških trajnih sidrišta adaptirana za grebene;	AA8, AA9, AE2, AE3
		Odrediti prihvatni kapacitet za odvijanje ronilačkih aktivnosti unutar područja ekološke mreže te regulirati ronilačke aktivnosti sukladno utvrđenom prihvatnom kapacitetu;	AA8, AA9, AE4
		Kontrolirati populacije invazivnih stranih vrsta te gdje je moguće provoditi iskorjenjivanje;	AA7, AE4
		Zabranjeno je korištenje ribolovnih alata koji oštećuju/uništavaju stanišni tip (povlačne mreže, dredže, obalne mreže potegače i slične mreže sukladno Zakonu o morskom ribarstvu);	AA12, AA13, AA14, AA15, AE4
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AA1, AA4, AA6, AA10, AA16, AE5, AE6, AE8, AE9, BA1, BA2, BA4, BA5, BA6, BA7, BA11, BA15, BA16, B17, BA18, BA19, BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4, CB5

8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	Očuvane dvije morske špilje (Odisejeva špilja i Rikavica (Roaring) Cave)	Očuvati povoljne stanišne uvjete u speleološkim objektima održavanjem povoljnih fizikalno-kemijskih obilježja i kvalitete vode;	AA5, AA10, AA16, AE2, AE3, AE4, AE8, AE9
		Ograničiti odvijanje ronilačkih aktivnosti unutar morskih špilja;	AE4
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AA1, AE5, AE6, BA1, BA2, BA4 - BA13, BA15 -BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4, CB5
Identifikacijski broj područja: HR3000166			
Naziv područja: Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
1120* Naselja posidonije (<i>Posidonion oceanicae</i>)	Očuvano 200 ha postojeće površine stanišnog tipa	Osigurati dovoljan broj ekološki prihvatljivih sidrišta te zabraniti sidrenje na području rasprostranjenosti naselja posidonije izvan trajnih sidrišta;	AA8, AA9, AE2, AE3, AE4, BA3
		Zabranjeno je korištenje ribolovnih alata koji oštećuju i uništavaju posidoniju;	AA12, AA13, AA14, AA15, AE4
		Ograničiti gradnju i nasipavanja u more iznad naselja posidonije i u zoni utjecaja;	AE2, AE3, AE4
		Odrediti prihvatni kapacitet i prihvatljive lokacije sidrenja unutar područja ekološke mreže;	AA8, AA9, AE2, AE3
		Zabranjeno je obaranje sidra iznad naselja posidonije;	AA8, AA9, AE2, AE3, AE4, BA3
		Kontrolirati populacije invazivnih stranih vrsta te gdje je moguće provoditi iskorjenjivanje;	AA7, AE4
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AA1, AA2, AA10, AA11, AA16, AE5, AE6, AE8, AE9, BA1, BA2, BA4, BA5, BA6, BA7, BA11, BA12,

			BA13, BA15, BA16, CA1 – CA8, CB3, CB4, CB5
1160 Velike plitke uvale i zaljevi	Očuvano 110 ha postojeće površine stanišnog tipa	Ograničiti gradnju i nasipanje mora kao i zatrpavanje zatvorenih uvala;	AE2, AE3, AE4
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AA3, AA7 – AA16, AE5, AE6, AE8, AE9, BA1, BA2, BA4, BA5, BA6, BA7, BA9, BA10, BA11, BA12, BA13, BA15 - BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4, CB5
Identifikacijski broj područja: HR3000381			
Naziv područja: Zaglavica			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	Očuvana jedna anhijalina krška jama	Očuvati povoljne stanišne uvjete u anhijalinoj jami održavanjem povoljnih fizikalno-kemijskih obilježja i kvalitete vode;	AA5, AA10, AA17, AE2, AE3, AE4, AE8, AE9
		Očuvati vegetaciju oko ulaza u anhijalinu jamu;	AE1, AE2, AE3, AE4
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AA1, AE5, AE6, BA2, BA4, BA5, BA6, BA15, BA17, BA18, BA19, BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4
Identifikacijski broj područja: HR4000010			
Naziv područja: Saplunara			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
2110 Embrionske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina	Očuvano 1,67 ha postojeće površine stanišnog tipa	Nisu dopušteni građevinski radovi i nasipavanje obale na području rasprostranjenosti stanišnog tipa;	AB1, AE2, AE3, AE4

		Zabranjeno je uklanjati karakterističnu vegetaciju stanišnog tipa;	AE4, BA1
		Ograničiti broj posjetitelja (u istom trenutku) na području;	AB5, AB6, AB8, BA21
		Onemogućiti pristup motornim vozilima na područje rasprostranjenosti stanišnog tipa;	AE2, AE3, AE4
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AB1, AB7, AB9, AB10, AE5, AE6, AE8, BA2, BA4 -BA10, BA15 - BA20, BA22, CA1 - CA8, CB1 – CB5
9540 Mediteranske šume endemičnih borova	Očuvan 77 ha postojeće površine stanišnog tipa	Za zaštitu šuma koristiti biološka i biotehnička sredstva, dok se kemijska mogu koristiti samo u slučajevima potencijalne veće štete kada nema odgovarajućeg biološkog ili biotehničkog sredstva;	AE1, AE4
		Popunjavanje ili pošumljavanje obavljati zavičajnim vrstama;	AE1, AE4
		Očuvati biljne vrste karakteristične za stanišni tip;	AB2, AB4, AB12, AE2, AE3, AE4, AE7
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AB3, AB11, AE5, AE6, AE8, BA1, BA2, BA4, BA5, BA6, BA7, BA9, BA10, BA15, B17 - BA22, CA1 - CA8, CB1 – CB5
Identifikacijski broj područja: HR2000091			
Naziv područja: Movrica špilja			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti

8310 Špilje i jame zatvorene za javnost	Očuvan speleološki objekt (Movrica) koji odgovara opisu stanišnog tipa	Očuvati povoljne stanišne uvjete u speleološkom objektu, njegovom nadzemlju i njegovoj neposrednoj blizini;	AC1, AC5, AE1, AE2, AE3, AE4, AE8, AE9
		Zabranjeno je komercijalno korištenje speleološkog objekta;	AE2, AE3, AE4
		Pratiti i po potrebi ograničiti ulazak u špilju;	AE4, BA1, BA2, BA4, BA5,
		Zabranjeno je uređenje speleoloških objekata posjetiteljskom infrastrukturom;	AE2, AE3, AE4
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AC3, AE5, B18, B19, B22, CA1 – CA8, CB3, CB4
Identifikacijski broj područja: HR2000092			
Naziv područja: Ostaševica špilja			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
dugokrili pršnjak (<i>Miniopterus schreibersii</i>)	Očuvana migracijska populacija u brojnosti od najmanje 100 jedinki i skloništa (Ostaševica špilja)	Očuvati povoljne stanišne uvjete za očuvanje vrste u neposrednoj blizini podzemnog objekta;	AC1, AC2, AC3, AC5, AE1, AE2, AE3, AE4, AE8, AE9
		Spriječiti uznemiravanje migracijskih kolonija šišmiša u podzemnim objektima;	AE2, AE3, AE4, BA1, BA4, BA5,
		Zabranjeno je osvjetljavanje ulaza u skloništa šišmiša;	AE2, AE3, AE4
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AC3, AE5, B18, B19, B22, CA1 – CA8, CB3, CB4
8310 Špilje i jame zatvorene za javnost	Očuvan speleološki objekt (Ostaševica špilja) koji odgovara opisu stanišnog tipa	Očuvati povoljne stanišne uvjete u speleološkom objektu, njegovom nadzemlju i njegovoj neposrednoj blizini;	AC1, AC5, AE1, AE2, AE3, AE4, AE8, AE9

		Zabranjeno je komercijalno korištenje speleološkog objekta;	AE2, AE3, AE4
		Pratiti i po potrebi ograničiti ulazak u špilju;	AE4, BA1, BA2, BA4, BA5,
		Zabranjeno je uređenje speleoloških objekata posjetiteljskom infrastrukturom;	AE2, AE3, AE4
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AC3, AE5, B18, B19, B22, CA1 – CA8, CB3, CB4
Identifikacijski broj područja: HR2000104			
Naziv područja: Polušpilja kod Sobre			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
8310 Špilje i jame zatvorene za javnost	Očuvan speleološki objekt (Polušpilja kod Sobre) koji odgovara opisu stanišnog tipa	Očuvati povoljne stanišne uvjete u speleološkom objektu, njegovom nadzemlju i njegovoj neposrednoj blizini;	AC1, AE1, AE2, AE3, AE4, AE8, AE9
		Zabranjeno je komercijalno korištenje speleološkog objekta;	AE2, AE3, AE4
		Pratiti i po potrebi ograničiti ulazak u špilju;	AE4, BA2, BA4, BA5,
		Zabranjeno je uređenje speleoloških objekata posjetiteljskom infrastrukturom;	AE2, AE3, AE4
		Sanirati izvore onečišćenja koji ugrožavaju nadzemne i podzemne krške vode;	AC5, AE8, BA18
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AC3, AE5, B19, B22, CA1 – CA8, CB3, CB4
Identifikacijski broj područja: HR2000180			
Naziv područja: Velika špilja			

Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
8310 Špilje i jame zatvorene za javnost	Očuvan speleološki objekt (Velika špilja) koji odgovara opisu stanišnog tipa	Očuvati povoljne stanišne uvjete u speleološkom objektu, njegovom nadzemlju i njegovoj neposrednoj blizini;	AC1, AE1, AE2, AE3, AE4, AE8, AE9
		Zabranjeno je komercijalno korištenje speleološkog objekta;	AE2, AE3, AE4
		Pratiti i po potrebi ograničiti ulazak u špilju;	AE4, BA2, BA4, BA5,
		Zabranjeno je uređenje speleoloških objekata posjetiteljskom infrastrukturom;	AE2, AE3, AE4
		Sanirati izvore onečišćenja koji ugrožavaju nadzemne i podzemne krške vode;	AC5, AE8, BA18
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AC3, AE5, B19, B22, CA1 – CA8, CB3, CB4
Identifikacijski broj područja: HR2001499			
Naziv područja: Jama za Sv. Spasom			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
8310 Špilje i jame zatvorene za javnost	Očuvan speleološki objekt (Jama za Sv. Spasom) koji odgovara opisu stanišnog tipa	Očuvati povoljne stanišne uvjete u speleološkom objektu, njegovom nadzemlju i njegovoj neposrednoj blizini;	AC1, AC5, AE1, AE2, AE3, AE4, AE8, AE9
		Zabranjeno je komercijalno korištenje speleološkog objekta;	AE2, AE3, AE4
		Pratiti i po potrebi ograničiti ulazak u špilju;	AE4, BA2, BA4, BA5,
		Zabranjeno je uređenje speleoloških objekata posjetiteljskom infrastrukturom;	AE2, AE3, AE4

		Sanirati izvore onečišćenja koji ugrožavaju nadzemne i podzemne krške vode;	AC4, AC5, AE8, BA18
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AC3, AE5, B19, B22, CA1 – CA8, CB3, CB4
Identifikacijski broj područja: HR2001277			
Naziv područja: Slatina kod Kozarice na Mljetu			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
jezerski regoč (<i>Lindenia tetraphylla</i>)	Očuvano 3 ha pogodnih staništa (veće vodene površine obrasle tršćacima) za vrstu	Ograničiti korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva na pogodnim staništima za vrstu i njihovoj neposrednoj blizini;	AD8, AE1
		Čišćenje obale staništa pogodnog za vrstu obavljati mehanički na najviše 20% obale godišnje;	AD5, AD6, AE1
		Ne dopustiti zaraštavanje većih prirodnih vodenih površina;	AD5, AD6, AE1
		Spriječiti unos invazivnih stranih vrsta riba i rakova u stanište te po potrebi provoditi kontrolu njihovih populacija;	AD10, AE1
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AD1, AD3, AD7, AD11, AE2 - AE8, BA1, BA2, BA4 -BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4
barska kornjača (<i>Emys orbicularis</i>)	Očuvana pogodna staništa za vrstu (koptene vode gusto	Očuvati povoljne stanišne uvjete u vodenim i kopnenim staništima;	AD5, AD6, AD7, AD8, AD10, AD11, AE1, AE2, AE3, AE4, AE7, AE8

	obrasle vegetacijom s osunčanim obalama te kopnena staništa pogodna za polaganje jaja poput vlažnih livada, ekstenzivno obrađenih površina i šumskih sastojina) u zoni od 5 ha	Ograničiti korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva na pogodnim staništima za vrstu i njihovoj neposrednoj blizini (posebice u slivnom području);	AD8, AE1
		U slučaju naseljavanja staništa s američkom crvenouhom kornjačom (<i>Trachemys sp.</i>) obavezno joj je ograničiti rast populacije izlovom, a po mogućnosti potpuno je eliminirati s lokaliteta;	AD10, AE4
		Ne dopustiti unos stranih i invazivnih stranih vrsta;	AD10
		Kontrolirati populacije invazivnih stranih vrsta te gdje je moguće provoditi iskorjenjivanje;	AD12, AD10
		Ne dopustiti fragmentaciju i degradaciju pogodnih staništa za vrstu;	AD5, AD6, AD7, AD8, AD11, AE1, AE2, AE3, AE4, AE7, AE8
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AD2, AE5, AE6, BA1, BA2, BA4 - BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4
Identifikacijski broj područja: HR2001009			
Naziv područja: Blatina kraj Sobre (Mljet)			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
jezerski regoč (<i>Lindenia tetraphylla</i>)	Očuvano 10 ha pogodnih staništa za vrstu (veće vodene površine obrasle tršćacima)	Čišćenje obale staništa pogodnog za vrstu obavljati mehanički na najviše 20% obale godišnje;	AD5, AD6, AE1
		Ne dopustiti zaraštavanje većih prirodnih vodenih površina;	AD5, AD6, AE1
		Spriječiti unos invazivnih stranih vrsta riba i rakova u stanište te po potrebi provoditi kontrolu njihovih populacija;	AD10, AE1

			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AD1, AD3, AD7, AD8, AD11, AE2 - AE8, BA1, BA2, BA4 - BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4
3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (<i>Characeae</i>)	Očuvana 3,5 ha postojeće površine stanišnog tipa	Očuvati povoljne stanišne uvjete (nizak udio nutrijenata);	AD1, AD4 - AD8, AD11, AE1, AE2, AE3, AE4, AE7, AE8
		Očuvati povoljan hidrološki režim za razvoj parožina (<i>Characeae</i>);	AD1, AD4 - AD8, AD11, AE1, AE2, AE3, AE4, AE7
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AE5, AE6, BA1, BA2, BA4 - BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4
Identifikacijski broj područja: HR2000944			
Naziv područja: Blatina kod Blata			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
jezerski regoč (<i>Lindenia tetraphylla</i>)	Očuvana pogodna staništa za vrstu (veće vodene površine obrasle tršćacima) u zoni od 60 ha	Ograničiti korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva na pogodnim staništima za vrstu i njihovoj neposrednoj blizini;	AD8, AE1
		Čišćenje obale staništa pogodnog za vrstu obavljati mehanički na najviše 20% obale godišnje;	AD5, AD6, AE1
		Ne dopustiti zaraštavanje većih prirodnih vodenih površina;	AD5, AD6, AE1
		Spriječiti unos invazivnih stranih vrsta riba i rakova u stanište te po potrebi provoditi kontrolu njihovih populacija;	AD10, AE1

			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AD1, AD3, AD7, AD11, AE2 - AE8, BA1, BA2, BA4 -BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4
barska kornjača (<i>Emys orbicularis</i>)	Očuvana pogodna staništa za vrstu (kopnene vode gusto obrasle vegetacijom s osunčanim obalama te kopnena staništa pogodna za polaganje jaja poput vlažnih livada i ekstenzivno obrađenih površina)	Očuvati povoljne stanišne uvjete u vodenim i kopnenim staništima;	AD5, AD6, AD7, AD8, AD10, AD11, AE1, AE2, AE3, AE4, AE7, AE8
		Ograničiti korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva na pogodnim staništima za vrstu i njihovoj neposrednoj blizini (posebice u slivnom području);	AD8, AE1
		U slučaju naseljavanja staništa s američkom crvenouhom kornjačom (<i>Trachemys</i> sp.) obavezno joj je ograničiti rast populacije izlovom, a po mogućnosti potpuno je eliminirati s lokaliteta;	AD10, AE4
		Ne dopustiti unos stranih i invazivnih stranih vrsta;	AD10
		Kontrolirati populacije invazivnih stranih vrsta te gdje je moguće provoditi iskorjenjivanje;	AD12, AD10
		Ne dopustiti fragmentaciju i degradaciju pogodnih staništa za vrstu;	AD5, AD6, AD7, AD8, AD11, AE1, AE2, AE3, AE4, AE7, AE8
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AD2, AE5, AE6, BA4 - BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4
3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (<i>Characeae</i>)	Očuvano 5 ha postojeće površine stanišnog tipa	Očuvati povoljne stanišne uvjete (nizak udio nutrijenata);	AD1, AD4, AD5, AD6, AD7, AD8, AD10, AD11, AE1, AE2, AE3, AE4, AE7, AE8
		Očuvati povoljan hidrološki režim za razvoj parožina (<i>Characeae</i>);	AD1, AD4, AD5, AD6, AD7, AD8, AD11, AE1, AE2, AE3, AE4, AE7

			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AE5, AE6, BA1, BA2, BA4 - BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4
Identifikacijski broj područja: HR2001008			
Naziv područja: Blatina kraj Prožure			
Vrsta/ stanišni tip	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja	Kod aktivnosti
3140 Tvrde oligo- mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (<i>Characeae</i>)	Očuvan stanišni tip u zoni od 2 ha	Očuvati povoljne stanišne uvjete (nizak udio nutrijenata);	AD1, AD4, AD5, AD6, AD7, AD8, AD10, AD11, AE1, AE2, AE3, AE4, AE7, AE8
		Očuvati povoljan hidrološki režim za razvoj parožina (<i>Characeae</i>);	AD1, AD4, AD5, AD6, AD7, AD8, AD11, AE1, AE2, AE3, AE4, AE7
			Ostale aktivnosti koje doprinose postizanju cilja očuvanja: AE5, AE6, BA1, BA2, BA4 - BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22, CA1 – CA8, CB3, CB4

4.6. PREGLED AKTIVNOSTI PLANA UPRAVLJANJA PREMA PODRUČJIMA

Područje ekološke mreže HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AA1, AA4 – AA10, AA12 – AA16, AE2 - AE6, AE8, AE9
Promocija, interpretacija i edukacija	BA1, BA2, BA4, BA5, BA6, BA7, BA11, BA15 -BA20, BA22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4, CB5
Područje ekološke mreže HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AA1, AA2, AA3, AA7 – AA16, AE2, AE3, AE4, AE5, AE6, AE8, AE9
Promocija, interpretacija i edukacija	BA1, BA2, BA4, BA5, BA6, BA7, BA11, BA12, BA13, BA15, BA16
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4, CB5
Područje ekološke mreže HR3000381 Zaglavica	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AA1, AA5, AA10, AA17, AE1 - AE6, AE8, AE9
Promocija, interpretacija i edukacija	BA2, BA4, BA5, BA6, BA15, BA17, BA18, BA19, BA20, BA22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4
Značajni krajobraz Saplnara	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AB1 – AB12, AE1 - AE8
Promocija, interpretacija i edukacija	BA1, BA2, BA4 - BA10, BA15 - BA22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 - CA8, CB1 – CB5
Područje ekološke mreže HR4000010 Saplnara	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AB1 – AB12, AE1 - AE8
Promocija, interpretacija i edukacija	BA1, BA2, BA4 - BA10, BA15 - BA22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 - CA8, CB1 – CB5
Područje ekološke mreže HR2000091 Movrica špilja	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AC1, AC3, AC5, AE1 – AE5, AE8, AE9
Promocija, interpretacija i edukacija	BA1, BA2, BA4, BA5, B18, B19, B22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4
Područje ekološke mreže HR2000092 Ostaševica špilja	

Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AC1, AC2, AC3, AC5, AE1 – AE5, AE8, AE9
Promocija, interpretacija i edukacija	BA1, BA2, BA4, BA5, B18, B19, B22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4
Područje ekološke mreže HR2000104 Polušpilja kod Sobre	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AC1, AC3, AC5, AE1 – AE5, AE8, AE9
Promocija, interpretacija i edukacija	BA2, BA4, BA5, B18, B19, B22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4
Područje ekološke mreže HR2000180 Velika špilja	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AC1, AC3, AC5, AE1 – AE5, AE8, AE9
Promocija, interpretacija i edukacija	BA2, BA4, BA5, B18, B19, B22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4
Područje ekološke mreže HR2001499 Jama za Sv. Spasom	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AC1, AC3, AC4, AC5, AE1 – AE5, AE8, AE9
Promocija, interpretacija i edukacija	BA2, BA4, BA5, B18, B19, B22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4
Područje ekološke mreže HR2001277 Slatina kod Kozarice na Mljetu	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AD2, AD3, AD5, AD6, AD7, AD8, AD10, AD11, AD12, AE1 – AE8
Promocija, interpretacija i edukacija	BA1, BA2, BA4 -BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4
Područje ekološke mreže HR2001009 Blatina kraj Sobre (Mljet)	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AD1, AD3 - AD8, AD10, AD11, AE1 – AE8
Promocija, interpretacija i edukacija	BA1, BA2, BA4 - BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4
Područje ekološke mreže HR2000944 Blatina kod Blata	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AD1 - AD8, AD10, AD11, AD12, AE1 – AE8
Promocija, interpretacija i edukacija	BA1, BA2, BA4 -BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4

Područje ekološke mreže HR2001008 Blatina kraj Prožure	
Tema	Kod aktivnosti
Očuvanje prirodnih vrijednosti	AD1, AD4 - AD11, AE1 – AE8
Promocija, interpretacija i edukacija	BA1, BA2, BA4 -BA13, BA15, B17, BA18, BA19, BA20, BA22
Razvoj kapaciteta javne ustanove	CA1 – CA8, CB3, CB4

4.7. UPRAVLJAČKA ZONACIJA

Zoniranje zaštićenog područja je jedan od osnovnih alata u planiranju korištenja i upravljanja prostorom. Upravljačka zonacija rezultat je postupka zoniranja kojim se zaštićeno područje dijeli na zone - ograničene prostorne cjeline, odnosno, izdvajaju se područja očuvanja pojedinih vrijednosti uz razmatranje stupnja njihove očuvanosti i potrebe za upravljanjem. Zoniranje je jedan od osnovnih alata u planiranju upravljanja područjem radi osiguranja dugoročnog očuvanja vrijednosti. Postupkom zoniranja konstatiraju se postojeće i planiraju buduće upravljačke potrebe u cilju očuvanja prirode. Upravljačke zone definirane su u rasponu od zone gdje nije prisutan gotovo nikakav ljudski utjecaj pa do zone u kojoj prirodni prostor može biti znatno izmijenjen ljudskim utjecajem. Redosljed zona ne implicira vrijednost područja, već odražava potrebe za upravljanjem zaštićenim područjem u svrhu očuvanja specifične bioraznolikosti. Zone se određuju u skladu s potrebama očuvanja pojedinih vrijednosti, vodeći računa o dozvoljenim i/ili primjerenim ljudskim aktivnostima.

Prilikom izrade upravljačke zonacije uzeti su u obzir svi dostupni prostorni podaci i podloge, prvenstveno zone rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova EM, rezultati istraživanja te važeći prostorni planovi. Zonacija je izrađena sukladno Smjernicama za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže, odnosno nacionalnom standardu upravljačkih zona zaštićenih područja. Smjernice utvrđuju tri tipa mogućih zona s podzonama te minimalne standarde svake od zona: I Zona stroge zaštite, II Zona usmjerene zaštite, III Zona korištenja. Provedba upravljačke zonacije osigurava se kroz njenu integraciju u ostale strateške, planske i regulatorne dokumente, prvenstveno kroz odluku o mjerama zaštite i očuvanja čija je izrada planirana ovim Planom upravljanja.

Članak 138. Zakona o zaštiti prirode propisuje obvezu izrade upravljačke zonacije za zaštićena područja, odnosno za Značajni krajobraz Saplunaru unutar obuhvata ovog Plana. No budući da područje ekološke mreže HR4000010 Saplunara zauzima znatno šire područje od samog značajnog krajobraza, JU je odlučila izraditi upravljačku zonaciju za područje ekološke mreže HR4000010 Saplunara. Područje Saplunare zonirano je u zonu usmjerene zaštite i zonu korištenja, s podzonama, dok zona stroge zaštite nije utvrđena.

4.7.1. Upravljačka zonacija za zaštićeno područje Značajni krajobraz Saplunara

II ZONA USMJERENE ZAŠTITE

Zona usmjerene zaštite obuhvaća doprirodne ekosustave i izdvojene lokalitete koji u svrhu dugoročnog očuvanja zahtijevaju provedbu aktivnih upravljačkih mjera održavanja ili obnove. U ovu zonu uključeni su i prirodni ekosustavi u kojima je kategorijom zaštite dozvoljeno korištenje prirodnih dobara, te zahtijevaju primjenu mjera osiguravanja održivosti korištenja. U ovoj zoni očekuje se značajniji angažman Javne ustanove. Cilj upravljanja u ovoj zoni je očuvati i/ili unaprijediti stanje bioraznolikosti. Dopuštena su znanstvena istraživanja i praćenje stanja prirodnih vrijednosti te nadzor područja od strane Javne ustanove, provođenje aktivnih mjera usmjerenih na očuvanje i poboljšanje stanja ekosustava. Sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode o dozvoljenim aktivnostima u pojedinim kategorijama zaštićenim područjima u ovoj zoni mogu biti dopuštene poljoprivredne, lovne i ribolovne te šumsko-gospodarske aktivnosti, koje se odvijaju u skladu s ciljevima upravljanja prirodnih i kulturnih vrijednosti zaštićenog područja uz poštivanje propisanih uvjeta zaštite prirode i mjera očuvanja. Dopušteno je ograničeno posjećivanje uz poštivanje odgovarajućih uvjeta ovisno o ciljevima zaštite na određenom području.

Zona usmjerene zaštite obuhvaća najveći dio područja EM Saplnara. Potrebne su značajne upravljačke aktivnosti kako bi se zaustavilo daljnju degradaciju, odnosno poboljšalo stanje ekosustava i omogućilo nesmetano obavljanje prirodnih procesa te će zbog toga najznačajniji angažman Javne ustanove biti upravo vezan za ovu zonu.

IIA Podzona očuvanja šumske vegetacije

Podzona očuvanja šumske vegetacije obuhvaća sva šumska kopnena područja na području Saplnare. To se odnosi na šume koje pripadaju ciljnom stanišnom tipu 9540 Mediteranske šume endemičnih borova (područje rasprostranjenosti stanišnog tipa unutar HR4000010 Saplnara) te ostale šumske površine na predjelu Saplnara, a koje se nalaze pod gospodarenjem šumsko - gospodarske osnove. Izuzetak je šuma koja se nalazi uz vojne objekte u središnjem dijelu Saplnare te čini sastavni dio Zone korištenja (IIIB Podzona vojnih objekata). Od izuzetne je važnosti očuvati i one šume koje se nalaze oko izgrađenih zona naselja te mali šumski pojas između Velike Saplnare i naselja koji služi kao prirodna barijera i zaštita prirodne pješčane plaže. Šumsku vegetaciju na ovom području čine dobro očuvane šume alepskog bora i pojedinačna stabla pinije (*Pinus pinea*) kao ostaci nekad izuzetno vrijedne šume nestale uslijed devastacija ovog područja. Cilj upravljanja ovom podzonom je sprečavanje daljnje degradacije šumske vegetacije područja Saplnara te poboljšanje stanja u doglednoj budućnosti. Šume su pod snažnim utjecajem širenja građevinskih ili poljoprivrednih kultura te potencijalnih požara.

U ovoj podzoni provodit će se praćenje stanja šumskih staništa te provoditi preventivne mjere zaštite od požara. Svi radovi u šumama propisani su važećom šumskogospodarskom osnovom na temelju koje se gospodari šumama i šumskim zemljištem na predmetnom šumskogospodarskom području.

Potrebno je zaustaviti daljnju prenamjenu šumskog u građevno i poljoprivredno zemljište te zaustaviti protupravnu gradnju u suradnji s nadležnim institucijama kao što su Hrvatske šume, MINGOR, Ministarstvo poljoprivrede, Dubrovačko-neretvanska županija te Općina Mljet.

Također, prilikom izvođenja, odnosno planiranja zahvata na području ove podzone potrebno je uvažiti ciljeve i mjere očuvanja ciljnog šumskog stanišnog tipa ekološke mreže HR4000010 Saplnara (9540 Mediteranske šume endemičnih borova) kako bi se spriječio potencijalno negativan utjecaj.

IIB Podzona očuvanja prirodnih plaža

Podzona očuvanja prirodnih plaža obuhvaća zonu rasprostranjenosti ciljnog stanišnog tipa 2110 embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina. Čine je tri prirodne plaže u uvali Mala Saplnara, Velika Saplnara i Blaca (Limuni). Ove plaže pod najvećim su pritiskom posjećivanja i neadekvatne turističke infrastrukture. Cilj upravljanja ovom podzonom je zaustavljanje daljnje degradacije ciljnog stanišnog tipa 2110 embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina. Tek nakon toga JU će ići u osmišljavanje restauracijskih mjera čija provedba bi trebala dovesti i do unapređenje stanja ovog ciljnog stanišnog tipa u budućnosti.

U ovoj podzoni provodit će se praćenje stanja ciljnog stanišnog tipa, informiranje korisnika, akcije čišćenja otpada antropogenog porijekla, restauracijske mjere te će se poticati izmiještanje i zamjena neadekvatne posjetiteljske infrastrukture.

Također, prilikom izvođenja, odnosno planiranja zahvata te dodjele koncesija na području ove podzone potrebno je uvažiti ciljeve i mjere očuvanja ciljnog stanišnog tipa ekološke mreže 2110 embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina kako bi se spriječio potencijalno negativan utjecaj.

IIC Podzona očuvanja obalnog pojasa

Podzona očuvanja obalnog pojasa obuhvaća obalni stjenoviti pojas u kojem nisu zabilježene ljudske djelatnosti. Proteže se od krajnje sjeveroistočne točke područja ekološke mreže HR4000010 Saplnara te prati obalnu liniju (u smjeru kazaljke na satu) sve do zone naselja pred plažu Mala Saplnara. Cijelom dužinom graniči sa IIA Podzonom očuvanja šumske vegetacije te IIB Podzonom očuvanja prirodnih plaža (južni dio, uvala Blace).

Cilj upravljanja ovom podzonom je zadržavanje i očuvanje postojećih karakteristika obalnog pojasa na području Saplnare. Aktivnosti će biti usmjerene na kontrolu i nadzor pritisaka u uskom obalnom pojasu u svrhu zabrane gradnje na kopnenom dijelu, kao i nasipavanja ili betonizacije obale.

III ZONA KORIŠTENJA

Zona korištenja obuhvaća manje dijelove prostora unutar zaštićenog područja u kojima je priroda značajno izmijenjena prisutnošću određenog stupnja korištenja ili dijelove prostora koji su izdvojeni kao najprikladniji lokaliteti za različite dopuštene oblike korištenja visokog intenziteta, a sve u skladu s ciljevima zaštite područja, kao svojevrsan kompromis između zaštite prirode i korištenja. Cilj upravljanja u ovoj zoni je održivost prisutnog i planiranog korištenja prostora u skladu s očuvanjem vrijednosti područja.

Zona korištenja predstavlja dijelove zaštićenog područja gdje je prisutno korištenje prostora, a uključuje naselje Saplnara, vojne objekte te lokalne ceste i lučko područje.

IIIA Podzona naselja

Podzona naselja uključuje već izgrađene površine naselja Saplnara unutar Općine Mljet. Cilj upravljanja ovom podzonom je osigurati poštivanje svih zakonskih odredbi i propisanih uvjeta i mjera zaštite prirode kojima se sprječavaju negativni utjecaji naselja, građevinskih i turističkih zona na ekosustav zaštićenog područja. Također, svrha je stvoriti temelj za održivo posjećivanje i edukaciju posjetitelja o biološkom i krajobraznom značaju područja.

Edukacijske i promocijske aktivnosti s lokalnom zajednicom i posjetiteljima bit će okosnica djelovanja Javne ustanove u ovoj zoni. U ovoj podzoni zabranjena je gradnja izvan za to predviđenih zona.

IIIB Podzona vojnih objekata

Obuhvaća vojne objekte na području Saplnare kao i pripadajući šumski pojas oko vojnih zgrada i puteva koje povezuju vojnu infrastrukturu (zgrade i poligone), sukladno prostorno planskog dokumentaciji (čestice zone posebne namjene). Područje se nalazi u središnjem dijelu predjela Saplnara, unutar IIA Podzone očuvanja šumske vegetacije.

Upravo je prisutnost vojske u prošlosti omogućila očuvanje ovog područja, a danas u sklopu vojne postrojbe postoji i vatrogasna jedinica koja intervenira u slučaju požara u okolnom području.

Cilj upravljanja ovom podzonom je nastaviti dobru suradnju s vojskom te osigurati poštivanje svih zakonskih odredbi i propisanih uvjeta zaštite prirode kojima se sprječavaju negativni utjecaji korištenja vojnih objekata na ciljeve zaštite.

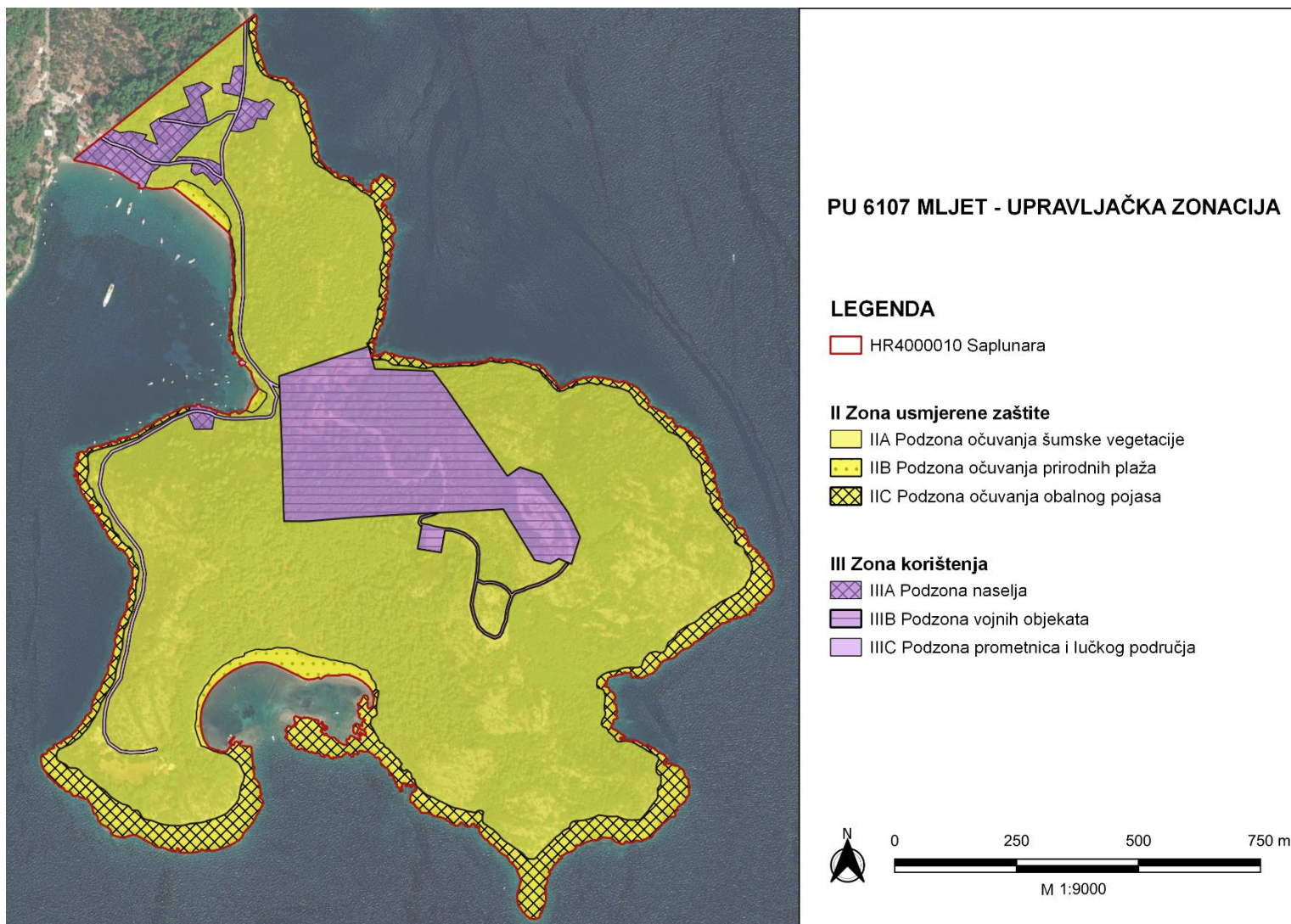
IIIC Podzona prometnica i lučkog područja

Podzona prometnica i lučkog područja uključuje prometnice sukladno Prostornom planu uređenja Općine Mljet te lučko područje lokalnog značaja.

Cilj upravljanja ovom podzonom je osigurati poštivanje svih zakonskih odredbi i propisanih uvjeta zaštite prirode kojima se sprječavaju negativni utjecaji korištenja lučkog područja na ciljeve zaštite.

Tablica 13. Pregled površina upravljačkih zona i podzona – HR4000010 Saplnara

PODRUČJE EKOLOŠKE MREŽE HR4000010 SAPLUNARA – UPRAVLJAČKA ZONACIJA		
	površina (ha)	%
EM HR4000010 Saplnara	127,69	100,00
II ZONA USMJERENE ZAŠTITE	108,18	84,71
IIA Podzona očuvanja šumske vegetacije	92,92	72,77
IIB Podzona očuvanja prirodnih plaža	1,76	1,38
IIC Podzona očuvanja obalnog pojasa	13,50	10,57
III ZONA KORIŠTENJA	19,52	15,29
IIIA Podzona naselja i turističke infrastrukture	2,89	2,26
IIIB Podzona vojnih objekata	15,17	11,88
IIIB Podzona prometnica i lučkog područja	1,46	1,14
Ukupno	127,69	100,00

Slika 4. PU 6107 HR4000010 Saplnara, upravljačka zonacija (Sunce, 2022)

4.8. FINACIJSKE POTREBE ZA PROVEDBU PLANA UPRAVLJANJA

Financijska sredstva za rad Javne ustanove osiguravaju se iz sredstava državnog proračuna, iz vlastitih prihoda (ulaznice za posjetitelje, naknade za obavljanje dopuštenih djelatnosti u Parku, usluge stručnog vođenja, prodaja suvenira i dr.), a dio sredstava osigurava se i putem donacija i sponzorstava od različitih trgovačkih društava te prijavljivanjem projekata na nacionalne i međunarodne programe sufinanciranja.

Za provođenje Plana upravljanja Javna ustanova Nacionalni park Mljet osigurat će sredstva iz sljedećih izvora:

- državni proračun
- vlastiti izvori
- pomoći od međunarodnih organizacija
- donacije i sponzorstva.

Procjena financijskih sredstava potrebnih za provođenje Plana upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže Mljet (PU 6107) za razdoblje 2023. – 2032. godine iznose 1.099.500,00 EUR.

Ova sredstva odnose se na direktne troškove provedbe planiranih aktivnosti. Procjene navedene u Planu upravljanja ne uključuju trošak redovnog rada Javne ustanove (hladni pogon, zaposlenici i sl.).

Detaljnije procjene financijskih potreba analizirat će se u godišnjim programima i financijskim planovima Javne ustanove.

TEMA	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										UKUPNO (EUR)
	G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	
A	20.000,00	72.000,00	30.500,00	61.500,00	73.000,00	45.500,00	32.500,00	55.000,00	19.500,00	38.000,00	447.500
B	0,00	3.500,00	6.500,00	4.500,00	3.000,00	2.500,00	3.000,00	6.000,00	2.500,00	1.500,00	33.000,00
C	10.600,00	21.600,00	10.600,00	11.600,00	10.600,00	11.600,00	509.600,00	10.600,00	10.600,00	11.600,00	619.000,00
UKUPNO (EUR)	30.600,00	97.100,00	47.600,00	77.600,00	86.600,00	59.600,00	545.100,00	71.600,00	32.600,00	51.100,00	1.099.500,00

CILJEVI	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										UKUPNO (EUR)
	G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	
TEMA A											
AA	3.500,00	21.500,00	3.500,00	30.000,00	21.500,00	18.500,00	20.000,00	21.500,00	3.500,00	20.000,00	163.500,00
AB	16.500,00	28.000,00	9.000,00	16.500,00	11.000,00	7.500,00	0,00	15.000,00	3.500,00	7.500,00	114.500,00
AC	0,00	10.500,00	0,00	5.000,00	16.000,00	0,00	0,00	7.000,00	0,00	0,00	38.500,00
AD	0,00	12.000,00	18.000,00	10.000,00	24.500,00	19.500,00	12.500,00	11.500,00	12.500,00	10.500,00	131.000,00
AE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno (EUR)	20.000,00	72.000,00	30.500,00	61.500,00	73.000,00	45.500,00	32.500,00	55.000,00	19.500,00	38.000,00	447.500,00
TEMA B											
BA	0,00	3.500,00	6.500,00	4.500,00	3.000,00	2.500,00	3.000,00	6.000,00	2.500,00	1.500,00	33.000,00
Ukupno (EUR)	0,00	3.500,00	6.500,00	4.500,00	3.000,00	2.500,00	3.000,00	6.000,00	2.500,00	1.500,00	33.000,00
TEMA C											
CA	10.600,00	11.600,00	10.600,00	11.600,00	10.600,00	11.600,00	509.600,00	10.600,00	10.600,00	11.600,00	609.000,00
CB	0,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00
Ukupno (EUR)	10.600,00	21.600,00	10.600,00	11.600,00	10.600,00	11.600,00	509.600,00	10.600,00	10.600,00	11.600,00	619.000,00
UKUPNO	30.600,00	97.100,00	47.600,00	77.600,00	86.600,00	59.600,00	545.100,00	71.600,00	32.600,00	51.100,00	1.099.500,00

PRIORITETI	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										UKUPNO (EUR)
	G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	
TEMA A											
Prioritet 1	16.500,00	65.000,00	9.000,00	34.000,00	52.500,00	27.000,00	20.000,00	43.500,00	16.000,00	34.500,00	318.000,00
Prioritet 2	3.500,00	7.000,00	3.500,00	18.500,00	11.500,00	3.500,00	3.500,00	11.500,00	3.500,00	3.500,00	69.500,00
Prioritet 3	0,00	0,00	18.000,00	9.000,00	9.000,00	15.000,00	9.000,00	0,00	0,00	0,00	60.000,00
TEMA B											
Prioritet 1	0,00	0,00	1.500,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00	3.500,00
Prioritet 2	0,00	3.500,00	5.000,00	4.500,00	3.000,00	1.500,00	3.000,00	6.000,00	1.500,00	1.500,00	29.500,00
Prioritet 3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TEMA C											
Prioritet 1	8.600,00	19.600,00	8.600,00	9.600,00	8.600,00	9.600,00	507.600,00	8.600,00	8.600,00	9.600,00	599.000,00
Prioritet 2	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	20.000,00
Prioritet 3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO (EUR)	30.600,00	97.100,00	47.600,00	77.600,00	86.600,00	59.600,00	545.100,00	71.600,00	32.600,00	51.100,00	1.099.500,00

PRIORITETI	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										UKUPNO (EUR)
	G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	
Prioritet 1	25.100,00	84.600,00	19.100,00	43.600,00	61.100,00	37.600,00	527.600,00	52.100,00	25.600,00	44.100,00	920.500,00
Prioritet 2	5.500,00	12.500,00	10.500,00	25.000,00	16.500,00	7.000,00	8.500,00	19.500,00	7.000,00	7.000,00	119.000,00
Prioritet 3	0,00	0,00	18.000,00	9.000,00	9.000,00	15.000,00	9.000,00	0,00	0,00	0,00	60.000,00
UKUPNO (EUR)	30.600,00	97.100,00	47.600,00	77.600,00	86.600,00	59.600,00	545.100,00	71.600,00	32.600,00	51.100,00	1.099.500,00

ŠIFRA	RASHODI PROVEDBE AKTIVNOSTI PLANA (EUR)										UKUPNO (EUR)
	GODINE PROVEDBE (2023. – 2030.)										
	G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	
A	20.000,00	72.000,00	30.500,00	61.500,00	73.000,00	45.500,00	32.500,00	55.000,00	19.500,00	38.000,00	447.500
AA	3.500,00	21.500,00	3.500,00	30.000,00	21.500,00	18.500,00	20.000,00	21.500,00	3.500,00	20.000,00	163.500,00
AA1	0,00										0,00
AA2		9.000,00			9.000,00			9.000,00			27.000,00
AA3		9.000,00			9.000,00			9.000,00			27.000,00
AA4				9.000,00			9.000,00			9.000,00	27.000,00
AA5				7.500,00			7.500,00			7.500,00	22.500,00
AA6				10.000,00							10.000,00
AA7		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
AA8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA9	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA14					0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
AA15									0,00	0,00	0,00
AA16	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	35.000,00
AA17						15.000,00					15.000,00

AB	16.500,00	28.000,00	9.000,00	16.500,00	11.000,00	7.500,00	0,00	15.000,00	3.500,00	7.500,00	114.500,00
AB1		7.500,00		7.500,00		7.500,00		7.500,00		7.500,00	37.500,00
AB2	0,00	0,00									0,00
AB3		7.500,00			7.500,00			7.500,00			22.500,00
AB4			9.000,00	9.000,00							18.000,00
AB5	3.500,00	0,00	0,00	0,00	3.500,00	0,00	0,00	0,00	3.500,00	0,00	10.500,00
AB6	13.000,00	13.000,00									26.000,00
AB7	0,00	0,00	0,00								0,00
AB8	0,00	0,00	0,00								0,00
AB9		0,00	0,00								0,00
AB10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AB11		0,00	0,00	0,00							0,00
AB12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AB13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AB14							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AC	0,00	10.500,00	0,00	5.000,00	16.000,00	0,00	0,00	7.000,00	0,00	0,00	38.500,00
AC1		7.000,00			7.000,00			7.000,00			21.000,00
AC2		0,00			0,00			0,00			0,00
AC3					9.000,00						9.000,00
AC4				5.000,00							5.000,00
AC5	0,00	3.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.500,00
AC6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AD	0,00	12.000,00	18.000,00	10.000,00	24.500,00	19.500,00	12.500,00	11.500,00	12.500,00	10.500,00	131.000,00
AD1			9.000,00			9.000,00			9.000,00		27.000,00

AD2		7.000,00				7.000,00				7.000,00	21.000,00
AD3	0,00	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00
AD4			9.000,00				9.000,00				18.000,00
AD5				10.000,00							10.000,00
AD6					16.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	34.000,00
AD7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AD8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AD9	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AD10					8.000,00			8.000,00			16.000,00
AD11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AD12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AE1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AE2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AE3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AE4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AE5	0,00	0,00									0,00
AE6	0,00	0,00	0,00								0,00
AE7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AE8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B	0,00	3.500,00	6.500,00	4.500,00	3.000,00	2.500,00	3.000,00	6.000,00	2.500,00	1.500,00	33.000,00
BA	0,00	3.500,00	6.500,00	4.500,00	3.000,00	2.500,00	3.000,00	6.000,00	2.500,00	1.500,00	33.000,00
BA1	0,00	0,00	1.500,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00	3.500,00
BA2	0,00	0,00	1.500,00	0,00	0,00	0,00	1.500,00	0,00	0,00	0,00	3.000,00

BA3	0,00	1.500,00	0,00	0,00	1.500,00	0,00	0,00	1.500,00	0,00	0,00	4.500,00
BA4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA9	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA10	0,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	4.500,00
BA11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA12	0,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	0,00	6.000,00
BA13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA16	0,00	1.000,00	0,00	500,00	0,00	500,00	0,00	500,00	0,00	500,00	3.000,00
BA17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA20	0,00	500,00	0,00	500,00	0,00	500,00	0,00	500,00	0,00	500,00	2.500,00
BA21	0,00	0,00	3.000,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	6.000,00
BA22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C	10.600,00	21.600,00	10.600,00	11.600,00	10.600,00	11.600,00	509.600,00	10.600,00	10.600,00	11.600,00	619.000,00
CA	10.600,00	11.600,00	10.600,00	11.600,00	10.600,00	11.600,00	509.600,00	10.600,00	10.600,00	11.600,00	609.000,00
CA1	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	66.000,00
CA2	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	10.000,00

CA3	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	20.000,00
CA4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CA5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CA6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CA7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CA8	1.000,00	2.000,00	1.000,00	2.000,00	1.000,00	2.000,00	500.000,00	1.000,00	1.000,00	2.000,00	513.000,00
CB	0,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00
CB1	0,00	0,00									0,00
CB2		10.000,00	0,00								10.000,00
CB3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CB4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CB5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO (EUR)	30.600,00	97.100,00	47.600,00	77.600,00	86.600,00	59.600,00	545.100,00	71.600,00	32.600,00	51.100,00	1.099.500,00

TIP AKTIVNOSTI	RAZDOBLJE PROVOĐENJA PLANA (2023. – 2032.)										UKUPNO (EUR)
	G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	
Monitoring	0,00	52.000,00	18.000,00	24.000,00	40.500,00	23.500,00	25.500,00	48.000,00	9.000,00	31.000,00	271.500,00
Istraživanje	0,00	0,00	9.000,00	19.000,00	9.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37.000,00
Aktivno upravljanje	0,00	10.000,00	3.000,00	15.000,00	17.500,00	18.500,00	4.500,00	3.500,00	4.500,00	3.500,00	80.000,00
Regulacija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suradnja	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	35.000,00
Poticanje	0,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	0,00	6.000,00

Informiranje	3.500,00	5.000,00	1.500,00	0,00	5.000,00	0,00	1.500,00	1.500,00	3.500,00	0,00	21.500,00
Infrastruktura	13.000,00	13.500,00	2.000,00	500,00	500,00	1.500,00	500,00	500,00	1.500,00	500,00	34.000,00
Održavanje	1.000,00	2.000,00	1.000,00	2.000,00	1.000,00	2.000,00	500.000,00	1.000,00	1.000,00	2.000,00	513.000,00
Edukacija	3.000,00	4.500,00	3.000,00	4.000,00	3.000,00	4.000,00	3.000,00	4.000,00	3.000,00	4.000,00	35.500,00
Jačanje kapaciteta JU	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	6.600,00	66.000,00
UKUPNO (EUR)	30.600,00	97.100,00	47.600,00	77.600,00	86.600,00	59.600,00	545.100,00	71.600,00	32.600,00	51.100,00	1.099.500,00

5. PRILOZI

Prilog I. Pregled dionika koji su se odazvali pozivu za uključivanje u izradu Plana upravljanja

Dionik	Radionice				Upitnik
	1.	2.	3.	Javno izlaganje / 4. radionica	
Aquatica Mljet	x				
Državni hidrometeorološki zavod					x
Dubrovačko – neretvanska županija, Upravni odjel za poslove županije i županijske skupštine					x
Dubrovačko – neretvanska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju					x
Dubrovačko – neretvanska županija, Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetike					x
Festa d.o.o.					x
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti					x
Hrvatsko biospeleološko društvo		x			
Hrvatsko botaničko društvo					x
Hrvatska gorska služba spašavanja, Stanica Dubrovnik		x			
Hrvatske šume d.o.o.					x
Hrvatske šume d.o.o., UŠP Split, Šumarija Dubrovnik		x	x		
Hrvatski veterinarski institut					x
Hrvatske vode d.o.o., VGO Split					x
Komunalno Mljet d.o.o.		x			x
LAG 5	x				x
Lokalna zajednica, predstavnici			x		
Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Područna služba za zaštitu mora i priobalja					x
Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode	x	x	x		x

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode	x	x	x		
Ministarstvo kulture – Konzervatorski odjel Dubrovnik		x			
Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede	x	x	x		x
Ministarstvo poljoprivrede, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije, Sektor za šume privatnih šumoposjednika					x
Ministarstvo turizma i sporta					x
Mjesni odbor Korita			x		
Planinarsko društvo Mljet (Planinarski savez DNŽ)	x				x
Riba Mljet d.o.o.	x				
Regionalna agencija DUNEA					x
Turistička zajednica općine Mljet					x
Udruga Biom					x
Udruga „Deša-Dubrovnik”			x		
Udruga maslinara Mljet	x				
Voda Mljet d.o.o.		x			
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko - neretvanske županija				x	

Prilog II. Izvješće o javnoj raspravi o Prijedlogu Plana upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet

Izvješće o javnoj raspravi o Prijedlogu Plan upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet

19/05/2023

IZVJEŠĆE

o javnoj raspravi o
Prijedlogu Plana
upravljanja zaštićenim
područjem i
područjima ekološke
mreže (6107): Mljet

Izveštaje o javnoj raspravi o Prijedlogu Plan upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet

Sadržaj

1.	OPĆE INFORMACIJE	3
1.1.	Podaci o predmetu javne rasprave.....	3
1.2.	Podaci o javnom uvidu i javnom izlaganju	3
2.	PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA NA PRIJEDLOG PLANA UPRAVLJANJA (PU 6107).....	4
3.	PRILOZI.....	7
	<i>Prilog 1. Preslika Odluke Upravnog vijeća Javne ustanove Nacionalni Park Mljet o upućivanju Prijedloga Plana upravljanja (PU 6107) na uvid javnosti.....</i>	<i>7</i>
	<i>Prilog 2 Preslika Obavijesti o provođenju javne rasprave Prijedloga Plana upravljanja (PU 6107) na službenoj stranici Javne ustanove</i>	<i>9</i>
	<i>Prilog 3. Preslika zapisnika s javnog izlaganja Prijedloga Plana upravljanja (PU 6107)</i>	<i>10</i>

Izvješće o javnoj raspravi o Prijedlogu Plan upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet

1. OPĆE INFORMACIJE

Temeljem članka 138. stavak 6. i 9. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i članka 16. Statuta Javne ustanove „Nacionalni Park Mljet“ (KLASA: 612-07/14- 345, URBROJ: 05-08-14-06 od 27. svibnja 2014. godine), Upravno vijeće Javne ustanove „Nacionalni Park Mljet“ na 2. sjednici održanoj 12. travnja 2023. godine, donijelo je Odluku o upućivanju Prijedloga Plana upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet za razdoblje od 2023. do 2032. godine na javnu raspravu (Prilog 1.).

1.1. Podaci o predmetu javne rasprave

Plana upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet za razdoblje od 2023. do 2032. godine izrađen je u okviru projekta „Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000“ financiranog iz Europskog kohezijskog fonda kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija. Stručna podrška izradi Plana upravljanja osigurana je kroz ugovor „805/02-19/15JN: Usluga izrade planova upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000 – Grupa 5: izrada planova upravljanja iz skupine 5“.

Naručitelj usluge: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

Izvršitelj: Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce; Udruga BIOM, SAFEGE d.o.o.

Jedinica za provedbu projekta: WYG savjetovanje d.o.o.

Nositelj izrade Plana upravljanja: Javna ustanova Nacionalni Park Mljet

Prema Smjernicama za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže (Verzija 1.1., UNDP, 2020), Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, a sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08) na službenoj internetskoj stranici Javne ustanove Nacionalni park Mljet objavljena je Obavijest o javnoj raspravi prijedloga Plana upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet za razdoblje od 2023. do 2032. godine kojom je zainteresirana javnost informirana o vremenskom trajanju javne rasprave, načinu sudjelovanja javnosti s prijedlozima, primjedbama i mišljenjima, javnom uvidu u Prijedlog Plana upravljanja te terminu održavanja javnog izlaganja (Prilog 2.).

1.2 Podaci o javnom uvidu i javnom izlaganju

Tijekom javne rasprave od 20. travnja do 20. svibnja 2023. godine, javnosti i zainteresiranoj javnosti omogućen je uvid u Prijedlog Plana upravljanja i to na službenoj internetskoj stranici Javne ustanove Nacionalni Park Mljet, kao i u prostorijama same Ustanove na adresi: Pristanište 2, 20226 Goveđari – Mljet, radnim danom od 10:00 do 14:00 sati.

Tijekom javne rasprave, 10. svibnja 2023. godine održano je javno izlaganje Prijedloga plana upravljanja s početkom u 10:30 sati, u prostorijama Doma kulture Zabrježe u Babinom Polju. O javnom izlaganju sastavljen je Zapisnik (Prilog 3.), a njegov sastavni dio je i evidencija prisutnih na javnom izlaganju.

2. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA NA PRIJEDLOG PLANA UPRAVLJANJA (PU 6107)

U periodu javne rasprave na Prijedlog Plana upravljanja zaprimljena su 3 prijedloga, primjedbe ili mišljenja od pravne osobe:

- Doc. dr. sc. Ankica Oros Sršen, Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.

Izveštće o javnoj raspravi o Prijedlogu Plan upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet

Sažetak zaprimljenih prijedloga, primjedbi i mišljenja s odgovorima nalaze se u nastavku:

Red. br.	Podnositelj	Prijedlozi, primjedbe, mišljenja	Odgovor
1.	Doc. dr. sc. Ankica Oros Sršen, Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti	<p>A. Istraživanja i vrednovanja georaznolikosti i geobaštine</p> <p>Otok Mljet se ističe bogatom georaznolikošću, i iako su na Mljetu evidentirani brojni speleološki objekti, njihova valorizacija u smislu georaznolikosti se tek djelomično provela, jer nisu istraženi sedimenti i fosilni ostaci koji oni mogu sadržavati. Stoga bi predložili da se u plan upravljanja uključi poticanje istraživanja i vrednovanja georaznolikosti i geobaštine na otoku Mljetu. Ono bi trebalo uključivati, osim špiljskih nalazišta i kvartarnih sedimentata (u koje spadaju i pijesci Saplunare) i starije stijene u kojima se nalaze brojni fosili kao što su vapnenačke alge, foraminifere, puževi, školjkaši, ostrakodi, bodljikaši i ribe.</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Plan upravljanja područjima ekološke mreže i zaštićenim područjem Mljeta (PU 6107) obuhvaća 13 područja ekološke mreže na otoku Mljetu izvan granica Nacionalnog parka Mljet te područje zaštićeno u kategoriji značajni krajobraz - Saplunara. Njezin cilj je očuvati ili ponovno uspostaviti povoljno stanje 8 ciljnih stanišnih tipova te 3 ciljne vrste. Iako se slažemo da je geobaština otoka Mljeta važna i vrijedna, ovom Planu ista nije prioritet, već je prioritet na ciljevima zaštite vrsta i staništa. Ovakva istraživanja važna su za ZK Saplunaru, no ona su sadržana u aktivnostima unutar posebnog cilja AB. Što se tiče špilja u obuhvatu ovog plana, ovakva istraživanja bila bi u suprotnosti s ciljevima i mjerama zaštite i očuvanja predmetnih staništa jer podrazumijevaju iskapanje sedimenta te uporabu rasvjete. Radi se o malim objektima gdje bi takav tip aktivnosti imao negativan učinak na živi svijet koji obitava u njima.</p>
2.	Doc. dr. sc. Ankica Oros Sršen, Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti	<p>B. Očuvanje sedimentnih profila Saplunare</p> <p>Saplunara je dobro istražen geološki lokalitet u čijem sedimentnom zapisu (sedimentološko - petrografskim značajkama i ostacima fosila) se mogu iščitati paleokolične promjene kao što su promjene razine mora, paleoklimatske promjene i promjene</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Smatramo da planirane aktivnosti unutar posebnog cilja AB već pokrivaju predloženo. Kroz više aktivnosti predviđeno je zaustavljanje daljnje devastacije ciljnog staništa tipa 2110 Embrijske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina kao i obnova predmetnog staništa. Provedbom ovih aktivnosti</p>

		<p>dominantnih vjetrova, od oko početka zadnjeg ledenog doba do njegovog kraja. Pošto je zadnjih godina zabilježena devastacija ovih naslaga, potrebno je u plan upravljanja uvrstiti očuvanje cjelovitih sedimentnih profila (na više mjesta kako bi obuhvatili sve zastupljene naslage) u dogovoru sa stručnjacima.</p>	<p>osigurati će se i očuvanje cjelovitih sedimentnih profila na ovom staništu.</p>
3.	<p>Doc. dr. sc. Ankica Oros Sršen, Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti</p>	<p>C. Paleontološka nalazišta</p> <p>Velika spila i Mala spila u Blatu su potencijalna paleontološka nalazišta te je važno njihove sedimentne naslage geološki i paleontološki istražiti i valorizirati. Osim špilja, u neposrednoj blizini se nalazi i lokalitet s fosilnim koštanim brečama u kojima su sačuvani fosilni ostaci (kosti i zubi) kralješnjaka, moguće iz starijih kvartarnih naslaga (starijih ledenih doba), te bi ih svakako trebalo istražiti i zaštititi.</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Mala špilja kod Blata kao i lokalitet u blizini s fosilnim koštanim brečama u kojima su sačuvani fosilni ostaci (kosti i zubi) kralješnjaka nisu područja obuhvaćena ovim Planom upravljanja. Velika špilja kod Blata je zaštićeno područje obuhvaćeno ovim Planom i vjerojatno se radi o vrijednom arheološkom nalazištu. Međutim, špilja je stanište brojnih podzemnih životinja, među kojima je česta vrsta jednakonožni rak - troglofil <i>Trichoniscus matulici</i>, a s ovog lokaliteta je vjerojatno opisana i prva špiljska životinja s otoka Mljeta - kornjaš <i>Speonesiotes gobanzi</i>, koji je endem otoka. S obzirom da se radi o relativno malom objektu, mišljenja smo da bi bilo kakvo iskapanje koje uz to podrazumijeva i dugotrajnu rasvjetu za vrijeme radova negativno djelovalo na faunu koja nastanjuje ovu špilju te bi bilo u suprotnosti s ciljevima i mjerama zaštite i očuvanja ovog staništa.</p>

Izvješće o javnoj raspravi o Prijedlogu Plan upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet

3. PRILOZI

Prilog 1. Preslika Odluke Upravnog vijeća Javne ustanove Nacionalni Park Mljet o upućivanju Prijedloga Plana upravljanja (PU 6107) na uvid javnosti

MLJET
Nacionalni park
National Park

JAVNA USTANOVA "NACIONALNI PARK MLJET"

T: +385 (0)20 744 041

F: +385 (0)20 744 043

E: np-mljet@np-mljet.hr

W: www.np-mljet.hr

A: Pristanište 2, 20226 Govedari - Mljet

BAN HR3324070001100019714

OIB: 41720834491

KLASA: 007-01/23-02/04

URBROJ: 2117-08-23-03

Govedari, 11.04.2023.

Na temelju članaka 56.a. i 138. stavak 6. Zakona o zaštiti prirode (NN br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) te članka 14. stavak 1. točke 3. i 12. Statuta Javne ustanove „Nacionalni park Mljet“, Upravno vijeće na svojoj 4. sjednici održanoj dana 11.04.2023., donijelo je sljedeću

ODLUKU

O UPUĆIVANJU PRIJEDLOGA PLANA UPRAVLJANJA ZAŠTIĆENIM PODRUČJEM I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE (6107) MLJET NA JAVNU RASPRAVU

I.

Ovom Odlukom omogućuje se sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u postupku izrade Plana upravljanja područjem ekološke mreže HR4000010 Saplnara, HR2001277 Slatina kod Kozarice na Mljetu, HR2001009 Blatina kraj Sobre (Mljet), HR2000944 Blatina kod Blata, HR2001008 Blatina kraj Prožure, HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički, HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem, HR3000381 Jama Zaglavica, HR2000091 Movrica špilja, HR2000092 Ostaševica špilja, HR2000104 Polušpilja kod Sobre, HR2000180 Velika špilja, HR2001499 Jama za Sv. Spasom i Značajnim krajobrazom Saplnara (u daljnjem tekstu: Plan upravljanja područjem ekološke mreže).

Prijedlog Plana upravljanja područjem ekološke mreže iz točke I. upućuje se na javnu raspravu koja uključuje objavu na internetskim stranicama, javni uvid i javno izlaganje.

II.

U svrhu provebe javne rasprave Javna ustanova daje obavijest o provođenju javne rasprave na svojoj službenoj internetskoj stranici te po mogućnosti i na internetskim stranicama ostalih partnera najkasnije 8 (osam) dana prije početka javne rasprave.

Obavijest o provođenju javne rasprave će sadržavati:

- Naznaku predmeta javne rasprave,
- Datum i početka i datum završetka javne rasprave,
- Mjesto i vrijeme obavljanja javnog uvida,
- Mjesto i vrijeme održavanja javnog izlaganja,
- Rok u kojem će javnost Javnoj ustanovi moći dostaviti svoja mišljenja, prijedloge i primjedbe na predmet javne rasprave.

III.

Javna rasprava će započeti 20. travnja i trajati do 20. svibnja 2023.g.

IV.

Tijekom javne rasprave, javnosti i zainteresiranoj javnosti biti će omogućen uvid u prijedlog Plana upravljanja područjem ekološke mreže iz članka 1. ove Odluke I to:

- a) Na službenoj internetskoj stranici Javne ustanove i po mogućnosti i na internetskim stranicama ostalih zainteresiranih dionika,
- b) U prostorijama Javne ustanove radnim danom od 11,00 do 14,00 sati

V.

Javno izlaganje o prijedlogu Plana upravljanja područjem ekološke mreže održat će se dana 10. svibnja 2023.g. u 11,00 sati u Domu kulture Zabrežje u Babinom Polju.

VI.

Prijedlozi, mišljenja i primjedbe javnosti na prijedlog Plana upravljanja područjem ekološke mreže moći će se:

- a) Upisati u knjigu primjedbi koja će biti izložena na mjestu javnog uvida,
- b) Davati u zapisnik za vrijeme javnog izlaganja
- c) Dostaviti zaključno s posljednjim danom rasprave u pisanom obliku
 - a. Elektronskom poštom na adresu np-mljet@np-mljet.hr i osvin.pecar@np-mljet.hr ili
 - b. Na adresu Javne ustanove Pristanište 2, 20225 Goveđari.

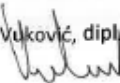
Svi prijedlozi, mišljenja i primjedbe koji ne budu dostavljeni u roku i čitko napisani, neće se uzeti u obzir.

VII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Upravnog vijeća:

Igor Vuković, dipl. iur.

Dostaviti:

1. Članovima Upravnog vijeća, svima
2. Ravnatelju Ivanu Sršenu
3. Stručna služba JUNP Mljet
4. Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja
5. Pismohrani JUNP Mljet, ovdje

[Izveštaje o javnoj raspravi o Prijedlogu Plana upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže \(6107\): Mljet](#)

Prilog 2 Preslika Obavijesti o provođenju javne rasprave Prijedloga Plana upravljanja (PU 6107) na službenoj stranici Javne ustanove

Diana Dabelic - 12.04.2023 - Novosti

Javna ustanova „Nacionalni park Mljet“ u sklopu projekta „Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000 - Usluga izrade planova upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000 i zaštićenim područjima - Grupa 5“ uputit će prijedlog Plana upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (PU6107) MLJET u javnu raspravu. Javna rasprava će započeti 20. travnja i trajat će do 20. svibnja 2023. godine.

Ovim putem Vas pozivamo na Javno izlaganje koje će se održati u sklopu Javne rasprave, u Babinom Polju (Dom kulture Zabrježe), u srijedu, 10. svibnja 2023. godine, s početkom u 11:00 sati, kako slijedi:

- 10:30 - 11:00 sati - okupljanje
- 11:00 - 11:30 sati - prezentacija
- 11:30 - 12:30 sati - rasprava
- 12:30 - 14:00 sati - ručak i kava

Prijedlog Plana upravljanja možete pogledati na službenim stranicama Javne ustanove „Nacionalni park Mljet“, kao i u prostorijama same Ustanove svakim radnim danom od 10 - 14 h za vrijeme trajanja javne rasprave.

Za sva dodatna pitanja slobodno se obratite Osvinu Pečaru, na e-mail: osvin.pecar@np-mljet.hr ili telefon 020/744-041.

Izvješće o javnoj raspravi o Prijedlogu Plan upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet

Prilog 3. Preslika zapisnika s javnog izlaganja Prijedloga Plana upravljanja (PU 6107)

MLJET
Nacionalni park
National Park

JAVNA USTANOVA "NACIONALNI PARK MLJET"
T: +385 (0)20 744 041
F: +385 (0)20 744 043
E: np-mljet@np-mljet.hr

W: www.np-mljet.hr
A: Pristanište 2, 20226 Govedari - Mljet
IBAN: HR332407000100019714
OIB: 41720834491

Javna ustanova "Nacionalni park Mljet"

Pristanište 2

20226 Govedari – Mljet

Babino Polje, 10. svibnja 2023.

ZAPISNIK

S javnog izlaganja Prijedloga Plana upravljanja zaštićenim područjem i područjima ekološke mreže (6107): Mljet za razdoblje od 2023 do 2032. godine

Javno izlaganje održano je 10. svibnja 2023. godine u prostorijama Doma kulture Zabrježe u Babinom Polju s početkom u 10:30 sati.

Na javnom izlaganju prisustvovalo je 12 sudionika (Prilog 1. Preslika potpisne liste sudionika).

Dnevni red:

- 10:30 – 11:00 sati – okupljanje
- 11:00 – 11:30 sati – prezentacija
- 11:30 – 12:30 sati – rasprava
- 12:30 – 14:00 sati – ručak i kava

Nakon okupljanja i registracije sudionika, u uvodnom dijelu radionice, Osvin Pečar, viši stručni savjetnik biolog-ekolog u Javnoj ustanovi Nacionalni Park Mljet pozdravio je okupljene sudionike te ukratko pojasnio proces javne rasprave i prezentirao Prijedlog Plana Upravljanja.

Bilješka o raspravi:

Komentara i primjedbi na sadržaj samog prijedloga Plana upravljanja nije bilo.

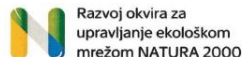
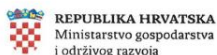
Javno izlaganje završilo je u 12:30.

Zapisnik sastavio:

Osvin Pečar, viši stručni savjetnik

Zapisnik odobrio:

Ivan Srešen, ravnatelj

Projekt: Usluga izrade planova upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000 i zaštićenim područjima – Grupa 5: izrada planova upravljanja iz skupine 5

Projekt je sufinancirala Europska unija iz fonda Operativni program konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Potpisna lista

10.05.2023.

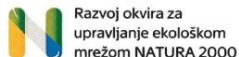
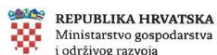
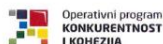
Javno izlaganje (Javna rasprava)

Plan upravljanja - Otok Mljet (PU 6107)

Babino Polje (Dom kulture Zabrježe), otok Mljet

10. svibnja 2023. godine, 11:00 sati

R.br.	Ime i prezime	Ustanova/tvrtka	Mobitel	e-mail	Potpis
1.	OSVUI PEČAR	JU HD Mljet	0992496656	osvui.pecar@np-mljet.hr	
2.	IUVANA KONJELJOD	JU PRIRODA DNŽ	092-106-5369	ikonjeljod@zastita-priroda-dnz.hr	
3.	PETRA SISANJ	JU PRIRODA DNŽ	0996522672	psisanje.zastita-priroda-dnz.hr	
4.	DANIEL JOKIĆ	ZEPUDNŽ	098 947 1555	jokic.daniel@yahoo.com	
5.	SANJA ŠAUT	ZEPUDNŽ	322 - 809	sanja.saut@zepudnzh.hr	
6.	NIKOLA KARAMAN	ZEPUDNŽ	322 - 806	nikola.karaman@zepudnzh.hr	

R.br.	Ime i prezime	Ustanova/tvrtka	Mobitel	e-mail	Potpis
7.	MATEA ŠPIKA	SUNCE	091 5722515	matea.spika@sunce-st.org	
8.	DIANA DREBIĆ	JU NP MLJET	099 211 9779	diana.drebic@np-mljet.hr	
9.	NIKA MATANA	JU NP MLJET	098 937 5184	tupkobupko@gmail.com	
10.	NIKOLA LAJDIĆ	JU NP MLJET	098 293 696	nikola.lajdic@np-mljet.hr	
11.	MILANA ŠIŠAN	Nature & Adventure	0918912897	milana@nature-and-adventure.com	
12.	Bilal KARABUR	JU NP Mljet	098 892 078	Bilal.karabur@np-mljet.hr	
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

6. LITERATURA

Akt o proglašenju rezervata prirodnih predjela Saplunara (Rješenje br. 18/3-1965)

ALFA ATEST d.o.o. (2018): Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Mljet

Dubrovačko-neretvanska županija (2016): Županijska razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske županije 2016.–2020.

ECOINA (2019): Studija o utjecaju na okoliš zahvata povećanja kapaciteta uzgajališta bijele ribe uz otok Galičnjak u Općini Mljet

HAOP (2015): Praćenje stanja populacije i kartiranje jezerskog regoča *Lindenia tetraphylla* u 2014. i 2015. godini. Izvještaj.

Hrvatske šume (2017): Programa gospodarenja s planom upravljanja područjem ekološke mreže za gospodarsku jedinicu „BLATSKA GORA - BUGARI“

Hrvatsko biospelološko društvo (2019): Istraživanje faune šišmiša na području NP Mljet na odabranim lokalitetima 2019.godine. Završni izvještaj.

Udruga Hyla (2008): Vodozemci i gmazovi Nacionalnog parka Mljet – Rasprostranjenost, ugroženost i mjere zaštite. Završni izvještaj.

IRES - Institut za istraživanje i razvoj održivih eko sustava (2009): Inventarizacija proljetnog aspekta faune vretenaca (Odonata) Nacionalnog parka "Mljet" i njegove okolice. Završni izvještaj.

Jasenska Topić i Joso Vulekić (2009): Priručnik za određivanje kopnenih staništa prema direktivi o staništima EU

Javna ustanova Nacionalni park Mljet (2017): Plan upravljanja 2017-2026

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području DNŽ (2014): Vodič kroz zaštićene dijelove prirode u području DNŽ

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (2020): Smjernice za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže, Verzija 1.1. UNDP, Hrvatska

Ministarstvo kulture (2015): Rješenje o utvrđivanju Podmorske arheološke zone otoka Mljeta

Ministarstvo kulture – Uprava za zaštitu prirode, JU NP Mljet, Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske (2005): Zaštita i obnova značajnog krajobraza Saplunara na otoku Mljetu, završno izvješće stručnog skupa

Općina Mljet (2017): Strategija razvoja Općine Mljet do 2020

Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima EM (NN 25/20, 38/20)

Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa (NN 27/2021)

T. Bakran -Petricioli (2007): Morska staništa – priručnik za inventarizaciju i praćenje stanja

Udruga za zaštitu šišmiša *Tragus* (2009): Istraživanje faune šišmiša u Nacionalnom parku Mljet. Završno izvješće.

Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/2019)

Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13 i 65/17, 114/18, NN 39/19)

Zakon o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19)

Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19)